Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK
100179 5013

BIBLIOTEK · GÖTEBORGS · UNIVERSITETS · BIBLIOTEK

Allmänna Sektionen

Teol.
Sv.
Swedenb.

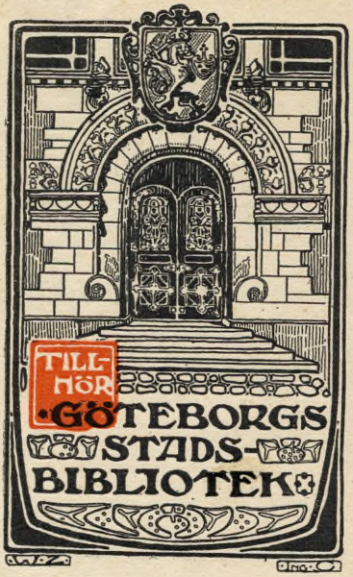

SWEDENBORG

ÖFVERSATT FRÅN LATINET

AF ERIK A. HERMELIN

Stockholm

P. A. Norstedt & Söners
Förlag

Emanuel Swedenborg

ANDLIG DAG-BOK

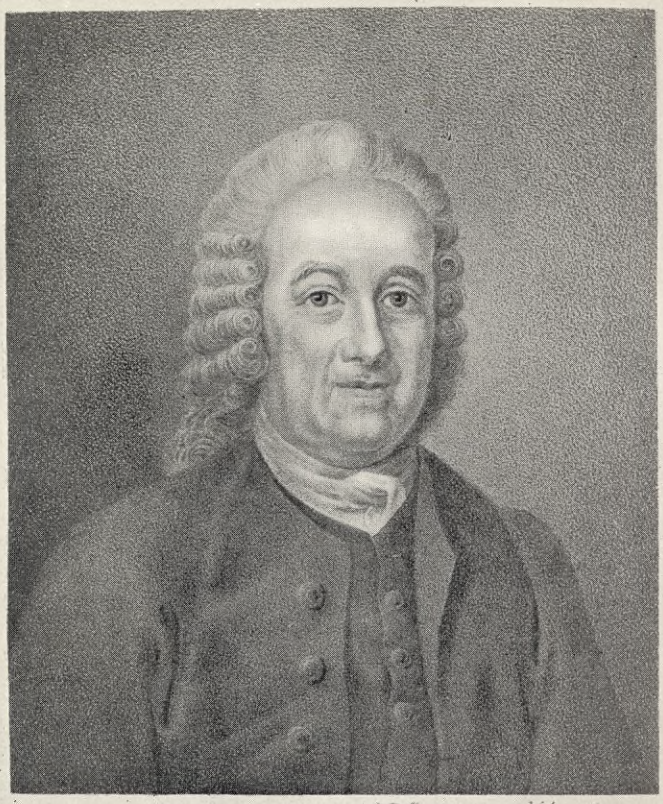

nach J. F. Martin lith. v. L. Helvig 1840

Eman. Swedenborg

im 80sten Jahre.

geb. zu Stockholm, den 29 Jan. 1688. gest. zu London, den 29. März 1772.

26
4626

De charitate et fide

Charitas datur absque fide, ut apud infantes et gentiles, ii facile se instruere patiuntur, ut patet ab illis qui de infantibus et gentibus dicta sunt. Fidei vero absque charitate non datur.

(Fac Simile aus einem Notizenbuch desselben.)

SWEDENBORG

– Andlig dagbok

ÖFVERSATT FRÅN LATINET

AF

Erik A. Hermelin

– 1920 –

STOCKHOLM

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG

GÖTEBORGS STADSBIBLIOTEK

STOCKHOLM 1920
KUNGL. HOFBOKTR. IDUNS TRYCKERI-A.-B.
[195435]

OM DEN HELIGA SKRIFT

ELLER

HERRENS ORD

AF

ERFARENHET

Ur Emanuel Swedenborgs "Andliga Dagboks"
Sjunde Dels Andra Afdelning

DE CHARITATE ET FIDE.

CHARITAS DATUR ABSQUE FIDE, UT APUD INFANTES ET GENTILES, II FACILE SE INSTRUI PATIUNTUR, UT PATET AB ILLIS QUAE DE INFANTIBUS ET GENTILIBUS DICTA SUNT; FIDES VERO ABSQUE CHARITATE NON DATUR.

OM KÄRLEK OCH TRO.

KÄRLEK FINNES UTAN TRO, SÅSOM HOS BARN OCH HEDNINGAR — DE LÅTA SIG LÄTT UNDERVISAS — SÅSOM FRAMGÅR AF DET SOM SAGTS OM BARN OCH HEDNINGAR; MEN TRO UTAN KÄRLEK FINNES ICKE.

INLEDNING.

INLEDNING.

Bref från Jakob Böhme till N. N. von Lübeck, af den 20:de April 1624.

(Det 55:te Sände-brefvet.)

Vår helsa består i Jesu Christi verkande kärlek i oss!

Min mycket käre och kristlige Herre! Den höga friden jemte hjertlig, kamratlig[1] och i begäret medverkande kärleksönskan, att Jesu Christi verksamma kärleks sol måtte städse uppgå och skina för herren i själ, ande och kropp!

2. Hans skrifvelse under dato 24 januari har jag mottagit fjorton dagar efter Påsk, och mig deröfver fröjdat, (i ty)[2] att jag deri ser, att herren är en hungrig ifrig, begärande sökare och älskare af den sanna Grundvalen, hvilken, som jag förstår, herren med flit har eftertraktat och spanat efter.

3. Men att mina skrifter också hafva kommit honom i handom och att han älskar dem, det är förvisso orsaken och en gudomlig anordning[3] (af Honom),[4] som förer de älskande till kärleken, och ofta brukar främmande medel, hvarigenom Han uppfyller det älskande begäret, bespisar det med sin gåfva, och införer åt dess kärlek en Essentia till en sannskyldig brinnande eld.[5]

4. Och (detta)[2] skall herren förvisso tro, såframt han förblifver beständig i kärleken till Sanningen, att Hon skall öppna sig för honom i elds-flammande kärlek och rätt gifva sig tillkänna. Att[6] det blott *rätt* begynnes! Ty icke genom vårt skarpa förnuft och forskande uppnå vi den gudomliga kunskapens

---

[1] Gliedlicher. [2] Parentesen tillägg af öfv. [3] Härtill är orsaken, förvisso, en gudomlig anordning. [4] Parentes-tillägg af öfv. [5] Jemf. Balzac: »Louis Lambert»: pag. 137 och följ. [6] Om.

sanna grund. Forskandet måste börja inifrån i själens hunger, ty förnufts-forskandet går endast så långt som till *dess* (stjerna,)[1] — den yttre verldens stjerna, hvarur förnuftet ursprungligen uppstår; men själen forskar i *sin* stjerna, nemligen i den inre andliga verlden, hvarur den synliga verlden uppstått eller utflutit, hvarutinnan hon står med sin grundval.

5. Men om själen vill efterspana sin egen stjerna, nemligen *Mysterium Magnum*, så måste hon först helt och hållet öfverlemna all sin makt och vilja åt gudomlig kärlek och nåd, och först blifva som ett (litet)[1] barn, och, genom stor bot, vända sig till sitt Centrum, och icke vilja göra något, utom hvad Guds Ande genom henne utforska vill. Och när hon sålunda har öfverlemnat sig, och derigenom[2] intet söker utom Guds ära och sin salighet, samt nästans tjenst och kärlek[3], och då finner sig i ett sådant begär, att hon gerna ville hafva gudomlig och natur-lig kunskap, då bör hon veta, att hon af *Gud* dertill dragen varder: så[4] må hon väl spana efter en sådan djup grund, som i mina skrifter antydes.

6. Ty *Guds* Ande forskar *genom* henne, och förer henne slutligen in i Gudomens djup, såsom S:t Paulus säger: Anden utforskar alla ting, äfven Gudomens djup. 1 Kor. 2:10.

7. Min käre herre! Det finnes en alldeles enfaldig barn-väg till den högsta Visheten[5], verlden känner den intet. I behöfven intet söka Henne (Visheten) på främmande orter; Hon står framför eder själs dörr och klappar på[6]. Är det (så),[1] att Hon kan finna en ledig lemnad[7] plats i själen, så skall Hon der väl öppna sig, och sig derinom mer fröjda än Solen i elementen[8]. Om hon (själen) hängifver sig åt Henne (Visheten) till en egendom, så genomtränger Hon själen med sin elds-flammande kärlek, och öppnar för henne alla hemligheter.

8. Det torde kanske hos herren väcka förundran, hurusom[9] en Laicus så höga ting förstår, som aldrig lärt dem, ej heller läst dem. Men jag säger eder, min käre herre, att I hittills

[1] Parentesen tillägg av öfv. [2] Dermed, med detta öfverlemnande, med denna hängifvenhet. [3] Samt att tjena och älska sin nästa. [4] Sedan. [5] Ordspr. Bok. 31 kap. [6] Upp. Bok 3:20.:

»Behold me standing att the door;
And hear me pleading evermore.
Oh wretched soul, oppressed with sin!
May I come in?»

[7] tom; jmfr. härmed Sa'dī: »Lustgården»: 4 : 345—351. [8] Ps. 19:6. [9] a

blott sett en[1] strimma, i mina skrifter, af sådana hemligheter, ty man kan icke skrifva det; derest I af Gud skullen blifva erkänd som värdig dertill, att ljuset tändes i eder själ, så skullen I af sådan kunskap höra, smaka, lukta, känna och se outsägliga Guds Ord. Då, som först, är den rätta theosophiska Pingstskolan,[2] der själen af Gud varder undervisad.

9. Det behöfs hädanefter ej mer någon forskning eller skarp ansträngning. Alla portarne stå öppna, en alldeles enfaldig menniska kan komma dit, blott hon icke sjelf står emot Honom med sitt viljande och springande; ty *det ligger allaredan förut i menniskan*, det behöfs endast väckas till lif genom Guds Ande.

10. I min gåfva (In meinem Talent), såsom jag har fått uppskrifva det i enfalden, skolen I väl skönja vägen härtill, besynnerligen i denna bifogade lilla bok, hvilken också är af min gåfva (welches auch meines Talents ist), och först för några veckor sedan befordrats till tryck, hvilken jag i kärlek förärar herren, såsom min kristlige med-lem, och förmanar honom att ofta genomläsa, ty dess dygd heter: »*ju längre* (*mer*) *desto kärare*!» I denna lilla bok skall herren se en sann kortfattad (kurzen) grundval, som är säker; ty auctor har erfarit den i praktiken (in der Praxi).

11. Hvad, deremot, angår de höga natur-liga hemligheternas grundval, som herren jemte herr *Walter* och herr Leonhard *Elver* (eller Elmer), till mer förtydligande, begärer, torde han fråga efter hos herr *Walter* derom. Ty jag har skickat med till eder och till honom en förklaring, jemte andra nya skrifter. Om dessa behaga eder, så kunnen I låta skrifva af dem; I skolen deri finna ganska stora hemligheter.[3]

---

[1] svag. [2] öppnad; Jes. 54: 13. [3] Jemför härmed 2:dra paragraphen af det 57:de Sändebrefvet (Brefvet till herr Christian Bernhard af den 5:te Mai 1624), som lyder: Till herr *Balzer Walter* har jag nu skrifvit till Leipziger-messan och skickat med till honom den *lilla boken om Nådavalet* på två och fyratio ark, såväl som den om *Christi Testamenten* på sexton ark, äfven sju och tjugo ark öfver *Genesis* (»*Mysterium Magnum*»), jemte en *nyckel* (nebenst einem Clave) *till dessa skrifter* på sex ark, och vidare (dann) tre *exemplar af min lilla bok* (»vägen till Christus» [innehållande. 1) »Om den Sanna Boten». 2) »Om den heliga Bönen». 3) »De Poenitentia»: en nyckel till Gudomliga hemligheter. 4) »Om den sanna hängifvenheten». 5) »Om födelse på nytt». 6) »Om det öfversinnliga Lifvet»])[1] Äfvenså har jag svarat de *båda herrarne von Lübeck* (hvilka hade skrifvit mig till) och skickar hvar och en ett exemplar af den tryckta lilla boken, som herr *Walter* väl känner till.

---

[1] parenthesen *inom* parenthesen öfversättarens tillägg.

12. Jag önskar, att I mågen rätt förstå det alltsammans. Jag skulle gerna vilja gifva eder det ännu enfaldigare, men. för det stora djupets skull och vidare äfven för de ovärdiges skull, kan det nu icke ske. Christus talar Matth. 7:7.:»Söken så skolen I finna; klappen på, så skall eder upplåtet varda.» Ingen kan gifva det åt en annan (dem Andern): hvar och en måste sjelf vinna det från Gud. Ledning (handledning, fingervisning) kan den ene väl gifva den andre; men insigten kan han ej gifva honom.

13. Dock veten: *Att för eder, länder i Norden, blomstrar en Lilja!*

14. *Om I densamma ej förstören med de lärdes sekteriska kif, så skall hon hos eder blifva till ett stort träd. Men viljen I hellre kifvas än erkänna den sanne Guden, så går strålen förbi, och träffar endast några. Då måsten I derefter hemta vatten för edra själars törst hos främmande folk.*

15. *Om I rätt tagen det i akt, så skola mina skrifter gifva eder stor anledning och anvisning dertill och Signatstjernan öfver eder Pol skall hjelpa eder, ty hennes tid är född.*

16. Jag vill gerna gifva eder hvad Herren har gifvit mig. Se bara till och använd det rätt! Det skall vara eder ett vittnesbörd öfver bespottaren. På min person får ingen se; det är en ren Guds gåfva: icke bara för min räkning, utan äfven för eder räkning, och för alla deras, hvilka få läsa det.

17. Låt ingen längre gapa efter tiden, hon är redan född. Den det träffar, den träffar det; den som vakar, han ser det; och den, som sofver, han ser det icke. Hon har inbrutit, tiden, och skall snart blifva synlig; den, som vakar, han ser henne. Många hafva redan förnummit henne; men en stor bedröfvelse måste dessförinnan gå öfver, innan hon blifver fullkomligt uppenbarad. Det är orsaken:[1] de lärdes strid, att de trampa Christi Kalk[2] med[3] fötterna, och kifvas om ett barn,[4] som aldrig varit argare, sedan menniskor funnits till, det skall[5] blottas:[6] derför skall ingen from man besudla sig med dylikt kif. Det är en

[1] Orsaken till denna bedröfvelse är följande: [2] Christi Bägare; Christi Ord; Gen. 44: 2, 5, 15. [3] under. [4] en lära, en troslära, en tro. [5] genom denna bedröfvelse. [6] afslöjas och uppenbart varda: (se der bedröfvelsens orsak och skäl!).

eld från Herren deri, den skall uppbränna det,[1] och sjelf uppenbara Sanningen.

18. Hvad mer är, skall han mottaga hos herr *Walter*, besynnerligen en tabell jemte den förklaring,[2] hvari hela grunden är ställd inför ögonen. Och anbefaller jag herren åt Jesu Christi kärlek!

Herrens i Jesu Christi kärlek tjenstv.[3]

J. B.[4]

---

[1] detta kif. [2] den förklarande framställning. [3] tjenstvillige; i Originalet står »dienstw». [4] Jakob Böhme har sjelf kursiverat den 13:de, 14:de och 15:de paragraphen, på grund hvaraf brefvet i sin helhet måhända lika väl hade kunnat kallas ett *Förord* för som en *Inledning* till den följande förkunnelsen genom Swedenborg: »*Om Den Heliga Skrift.*»

I.

EN FRAMSTÄLLNING AF ORDETS BOKSTAFS-BETYDELSE, HVARI DEN ANDLIGA BETYDELSEN GÖMMER SIG.

I.

En framställning af Ordets Bokstafs-betydelse, hvari den andliga betydelsen gömmer sig.

1. Det beskärdes mig att skåda stora penninge-pungar, som liknade säckar, hvari en massa penningar förvarades.
2. Enär dessa voro öppna, såg det ut, som om hvem som helst skulle kunna uttaga, ja, bortröfva de deri förvarade penningarne.
3. Men bredvid dem sutto två englar, som bevakade dem.
4. Det ställe, hvarest säckarne voro nedsatte, tycktes motsvara krubban i ett stall.
5. I angränsande rum syntes ärbara jungfrur tillsamman med en kysk maka.
6. Och nära detta rum voro två späda barn, och med dem, sades det, borde man leka, icke barnsligen, utan visligen
7. Derefter syntes en sköka, vidare en häst, som låg död.
8. Då blef det tydligt, att dymedelst framställdes Ordets bokstafs-betydelse, hvari den andliga betydelsen * ligger dold.
9. De stora penninge-pungarne, fulla af penningar, betydde de kunskaper i Sanningen, som deri finnas i stor rikedom.
10. Att de voro öppna, och dock bevakade af englar, betydde, att hvem som helst[1] kunde derur taga ut kunskaper i Sanningen, men att han måste akta sig, så att han ej förfalskade dess inre betydelse, hvari obemängda Sanningar ligga dolda.

---

* Som är Jerusalems murs grundval och de 12 ädla stenarne dersammastädes, som är Urim och Thummim på Aharon's Ephod. (Swedenborgs not.)

[1] Upp. Bok 22: 17.

11. Krubban i stallet, hvari påsarne lågo, betecknade den andliga undervisningen för förnuftet.
12. Detta betyder krubban; äfven var det der, som Herren låg, när Han var född.
13. Ty hästen betyder förnuftet och följaktligen betyder krubban hästens näring.
14. De ärbara jungfrur, som syntes i angränsande rum, betydde Kyrkans Sanningar; och den kyska makan betydde den förening af Sanningen och Godheten, som förekommer öfverallt i Ordet.
15. De späda barnen betecknade Vishetens oskuld deri. De voro englar från den tredje himmelen, hvilka alla framträda som små barn.
16. Skökan, jemte den döda hästen, betydde förfalskningen af Ordet från de flestes sida, nu för tiden, hvarigenom all insigt i Sanningen gått förlorad.
17. Skökan betecknar: förfalskningen, och den döde hästen: intet förstånd i Sanningen.

2.

ATT ORDET INVÄRTES ÄR LEFVANDE.

2.

Att Ordet invärtes är lefvande.

1. När Ordet läses af en menniska, som håller det heligt, då blifver dess natur-liga betydelse andlig i den andra himmelen och blifver himmelsk i den tredje.
2. Sålunda afklädes småningom det natur-liga.
3. Detta sker, emedan det natur-liga, det andliga och det himmelska motsvara hvarandra och Ordet är sammanskrifvet genom idel motsvarigheter.
4. Ordets natur-liga betydelse är Ordet, sådant det är i dess bokstafliga betydelse, hvaraf allt blifver andligt, och derpå himmelskt i himlarne.
5. Och när det blifver andligt, då lefver det der af Sanningens ljus der.
6. Och när det blifver himmelskt, lefver det af Godhetens flamma der.
7. Ty de andliga begreppen (ideæ) hos den andra himmelens englar draga sitt ursprung ur ljuset der, hvilket i sitt innersta väsen är den Gudomliga Sanningen.
8. De himmelska begreppen, deremot, hos den tredje himmelens englar, draga sitt ursprung ur godhetens flamma, hvilken i sitt innersta väsen är den Gudomliga Godheten.
9. Ty i den andra himmelen är ett skinande Ljus, hvarur englarne *der* tänka.
10. Och i den tredje himmelen är ett flammande ljus, hvarur englarne *der* tänka.
11. Englarnes tankar skilja sig fullständigt från menniskornas tankar.

12. De tänka genom ljus, skinande eller flammande, hvilka äro sådane, att de på natur-ligt sätt ej kunna beskrifvas.
13. Häraf framgår, att Ordet, invärtes, är lefvande, att det alltså icke är dödt, utan lefvande hos den menniska, som heligt begrundar Ordet, då hon läser det.
14. För öfrigt göres hela Ordet lefvande af Herren, ty hos Herren blifver det lif, såsom äfven Herren säger hos Johannes: »*De Ord, som Jag talar för eder, äro ande, och äro lif.*» (6: 63.)
15. Det lif, som flyter in *från* Herren *genom* Ordet, är sanningens ljus in i förståndet och godhetens kärlek in i viljan.
16. Denna kärlek och detta ljus göra, förenade, hos menniskan himmelens lif, som kallas det eviga lifvet.
17. Ty Herren lärer: »*Gud var Ordet, i Honom var lifvet, och lifvet var menniskornas ljus.*» Joh. 1: 4.

3.

OM SKILLNADEN I ART EMELLAN DET NATUR-LIGA, DET ANDLIGA OCH DET HIMMELSKA.

3.

Om skillnaden i art emellan det natur-liga, det andliga och det himmelska.

1. Det finnes tre himlar: den yttersta, den mellersta och den högsta.
2. I den yttersta himmelen äro de natur-lige, men deras naturlighet drager sitt ursprung antingen ur det andliga, som är den mellersta himmelens, eller ur det himmelska, som är den tredje himmelens.
3. I den andra himmelen äro de andlige, och i den tredje himmelen äro de himmelske.
4. Det gifves äfven mellanstående, som kallas himmelska andlige; flera af desse äro förkunnare i den högsta himmelen.

---

5. Skillnaden mellan det natur-liga, det andliga och det himmelska är sådan, att intet förhållande (ingen förbindelse)[1] äger rum dem emellan.
6. I följd häraf kan hvarken det natur-liga på något sätt, genom något närmande, nalkas det andliga, ej heller det andliga nalkas det natur-liga.
7. Häraf kommer det sig, att himlarne äro åtskilda.
8. Detta beskärdes mig att få veta ur en rik erfarenhet.
9. Gång på gång har jag skickats bland de andliga englarne, och har jag då, på andligt vis, talat med dem, och hvad jag talat, behöll jag i minnet.

[1] Parenthes-tillägg af öfv.

10. Men när jag återvände till det natur-liga tillstånd, hvari alla verldens menniskor äro, då ville jag, ur mitt förra minne, framtaga och beskrifva det, men jag kunde icke.
11. Det var omöjligt. Det gafs inga ord, och inte ens några tanke-begrepp, hvarmed jag skulle kunna uttrycka det.
12. Tankens andliga bilder och ord voro så fjerran från tankens natur-liga bilder och ord, att de alls icke kommo dem nära.
13. Hvad som är underbart är, att, när jag var i denna himmel och talade med englarne, då visste jag ej annat, än att jag talade på samma sätt, som när jag talar med menniskor, men sedan utrönte jag, att tankarne och orden äro så olika, att de ej kunna komma de andra nära, alldenstund dem emellan intet gemensamt förhållande råder.

---

14. Enahanda är olikheten mellan det andliga och det himmelska. Att samma skillnad råder dem emellan har *sagts* mig. Och det har *sagts* mig, att den är sådan, att hvarje förbindelse, hvarje anslutning var utesluten.
15. Men, som jag i detta stycke ej kunde vinna en stadgad öfvertygelse genom *egen* erfarenhet — med mindre jag. rent af, vore en engel från den mellersta himmelen — fördenskull tillstaddes det några englar af den mellersta himmelen att vara i sällskap med englar från den tredje himmelen, och att då tänka och tala tillsammans med dem der, och, till och med, behålla i minnet hvad de tänkt och talat, och sedan återvända till *sin* himmel.
16. Och de sade mig derefter, att de ej kunde uttrycka någon idé eller något ord från sitt förra tillstånd, och att detta var omöjligt, och slutligen sade de, att intet motsvarighetsförhållande, ingen anslutnings-möjlighet fanns.

---

17. Derför fick jag tillåtelse några gånger att vistas bland englar af den mellersta och högsta himmelen och att höra dem samtala.

18. Jag var då i ett natur-ligt inåtvändt tillstånd, fjerran från verldsliga och kroppsliga bestyr.
19. Det var nemligen vid det första uppvaknandet efter sömnen.
20. Och jag hörde outsägliga och oåtergifbara ord, liksom vi läsa, att det inträffade med Paulus.
21. Och vid hvarje tillfälle sattes jag i stånd att fatta och begripa de ting, som de talade.
22. Hvad de talade om var fullt af hemligheter, om Herren, om Återlösningen, om födelsen på nytt, om Försynen, och om andra, liknande ämnen.
23. Sedermera beskärdes mig insigt derom, att jag ej kunde uttala och beskrifva dessa (höga) ting med någon andlig och himmelsk röst.
24. Dock kunde de genomgående beskrifvas med den natur-liga tungans ord, ända derhän att andemeningen fångades.
25. Och det sades mig, att inga himmelska hemligheter finnas, som ej äfven natur-ligen kunna förnimmas och återgifvas, om än på ett mer allmänt och ofullkomligt sätt.
26. Och vidare sades det mig, att de, som af kärlek till Sanningen, genom sin förnufts-insigt, natur-ligen blifva dessa hemligheter varse, hädanefter, då de blifvit andar, kunna både förnimma dem och uttala dem andligen och på ett himmelskt sätt; *men inga andra.*
27. En natur-ligen förnummen och älskad gudomlig sanning är nemligen som ett kärl af kristall eller porslin, som sedermera fylles med vin och af sådant vin, som sanningen varit; och af sådan arom, som kärleken till sanningen varit.

---

28. Att en sådan — man kan säga — obegränsad skillnad råder emellan det natur-liga, det andliga och det himmelska, kan bevisas af skillnaden mellan menniskors och englars *tankar*, samt af skillnaden mellan deras *tal* och äfven deras *arbeten* och vidare af skillnaden emellan deras *skrif-sätt.*
29. Häraf framlyser — liksom af lika många bekräftande intyg — huru det ena och huru det andra är beskaffadt, och

huruledes alla tings fullkomligheter uppstiga från jorden och öfverskrida jorden in i himmelen och från en himmel in i en annan.

---

30. Hvad beträffar *tankarne:* alla menniskans tankar med deras särskilda bilder draga något till sig af det rum, den tid, den person, det ämne, hvilka synas i det natur-liga ljuset eller verldens ljus.
31. Ty utan ljus kan intet tänkas, lika litet som något utan ljus kan ses.
32. Och det natur-liga ljuset eller verldens ljus är dödt, emedan det utstrålar från dess sol, som är en ren eld.[1]
33. Men *i* detta ljus inflyter, öfverallt och oaflåtligt, himmelens ljus, och gör det lefvande och skänker förnimmelse af och insigt i verkligheten.
34. Verldens ljus allena kan ej gifva något af förnimmelse eller insigt eller sätta upp något natur-ligt eller förnuftigt ljus.
35. Men verldens ljus gifver och uppsätter det *från* himmelens ljus.
36. Ty himmelens ljus utstrålar från dess sol, som är HERREN och följaktligen lifvet sjelft.
37. Himmels-ljusets inflöde i verldens ljus är liksom orsakens inflöde i dess verkan, och huru beskaffadt detta är, skall på ett annat ställe sägas.
38. Häraf ser man klart, hurudan den natur-liga tanken är, eller hurudana menniskornas tanke-bilder äro, att de, nemligen, stå i oskiljaktigt sammanhang med rum, tid, person och ämne.
39. Derför äro dessa tankar eller tanke-bilder mycket inskränkta och begränsade, och följaktligen grofva,[2] och böra kallas materiella. —
40. Men englarnes tankar i den mellersta himmelen äro alla *utan* rum, tid, person och ämne, hvarför de ock äro oinskränkta och obegränsade.
41. Deras tankars föremål äro, liksom tankarne sjelfva, andliga.
42. På grund häraf tänka de på dem andligen, och icke natur-ligen.

[1] en eld och intet annat. [2] »crassae»; motsats »subtiles».

43. Hvad, åter, den högsta himmelens englar beträffar, hafva dessa inga tankar, utan *förnimmelser* af de ting, som de höra och som de se.
44. I stället för tankar hafva dessa stämningar,[1] hvilka skifta hos dem, liksom tankarne skifta hos de andliga englarne.

---

45. Hvad beträffar *talet:* Menniskornas tal är såsom deras tanke-bilder, ty tanke-bilderna blifva ord, när de öfvergå till tal.
46. Följaktligen är menniskornas tal, i hvartenda ord, delaktigt af rum, tid, person och materie.
47. Englarnes tal, deremot, i den *mellersta* himmelen, liknar äfven deras tanke-bilder, ty talets ord uttrycka dessa.
48. Englarnes tal, återigen, i den *högsta* himmelen, härflyta alla ur stämningarnes vexling, men så länge de tala med de andliga englarne tala de lika, men (de tala)[2] icke lika, när de äro för sig.
49. Enär englarnes tal är slikt och menniskornas slikt, skilja sig deras tal så vida, att de intet hafva gemensamt.
50. De äro så olika hvarandra, att menniskan ej kan förstå ett enda ord från en engel, ej heller en engel ett enda ord från en menniska.
51. Jag har hört englarnes språk och bibehållit ljuden i mitt minne, och när jag sedan försökte utröna, huruvida detta ljud var i samklang med något ljud från menniskornas tal eller tungomål, så fanns det icke ett.
52. Detta andliga språk är ett (och gemensamt)[2] för alla, och det är inplantadt i hvar menniska och till detta kommer hon, så snart hon blifver en ande.

---

53. Hvad beträffar *skriften:* den liknar deras tal.
54. De andliga englarnes skrift liknar — hvad bokstäfverna angår — menniskornas skrift, här i verlden. Men hvar bokstaf betyder någonting[3], så att man, vid anblicken af dem,

[1] känslor, böjelser, yttringar af kärlek (»affectiones»). [2] Parenthes-tillägg af öfv.
[3] »rem»; en sak; en verklighet.

i deras natur-liga skick, skulle säga: »Detta är ej annat än bokstäfver.»

55. Men skriften i den högsta himmelen liknar ej denna, hvad bokstäfverna beträffar. Der äro bokstäfverna inristade med särskilda[1] krökningar, snarlikt det Hebreiska språkets bokstäfver, men öfverallt krökta inåt, och ej med några fullkomligt räta linjer.

56. Hvar bokstaf insveper[2] en verklighet, som de fatta med känslan och ej med tanken.

57. Häraf kommer det sig, att den natur-liga menniskan intet begriper ur den andliga skriften eller den andliga engeln ur den natur-liga skriften; och att ej heller den andlige förstår något ur den himmelska skriften, eller den himmelske något ur den andliga, med mindre han är tillsammans med en andlig.

---

58. Enahanda är förhållandet med deras *arbeten*, som många äro.

59. Ty enhvar är i *något* arbete.

60. Huru de andlige arbeta, kan ej beskrifvas inför den natur-lige. Ej heller kan man beskrifva, huru de himmelske arbeta inför den andlige. De skilja sig nemligen lika mycket från hvarandra som tankarne, talet och skriften.

3½.

61. Af det ofvan sagda framgår tydligt, hvilken olikhet som råder emellan det natur-liga, det andliga och det himmelska, och att den är sådan, att de alldeles icke öfverensstämma med hvarandra, utom förmedelst motsvarigheter.

62. Och detta är äfven skälet, hvarför menniskorna ej veta, att de äro i sällskap med andar, ej heller andarne, att de äro i sällskap med menniskor, ehuruväl en oupphörlig förbindelse[3] dem emellan äger rum.

[1] olika; [2] innesluter (involvit); sveper sig om; höljer in; [3] ett oupphörligt umgänge.

63. Menniskan kan nemligen ej lefva en enda minut, med mindre hon, för så vidt det rörer hennes tankar och känslor, är i andars midt.
64. Och lika litet kan en ande eller en engel lefva ett enda ögonblick med mindre de äro hos menniskorna.
65. Orsaken är den, att en oupphörlig förbindelse äger rum från de förste till det yttersta, alltså från Herren till menniskan.
66. Och förbindelsen sker, alltifrån skapelsen, medelst motsvarigheter, och den inflyter genom englarne och andarne.
67. Allt det himmelska inflyter i det andliga, och det andliga i det natur-liga; och i dess yttersta, som är det kroppsliga och materiella, löper det ut, och der stannar det.
68. Utan en dylik yttersta gräns, hvari de mellan-stående inflyta, gifves ingen fasthet och stadga annat än den af ett i luften uppbyggdt hus.[1]
69. Alltså: himlarnes byggnadsfot och grundval är det *menskliga slägtet.*

---

70. Att en sådan olikhet förefinnes mellan det natur-liga, det andliga och det himmelska, *vet* ingen engel.
71. Orsaken är den, att en engel ej ombyter sitt tillstånd, eller öfvergår från ett andligt tillstånd till ett natur-ligt, och sålunda skulle kunna utröna olikheterna.
72. Jag har talat med dem om denna sak, och de sade sig ej veta *om* några olikheter.
73. De trodde sig tänka, tala, skrifva, och arbeta på samma sätt som i verlden.
74. Men just derigenom lades det i dagen för dem, att de bytte om tillstånd och tänkte ömsom i det ena, ömsom i det andra tillståndet, vexelvis; att de, vidare, sammaledes, talade ömsom i det ena, och ömsom i det andra, vexelvis; ja, att de till och med läste sina skrifter än i det andliga tillståndet, än i det natur-liga, och att de på samma vis ar-

[1] gifves ej mer fasthet och stadga än i hus, som man byggt upp i luften.

betade: och *då* funno[1] de, att skillnaden var sådan, att den ej lät sig beskrifvas.

75. Härom tillstaddes det mig att undervisa sjelfva englarne, i ty att det förunnades mig att vara, omvexlande, i båda verldarne och att från den ena utforska den andra.

76. Och derefter medgåfvo alla, att det förhöll sig så.

---

77. Likheten, deremot, mellan de natur-liga, andliga och himmelska tillstånden yttrar sig i sådana ting som äro föremål för syn, smak, lukt och hörsel samt, vidare, för olika slags känsel.

78. I deras ögon framträda alla[2] som menniskorna[3] i verlden.

79. Deras kläder synas, såväl som deras hus; äfvenså trädgårdar eller Paradis; vidare fält; likaså bevattnadt land; sammalunda mat och dryck af olika slag; förutom jordens djur, himmelens fåglar, vattnets fiskar af olika arter, under olika skapnad.

80. Deras tal höres liksom på jorden; äfven sångens och musikens rythmer och harmonier.

81. Smaken (Aromen) är densamma, lukten likaså; med ett ord: allt hvad som ter sig för och uppfattas af något sinne är detsamma.

82. Men hela tiden äro dessa[4] af andligt ursprung, och följaktligen tänka de derpå andligen, och gifva dem andliga benämningar.

83. Men till och med alla dessa,[4] sådana de framträda och förnimmas i den mellersta och den högsta himmelen, kunna ej, hvad formernas och harmoniernas härlighet beträffar, och hvad beträffar deras fullkomligheter, som öfverträffa och öfvergå *allt*, annat än på ett ofullständigt sätt beskrifvas.

84. Endast *så* kunna de beskrifvas: som de allra fullkomligaste ting här i verlden, hvilka dock äro ofullkomliga, när de jemföras med dem, som i himmelen äro.

---

[1] insågo. [2] se alla ut. [3] här. [4] ting.

4.

OM ORDET.
ATT DET ÄR HELIGT, HVAD DESS STAFVELSER OCH SKRIFT-TECKEN[1] BETRÄFFAR.

[1]. Ordagrannt: »SPETSAR» (»APICES»).

4.

Om Ordet. Att det är heligt, hvad dess stafvelser och skrift-tecken beträffar.

1. En gång sändes mig från himmelen ett litet pappers-blad med en inskrift af Hebreiska bokstäfver, men dessa voro skrifne såsom hos de urgamle, hos hvilka de bokstäfver, som nu för tiden, till en del, äro rätliniga, då, deremot, voro krökta inåt med små horn, hvilka vette uppåt.
2. Och engeln, som med mig var, sade, att han visste de oförfalskade betydelserna från sjelfva bokstäfverna, och att hvarje bokstaf hade sin betydelse, och den visste de från linjernas krökningar i hvar bokstaf, förutom saken, (som framgick) [1] ur sjelfva bokstafven för sig.
3. Och han förklarade då för mig, hvad den [2] betydde, hvad א och hvad ה betydde,[3] och hvad dessa bokstäfver betydde [3] *åtskils* och hvad de betydde [3] *tillsammans.*
4. Och att ה, som förekommer i יהוה, och som är tillagdt Abrahams och Saras namn, betyder något oändligt [4] och evigt.
5. Och att Ordet är *så* skrifvet på många ställen, ur hvilka man vet, i den tredje himlen, hvad sjelfva bokstäfverna betyda, medan det läses af en Jude eller af en Kristen I DEN HEBREISKA TEXTEN.[5]
6. Den tredje himmelens englar hafva nemligen Ordet skrifvet med dylika bokstäfver, och de läsa det efter bokstäfverna.
7. De sade, att Ordet, i den från bokstäfverna utdragna betydelsen, handlar endast om Herren.

---

[1] par af öfv. [2] inskriften å det från himmelen sända pappersbladet. [3] betyda. [4] gränslöst. [5] Jemför härmed »Det andliga nutidsläget och kyrkan», Första Delen, sid. 151.

8. Skälet, hvarför krökningarne i bokstäfverna härleda sig från himmelens flöde [1] — hvari företrädesvis den tredje himmelens englar äro, hvarför de ock hafva en inplantad [2] förfarenhet i denna skrift — är den, att englarne foga sig i himmelens ordning och lefva helt och hållet i öfverensstämmelse med densamma.
9. De utvecklade äfven för mig betydelsen af den 32:dra Psalmens 2:dra vers, enbart ur bokstäfverna eller stafvelserna, och de sade: »deras hufvudinnehåll är detta: '*Gud hyser medlidande äfven med dem, som illa göra*'.»
10. De tillade, att vokalerna der [3] äro i öfverensstämmelse med det ljud, som svarar mot ömhet, och att de ej kunna uttala vokalerna *i* och *e*, utan uttala *y* eller *eu* i stället för *i*, och, i stället för *e*, säga de *eu;* och att vokalerna *a*, *o* och *u* användas af dem, emedan dessa vokaler gifva en full ton, *i* och *e*, deremot, en sammandragen ton.
11. Vidare sade de, att de ej uttalade några konsonantbokstäfver med hårdt ljud, utan med lent ljud, och att sträfva bokstäfver (hårda konsonant-bokstäfver)*, såsom ד och פ, med de öfrige, hos dem ingenting betyda, med mindre de uttala dem med vekt uttal, och att detta var orsaken, hvarför de flesta hårda bokstäfver, äfven inuti, voro punkterade, hvilket angaf, att de uttalades med lent ljud.
12. Härtill fogade de, att sträfhet i bokstäfverna förekommer i den andliga himmelen, af det skäl, att de *der* voro i sanningarne, och genom sanningarne i insigten. Men i den himmelska himmelen äro alla i kärlekens Godhet och derur i Visheten; och Sanningen medgifver sträfhet, men Godheten icke.
13. Häraf kan man sluta sig till, hvad det betyder, att Herren säger, att icke en jota, icke en spets [4] icke en tratt [4] skall försvinna från Lagen. Math. 5: 18. Lucas 16: 17.
14. Och häraf framgår också tydligt, att af Herrens Gudomliga Försyn är det skedt, att alla Ordets bokstäfver i den Hebreiska texten äro räknade [5] af Masoretherna. [6]

---

[1] flytande, drypande 5:te Mose Bok 32: 2. [2] inympad. [3] i denna vers. [4] Hebreiskt skrift-tecken. [5] Math. 10: 30; Luk. 12: 7. [6] Jemför med paragrapher 13. och 14. »Det andliga nutidsläget och kyrkan», Första Delen, sid. 81., 82., och jemför *dermed* Zach. 5: 3., Uppenb. Bok. 22: 18., 19., 5:te Mose Bok. 4: 2., och Zach. 5: 1—4. * öfv. par.-till.

5.

OM ORDETS ANDLIGA BETYDELSE OCH OM DESS NATUR-LIGA BETYDELSE.

5.

Om Ordets andliga betydelse och om dess naturliga betydelse.

1. Jag har flere gånger talat med andar, som ingenting ville veta [1] om Ordets andliga betydelse, sägande, att dess naturliga betydelse vore Ordets enda betydelse, och att denna var helig af det skäl, att den var från Gud.
2. Och de tillade, att, om den andliga betydelsen mottoges, skulle Ordet i bokstafven betyda intet.
3. Detta påstodo flere envist, men de fingo till svar från himmelen, att Ordet, utan den andliga betydelsen deri, ej vore Gudomligt; och emedan den andliga betydelsen deri är dess själ, fördenskull är det Gudomligt, ja, lefvande; ty, dessförutan, vore bokstafven död — så att säga; Ordets sjelfva helighet består deri.
4. Således kan Ordet jemföras med den Gudomliga Menniskan, hvilken är Herren, i Hvilken ej blott det natur-ligt Gudomliga är, utan äfven det andligt Gudomliga och det himmelskt Gudomliga, på grund hvaraf Herren kallar sig »Ordet».
5. Och de sade, att ORDETS SJELFVA HELIGHET LIGGER INNESLUTEN I DESS BOKSTAFLIGA BETYDELSE, OCH ATT DENNA ÄR HELIG I HÖGRE GRAD ÄN DE ÖFRIGA BETYDELSERNA, SOM LIGGA I ORDETS INRE, OCH DETTA AF DET SKÄLET, ATT DENNA OMSLUTER OCH RYMMER DE ÖFRIGA.
6. Och den är som kroppen, hvilken lefver genom själen. [2]
7. Alltså: I BOKSTAFSBETYDELSEN ELLER DEN NATUR-LIGA

[1] höra talas. [2] som hemtar sitt lif ur själen.

BETYDELSEN ÄR ORDET I SIN FULLHET, OCH ÄFVEN I SIN KRAFT, OCH MENNISKAN ÄR DERIGENOM I FÖRBINDELSE MED HIMLARNE, HVILKA, UTAN DEN BOKSTAFLIGA BETYDELSEN, SKULLE VARA AFSPÄRRADE FÖR MENNISKAN.

8. Den, som ej vet och erkänner, att Ordet i dess innersta är andligt, utan der detta är en förborgad hemlighet, för honom är Ordet ännu okändt.

9. Men, emedan de andar, som förfäktade bokstafs-betydelsen, och *endast* den, icke ville låta sig öfvertygas genom dessa sakskäl, fördenskull uttogo (och framdrogo)* de otaliga ställen ur den bokstafliga betydelsen, som aldrig skulle kunna fattas utan den andliga betydelsen.

10. Såsom hos Propheterna, hvarest blotta namn sammanförts, hvarest flera slags djur omnämnts, t. ex. lejon, björnar, oxar, kalfvar, hundar, räfvar, ugglor, ojim,[1] drakar, vidare berg och skogar, förutom många andra, hvilka utan den andliga betydelsen ej vore någonting alls.

11. Till exempel: hvad skulle man väl förstå med den drake, hvilken beskrifves som en röd drake med sju hufvud, och på hufvudena sju kronor, och att han med sin svans neddrog tredjedelen af himmelens stjernor, och att han ville uppsluka fostret, som qvinnan skulle framföda, och att två, DEN STORA ÖRNENS[2] vingar gåfvos åt qvinnan för att hon skulle flyga till öknen, hvarest draken kastade efter henne vatten ur sin mun såsom en ström?

12. Vidare: utan den andliga betydelsen skulle ingen veta, hvad som menas med drakens två vilddjur, med det ena, som uppsteg utur hafvet, som var likt en panter, hvars fötter voro såsom björn-fötter, och hvars mun var såsom ett lejons mun; och hvad som menas med hans andra vilddjur, som uppsteg utur jorden, om hvilka läsas i Uppenbarelse Bokens tolfte och trettonde kapitel:

Om Bockar, att de äro de, som lefva i en tro skild från barmhertighet och kärlek.

Några samtalade om bocken hos Daniel (8: 1—14, 20), och om hans strid med väduren, samt äfven om domen öfver bockarne och

[1] schakaler (Gesenius); Jes. 13: 22; 34: 14; Jer. 51: 39; de som tjuta och ropa: »ve!» [2] 5 Mose Bok. 32: 11—13. * ö. p—t.

fåren hos Matthaeus, och då syntes under mig en bock med stora horn och denne visade sig ofreda fåren och gå illa åt dem med sina horn och stöta (stånga)* dem hit och dit. Man sporde, hvad detta var. Det svarades, att detta var deras utseende, som lefde i en från barmhertigheten och kärleken skild tro, och att detta förestälde deras strid med dem, som lefde ett lif af barmhertighet och kärlek.[1] Och det sades, att så se de inte ut i dessas ögon, utan såsom menniskor ifrigt tvistande med hvarandra. Och att den, hvilken syntes såsom en bock, var en sådan, som lefde i en frånskild tro; och att de, hvilka voro får, voro de, som lefde i barmhertighet och kärlek.[1] Ty andarne framträda ofta och, vanligtvis, på afstånd, efter deras böjelser och deraf härledda grundsatser. Så, till exempel, när någon tänker ur sitt förnuft, framträder han liksom sittande till häst — och äfven på annat vis. Häraf framgick klart och tydligt, att med den behornade bocken hos Daniel och med bockarne hos Matthaeus inga *andra* menas. Folk tror, att med bockarne menas *alla* onda, men dermed förstås inga andra onda än de, som lefvat illa och samtidigt bekänt den ödsliga tron.

På samma vis framträdde sedermera de, som voro i den frånskilda tron, som bockar; och de, som voro i barmhertighetens lefverne, som får, samt deras[2] överläggning och trätor som strider.

Sedan den sista domen ägt rum, visade sig flere, som voro spridde bland de andre, i ryggen, i vester. På afstånd togo de sig ut som bockar *och äfven som drakar*. Och emedan de ville förleda de uppriktiga, aflägsnades de derifrån och rycktes bort i öknar, hvarest det knappt fanns en buske.

Om Draken.

Med Draken i Uppenbarelse Bokens tolfte kapitel och med hans två vilddjur i det trettonde kapitlet *förstås ej heller några andra* än de, som, både hvad läran och lefvernet beträffar, lefva i en från kärlek och barmhertighet afskild tro. Med Draken förstås alla de, som befästat sig i denna tro, och med det vilddjur, som uppsteg utur hafvet de, som stadfästat dessa grundsatser genom slutledningar ur den natur-liga menniskan, och med vilddjuret utur jorden, hvilket sedermera betecknas med den falske profeten, förstås bekräftelser derpå, hemtade ur Ordet. Att dessa äro de, som menas med Draken och hans båda vilddjur kan man tydligt se af hvad jag särskildt skrifvit derom i deras andliga betydelse, hvilket kan på ett lefvande sätt åskådliggöras, så framt det, som jag skrifvit öfver Uppenbarelse Boken, utgifves offentligt. *Ty allt är bekräftadt af himmelen.* Vidare inses, att

---

[1] Blatchford t. ex. Se hans artikel »*On the making of a Will*» i första numret af »*The Clarion*», 1911. [2] de förres. * ö. p.—t.

med Drakens svans förstås stärkandet af denna tro genom rättfärdiggörelsens grader,[1] hvarom paragraph 6014 handlar.

Uppenbarelse Boken handlar nemligen om de två religionerna i den kristna verlden, om religionen hos de Reformerta (Protestanterna)*, och om religionen hos de Påflige (Papisterna, Katholikerna)*. Hela kristenheten utgöres nemligen af dessa två religioner, ty de äro de herrskande religionerna. Hos de Reformerta är det religionen (vidskepelsen), som rör sig om en ödslig (tom)* tro, *som ödelagt Kyrkan*, och hos de Påflige är det religion en (vidskepelsen)* om Herrens åt Påfvarne och deras Primater och öfrige underlydande af högre och lägre rang, såsom åt Hans ställföreträdare, öfverlemnade makt öfver Kyrkan, alltså öfver menniskornas själar, ja, äfven öfver himmelen. — — — — — —

Att med Draken förstås de, som äro i den frånskilda tron, framgår af hvad som följer. Det omtalades, att Draken stod bredvid qvinnan, som skulle föda, för att uppsluka henne, och att med gossebarnet, som qvinnan skulle framföda, menades läran om HERREN och om *Kärlekens lif*. Derefter syntes, att, när denna lära af mig nedskrefs, flere af den ödsliga trons anhängare voro tillstädes. Desse råkade då i ett så hejdlöst raseri, att jag knappt hade kunnat skrifva, derest jag ej varit skyddad af Herren genom englarne. Det såg ut, som hade de velat rifva itu hvad jag skrifvit och slita det i småbitar. (Jer. 36: 23.)* Med qvinnan der förstås den nya Kyrkan, som är det nya Jerusalem och med svenbarnet läran om HERREN och om *Kärlekens lif*. Med Draken förstodos de, som voro i den frånskilda tron, emedan de *då* voro sådane, och skulle göras till sådane, som längre fram (vers 15 af det tolfte kap.)* beskrifves, att de förföljde qvinnan och detta genom utsprutandet af vatten, såsom en flod,[2] på det att hon måtte insuga det. Med vatten såsom en flod[2] förstås bedrägerier.[3]

(Eman. Swedenborg: »*Om den Yttersta Domen*» sid. 58—60. (*Diarii Spiritualis Pars Septima continens Appendicem:* »*De Ultimo Judicio.*»)

13. Vidare: hvad förstås der med *det*, att, när Lammet öppnade Ordets insegel, hästar utgingo, först en hvit, sedan en röd, derpå en svart och slutligen en blekgul häst, hvarom skrifves i Uppenbarelse Bokens sjette kapitel, förutom allt det öfriga i denna Bok?
14. Hvad förstås, vidare, hos Zacharias, med de fyra hornen och de fyra smederna (Kap. 2); med ljusastaken och de tu oljoträden dernär (Kap. 4); med de fyra vagnarne, som

[1] läran om Nådens Ordning, [2] af vatten såsom en motsvarighet (ett »surrogat») för Floden (Upp. Bok. 22: 1) eller *Flodens* vatten. [3] lögner. * Öfversättarens parenthes-tillägg.

gingo ut emellan tu berg, för hvilka voro (spända) röda, svarta, hvita, spräckliga [1] hästar (Kap. 6)?

15. Vidare: med väduren och bocken och med deras horn, hvarmed de kämpade med hvarandra, hos Daniel (Kap. 8)? [2]

16. Och hvad (skall man tänka) [3] om de fyra stora djur, som uppstego utur hafvet, hvarom läses dersammastädes (Kap. 7), förutom liknande (förkunnelser) [3] på andra ställen, i stor rikedom?

17. För att de ännu mer skulle öfverbevisas anfördes de Ord, hvilka Herren talat till lärjungarne hos Matthaeus (Kap. 24) om tidens fullbordan och om Sin ankomst, hvilka, utan den andliga betydelsen, af ingen skulle kunna fattas.

18. Att den andliga betydelsen finnes i Ordets alla och enskilda ställen, bekräftades äfven genom vissa Ord, som Herren talat, hvilka ej skulle kunna begripas, med mindre de uppfattades andligen.

19. Såsom, t. ex., att ingen får kalla sin Fader på jorden »fader!» ej heller läraren »lärare!» ej heller mästaren »mästare!», emedan *en* är deras Fader, lärare och mästare. (Matth. 23: 7—10.)

20. Vidare, att de ej skulle döma, på det att de ej måtte dömde varda. (Matth. 7: 12.)

21. Vidare, att en man och hans maka ej äro två utan ett kött (Matth. 19: 5, 6), då de likväl, i natur-lig mening, ej äro ett kött.

22. Ej heller förbjudes det att döma om medmenniskan och nästan, hvad hennes natur-liga lif angår, ty detta är af vigt för samhället, utan det förbjudes att döma om henne, beträffande hennes andliga lif, ty detta är kändt endast för Gud.

23. Herren förbjöd ej vid det tillfället, att man kallade sin fader »fader», eller en lärare »lärare», eller en mästare »mästare» i den natur-liga betydelsen af dessa ord, men väl i den andliga.

24. I *denna* betydelse finnes endast en Fader, Lärare och Mästare, och det förhåller sig på samma sätt med de öfriga andragna ställena.

25. Genom dessa motskäl öfverbevisades de om, att DEN AND-

[1] »grandinati», hagelfärgade. [2] se paragr. 12, detta kap. [3] parentesen tillägg af öfv.

LIGA BETYDELSEN LIGGER INNESLUTEN I ORDETS NATURLIGA BETYDELSE, OCH ATT ORDETS SJELFVA HELIGHET LIGGER ÖFVERALLT INNESLUTEN I DESS BOKSTAFLIGA BETYDELSE,[1] EMEDAN ORDETS ALLA INRE BETYDELSER DERI ÄRO I SIN FULLHET.

26. Dessutom bekräftades, att i bokstafs-betydelsen framstår allt sådant klart och tydligt, som lärer vägen till frälsningen, alltså till lifvet och tron, och vidare att Kyrkans hela lära bör utdragas ur Ordets bokstafs-betydelse och genom denna stadfästas.

27. Och *icke* genom den rent andliga betydelsen, ty genom denna betydelse *allena* gifves ingen FÖRBINDELSE MED HIMMELEN, OCH GENOM HIMMELEN MED GUD, utan GENOM BOKSTAFS-BETYDELSEN.

28. Ty Herrens gudomliga inflytning[2] genom Ordet försiggår från[3] de första genom de yttersta.

---

[1] Zach. 5:te kap. [2] »influxus», inflytande, ingjutande, ingjutning, inströmning. [3] ur.

6.

OM ORDET OCH OM DEN NATUR-LIGA THEOLOGIEN; ATT DENNA INTET ANNAT ÄR ÄN DETTA OCH UR DETTA.

OM STILENS FÖRTRÄFFLIGHET I ORDET.

6.

Om Ordet och om den natur-liga Theologien; att denna intet annat är än Detta och ur Detta.

Om stilens förträfflighet i Ordet.

1. Jag åhörde ett allvarligt meningsutbyte emellan andar, af hvilka, på jorden, den ena parten undervisats ur Ordet, och den andra ur det natur-liga ljuset allena.
2. De senare påstodo, att den natur-liga Theologien är tillräcklig, och att denna kan undervisa, ja, till och med upplysa menniskan, *utan* Ordet, och lära henne inse, att det finns en Gud och att det finns en himmel och ett helvete, och att själen är odödlig, och att, följaktligen, det finns ett evigt lif.
3. De förre, deremot, sade, att endast Ordet lärer detta och upplyser derom.
4. De andar, som voro för den natur-liga Theologien enbart, angrepo våldsamt dem, som voro för Ordet.
5. Under flera dagar grubblade de häröfver i sitt hjerta, och slutligen utbrusto de: »Ordet är ingenting. Det är skrifvet i en stil så simpel och, på samma gång, så dunkel på de allra flesta ställen, att ingen menniska deraf kan hemta någon lärdom, mycket mindre upplysning. De lärdes skrifter öfverträffa den många gånger om, Cicero's t. ex., Seneca's, och åtskilliga nutida lärde mäns skrifter.»
6. Men de fingo följande svar på tal: »Ordets stil öfverglänser alla lärde mäns stil på hela jorden, ty det finnes deri ej en mening, nej, icke ett ord, ej ens en bokstaf, som i sig

ej innehåller något af Herren och följaktligen något af himmelen och Kyrkan.

7. Det är nemligen sprunget ur Gud och derför i sitt hjerta andligt. Och detta Gudomliga Väsen gömmer sig deri, liksom själen gömmer sig i kroppen. Och det upprullas i ordnings-följd, under det att menniskan heligt läser det, inför englarne.

8. Dessa påverkas af den deri upprullade heligheten, som meddelas åt menniskan.

9. Häraf framgår klart, att sjelfva stilen deri, hur enkel den än må synas, är oändligt öfverlägsen hvarje stil hos denna verldens lärdaste män.

10. Ty, ehuruväl denna kan vara till sin betydelse både smakfull och högstämd, förmedlar den dock aldrig någon förbindelse med himmelen, är ock derför, i jemförelse med Ordets stil, fullständigt värdelös.»

11. De andar, som voro för den natur-liga Theologien, hörde visserligen dessa (argument),[1] men förkastade dem alltjemt, emedan de i verlden rent af försmått Ordet, och de, som i verlden försmått och föraktat Ordet, och styrkt sitt förakt genom att anföra ställen ur Ordet, dessa försmå och förakta det, efter döden, evinnerligen.

12. Ty hvarje, i verlden, fattadt och stadgadt grundbegrepp om Gud och Ordet förblifver, efter döden, outrotadt, och kan ej ryckas upp.

13. Som de alltså stodo i förbindelse — icke med himmelen utan — med helvetet, begynte de slå sig ihop med vissa sataner derstädes, ända till dess att de och satanerna talade gemensamt, och, under tandagnisslan, flåste ut död åt deras själ, som voro för Ordet. Men de vunno intet,[2] ty Herren var på dessas sida, och djeflarne på deras, hvarför ock de förre mottogos i himmelen och de senare nedkastades helvetet.

14. Derefter talade englarne om den natur-liga Theologien, sägande: »Utan Ordet uppenbarar denna intet; den bekräftar endast hvad man i Kyrkans lära fått veta ur Ordet.

15. Bekräftelserna ur naturen, förmedelst förnufts-ljuset, styrka

---

[1] Parenthesen tillägg af öfv. [2] Uppenbarelse Boken 12: 8.

de andliga sanningarne af det skäl, att hvar och en af de andliga (englarne)[1] har *någon* natur-lig bild, hvarigenom han qvarhåller dessa (andliga sanningar)[1] i minnet, och derifrån tager fram dem i tanken, och förståndsmessigt hvälfver och dryftar dem.

16. Följaktligen, om ur naturen bekräftelser tillkomma, så befästes Sanningen (derigenom)[1], men varsamhet höfves alltjemt, att ej det falska tillgripes i stället för det sanna, i ty att det falska lika lätt kan bestyrkas som det falska af dem, som fintlige äro.
17. Fördenskull kan kätteri, ända till sjelfva Sanningens förstörelse, på detta vis stadfästas.
18. Ingen kan», tillade de, »inträngа, ur den natur-liga theologien, i den andliga theologien, men hvem som helst kan, ur den andliga theologien, inträngа i den natur-liga.»
19. Det senare tillvägagångs-sättet är, nemligen, i öfverensstämmelse med den Gudomliga ordningen; det förra, deremot, strider emot Guds ordning.
20. Ty det natur-liga är groft och orent; det andliga, deremot, fint[2] och rent.
21. Från det grofva och orena gifves intet tillträde till det fina och rena.
22. Men englarne kunna, deremot, speja inunder[3] sig och skåda allt hvad som der är.
23. Å andra sidan kan ingen av de lägre (varelserna)[4] se de ting, som i himmelen äro.
24. Ja, en engel kan se en ande, som är gröfre än han sjelf, men denne ande kan ej se engeln, som är renare än han.
25. När, derför, slika andar uppstiga till den himmel, hvarest englarne[5] äro, hvilket ofta inträffar, se de ingen. De se ej ens deras boningar, gå fördenskull derifrån och säga, att der är tomt och ödsligt.
26. På samma sätt förhåller det sig med Ordet.
27. De som ej tro på Ordet, i kraft af Ordet, kunna aldrig, i kraft af naturen, tro på något Gudomligt.
28. Ty Herren lärer oss: »*De hafva Moses och propheterna; må de lyssna till dem! Om de ej lyssna till Moses och*

[1] parenthesen tillägg af öfv. [2] subtilt. [3] nedanom. [4] parenthesen tillägg af öfv. [5] som se den.

propheterna, skola de ej heller öfvertygas, om någon af de döda uppstode.» Luc. 16: 29, 31.

29. Likaså går det, om någon, efter att hafva förkastat Ordet, vill komma till tro ur naturen allena.

30. Att några af de gamle, som hedningar voro, såsom t. ex. Aristoteles, Cicero m. fl. hafva skrifvit om Guds Vara och om själens odödlighet, (är sannt, men) [1] detta hafva de icke först fått veta ur sitt natur-liga ljus, utan ur de gamles religion,[2] hos hvilka den gudomliga uppenbarelse fanns, som, steg för steg, fortplantades till folken.

---

[1] parenthesen tillägg af öfv. [2] Till hvars urkunder höra, bl. a., Hiob's Bok och »Kalila we Damna» (»Bidpāi's Sagor», öfversatta på Persiska under titeln »Anwār-i-Suhaili» eller »Ljusen från Canopus» och till Hebreiska två gånger: den ena af Jakob ben Elazar; den andra anonymt; se Victor Chauvin, Professeur à l'Université de Liége, »Bibliographie des Ouvrages Arabes», II: »Kalilah»; Liége, H. Vaillant-Carmanne, Imprimeur 8, Rue Saint-Adalbert, 1897).

7.

OM ORDETS ANDLIGA BETYDELSE.

OM MOTSVARIGHETER.

7.

Om Ordets andliga betydelse.

Om Motsvarigheter.

1. Alla ting — tillsammans och hvart och ett för sig —, som i naturen äro, svara emot andliga ting.[1] Likaså allting — i allmänhet och enskildhet —, som finnes i den menskliga kroppen, såsom torde anses bevisadt i de två artiklarne i verket »Om Himmelen och Helvetet».
2. Men hvad motsvarighet *är*, vet man nu för tiden ej.
3. I forntiden, deremot, var motsvarigheternas vetenskap (Mystiken)* alla vetenskapers vetenskap,[2] och så allmänt utbredd, att alla urkunder och böcker, som af de urgamle skrefvos, affattades medelst motsvarigheter.[3]
4. De urgamles Sago-samlingar[3] voro också ingenting annat, ej heller egyptiernas Hieroglypher.
5. Hiob's Bok, som är den forna Kyrkans Bok, är *full* af motsvarigheter.
6. Alla de forna Kyrkorna voro sådana kyrkor, som afbildade himmelska ting.
7. Alla deras religions-bruk, äfvensom deras regler och förordningar, efter hvilka deras Guds-dyrkan var fastställd, bestodo af idel motsvarigheter.
8. Sammalunda Kyrkan hos Jakob's barn. Bränne-offren och tack-offren med deras enskildheter voro motsvarigheter;

[1] Jemför härmed Henry Drummond: »Naturens lagar i andens verld.» [2] vetenskapernas perla, den konungsliga vetenskapen; se Ordspr. Bok. 25: 2. [3] T. ex. »Kalila och Damna» (På Persiska: »Anwär-i-Suhaili»). * Öfv. par.-tillägg.

likaså templet med hvart särskildt föremål deri; vidare äfven deras högtider, nemligen Herrens osyrade bröds högtid, löfhyddo-högtiden och förstlings-offrens högtid; äfvenså alla deras förordningar och lagar.

9. Och emedan motsvarigheter äro sådana (likheter),[1] som förefinnas i naturens yttersta (ändar),[2] och emedan alla ting i naturen motsvara något, och äfven betyda det, som de motsvara, fördenskull består Ordets bokstafs-betydelse af idel motsvarigheter.[3]

10. Af detta skäl har äfven Herren, enär han talat ur sitt Gudomliga (Väsen), och talat Ordet, talat förmedelst motsvarigheter.[4]

11. Det, som är från det Gudomliga, och det, som i sig Gudomligt är, faller till sist i sådant,[5] som motsvarar det Gudomliga,

---

[1] Parenthesen tillägg af öfv. [2] Se Jesaja 45: 22; Parenth. tillägg af öfv. [3] »I allmänhet finnas fyra olika stilar i Ordet. *Den Första* är den, som tillhörde den allra äldsta Kyrkan (Ecclesiae Antiquissimae). Deras sätt att uttrycka sig var sådant, att när de nämnde jordiska och verldsliga ting, tänkte de på de andliga och himmelska ting, hvilka dessa föreställde och afbildade, i följd hvaraf de ej blott uttryckte sig medelst bilder och liknelser, utan till och med bragte dessa i en liksom historisk serie, för att de skulle blifva mer lefvande. Detta skänkte dem den allra innerligaste förnöjelse.

Denna stil syftar Khanna på, då hon förkunnade: »Talen det Höga, det Höga, låten det Urgamla utgå ur eder mun!» 1 Sam. 2: 3. Dessa liknelse-framställningar benämnas hos David: »Gåtor från forntiden.» Psalm. 78: 2, 3, 4. Från den Äldsta Kyrkans efterkommande hade Moses dessa (förkunnelser, beskrifningar)* om Skapelsen, om Eden's Trädgård, ända till Abram's tid.

Den Andra stilen är den Historiska, som förekommer i Moses' Böcker från Abram's tid och, vidare, i Josuae, Domarenas, Samuel's och Konungarnes Böcker, i hvilka de Historiska händelserna äro alldeles sådana som de framställas i bokstafs-betydelsen, men hvari, *genomgående*, alltsammans, i sin helhet och i hvar enskildhet, innehåller fullständigt andra ting i den inre betydelsen, hvarom, på grund af Herrens Gudomliga Barmhertighet, (vi skola tala)* i det följande, i följd och ordning.

Den Tredje Stilen är den Prophetiska. Denna är född af den Äldsta Kyrkans stil, hvilken de (Propheterna)* tillbådo; men den är icke fortlöpande och, i likhet med den historiska, sådan som den allra äldsta stilen; utan den förekommer stänkvis och den är knappt någonstädes fattbar, utom i den inre betydelsen, der de djupaste hemligheter ligga gömda, hvilka följa på hvarandra, sammanbundna i den skönaste ordning. De afse den Yttre och den Inre Menniskan, Kyrkans mångfaldiga Tillstånd, Himmelen Sjelf, och — innerst inne — Herren.

Den Fjerde är Davids Psalmers, som är medel-stilen ** mellan den Prophetiska och den Allmänna tal-stilen. Der talas, under David's, nemligen Konungens, person, i den inre betydelsen om *Herren.*»

(*Eman. Swedenborg:* »*Himmelska Hemligheter*»: *66.*)

[4] liknelser. [5] sådana kärl, sådana förvarings-kärl (Sa'di »Lustgården» 4: 7).

---

* Parenthesen tillägg af öfv. ** den förmedlande stilen; den öppnande stilen; nyckel-stilen; Jes. 22: 22.; Apoc. 3: 7.; Apoc. 1: 18.

det himmelska och det andliga, och som, alltså, gömmer i sitt sköte det himmelska och andliga och betecknar det.[1]

12. Hvad motsvarigheter vidare äro, kan man se ur »*Himmelska Hemligheter*», der de motsvarigheter, hvilka förekomma i Första och Andra Mose Bok upprullats.

13. Och, för öfrigt, kunna en del derur samlade motsvarigheter betraktas i »*Läran om det Nya Jerusalem*» (»Det Nya Jerusalem's Lära») samt i *verket* »*Om Himmelen och Helvetet*».

14. Ordets andliga eller inre betydelse är ingenting annat än den bokstafliga betydelsen, upprullad enligt motsvarigheterna, ty *det andliga*, som af englarne i himlarne förnimmes, medan menniskan, i verlden, natur-ligen, tänker på det, som hon läser i Ordet, *undervisar*.

---

15. Jag hörde och förnam från himmelen, att den allra äldsta Kyrkans menniskor, hvilka äro desamme, som i de första kapitlen af Första Mose Bok förstås med Adam och Eva i den andliga betydelsen, varit så förenade med himmelens englar, att de kunde tala med dem förmedelst motsvarigheter, och att, i följd häraf, deras visdoms-tillstånd varit sådant, att allt hvad de sågo på jorden, det förnummo de på samma gång andligen, alltså gemensamt med englarne.

16. Det sades, att Khanoch, om hvilken det förtäljes i Genesis Kap. 5: 21-24, tillsammans med sina följeslagare, ur deras [2] mun, hopsamlat motsvarigheter och fortplantat deras [3] vetenskap till sina efterkommande.

17. Häraf blef följden, att motsvarigheternas vetenskap blef icke blott känd utan äfven dyrkad i många konungariken i Asien.

---

[1] Som motsvara de himmelska och andliga Sanningarne, och som, sålunda gömma dem i sitt sköte (Sa'dī »Lustgården» 4: 7) [, sitt inre, sitt hjerta,] och beteckna dem.

»Till sist finner Honom hvar och en, som ärligt söker Honom;
Det sädes-korn, som fallit på sitt rätta ställe — till sist spirar det.
De säga, att den, som funnit, ej talar ett enda ord!
Nej! Nej! Det är oriktigt. Hvar och en, som funnit, talar.
Shāh-i-Badakhshāni.

»Dāna», på Persiska, betyder såväl »korn» (»sädes-korn»), som »Perla».

[2] englarnes. [3] motsvarigheternas.

18. I synnerhet i Egypten, Assyrien och Babylonien, Syrien, Mesopotamien, Arabien, äfvensom i Kanaan.
19. Derifrån har denna vetenskap öfverförts till Grekland, men der har den öfvergått i fabler.
20. Detta kan bevisas — för att nu endast taga ett exempel — af Olympus, Helikon och Pindus, nära Athén, äfvensom af den bevingade hästen vid namn Pegasus, som med sin hof sprängde öppen den källa, vid hvilken de nio jungfrurna tagit sitt säte.
21. Ty berget — Helikon således — betyder, enligt motsvarigheten, den högre himmelen; kullen nedanför berget, som var Pindus, betyder himmelen *under* den högre himmelen.
22. Den bevingade hästen eller Pegasus betyder det *af det andliga* upplysta förståndet.
23. Källan betyder insigt och undervisning.
24. De nio jungfrurna betyda kunskaper i Sanningen och vetenskaper.
25. Sådana voro äfven de öfriga, så kallade fabler, hvilka skrifvits af de allra äldste i Grekland och af Ovidius samlats till ett helt, och af honom skildrats i hans »Metamorphoser.»

---

26. Men när, under tidens lopp, Kyrkans bild-liga framställningar förvandlades i afguderi, då utplånades så småningom, enligt Herrens Gudomliga Förutseende, denna vetenskap, och hos det Israëlitiska och Judiska folket förlorades och utslocknade den totalt.
27. Hvad detta folks gudstjenst beträffar, så var den fullständigt bild-lig,[1] men alltjemt sväfvade det i okunnighet om hvad något (visst)[2] afbildadt[3] *betydde*.
28. De voro nemligen fullkomligt natur-liga menniskor och derför kunde de ej och ville de ej veta någonting om den andliga menniskan, och om hennes tro och kärlek och, följaktligen, ej heller något om motsvarigheten.
29. Att hedningarnes afguda-dyrkan i forna tider drog sitt ursprung från motsvarigheternas vetenskap hos dem, berodde derpå, att allting, som synes på jorden, har sin motsvarighet; icke

[1] åskådliggörande, framställande. [2] parenthes tillägg af öfv. [3] åskådliggjordt, framställdt.

allenast träd t. ex., utan äfven boskapsdjur och fåglar af alla slag; likaså fiskar och andra djur (et reliqua).

30. De gamle, som voro inne i motsvarigheternas vetenskap, gjorde sig bilder som svarade emot de andliga (sanningarne),[1] och deri hade de sin lust och glädje, i ty att de[2] betecknade sådana ting, som af Himmelen voro och således äfven af Kyrkan.

31. Fördenskull ställde de dylika ting icke blott i sina tempel utan äfven i sina hem; icke för att tillbedja dem, utan för att påminna sig den himmelska verklighet, som antyddes (och förebådades).[1]

32. Derför uppsattes i Egypten kalfvar, oxar, ormar, gossar, gubbar, jungfrur med flera (bilder),[1] emedan kalfven betydde den natur-liga menniskans oskuld; oxarne den naturliga menniskans böjelser;[3] ormarne den sinne-liga[4] menniskans klokhet; gossen oskulden; gubben visdomen; jungfrurna kärleken till Sanningen, och så vidare.

33. Sedan motsvarigheternas vetenskap derstädes[5] utplånats ur minnet, började deras efterkommande, i okunnighet om de af deras förfäder (de gamle)[1] uppsatta bildernas och belätenas innebörd, att tillbedja dem såsom varande heliga, enär de uppsatts *i* templen och *bredvid* templen, och slutligen att dyrka dem som gudar.

34. Egyptiernas Hieroglypher äro af samma ursprung.

35. Sammalunda hos andra folk, till exempel — hos Philistæerna i Ashdod — gudabilden Dagon, hvars öfre del var som en menniska och hvars nedre del var som en fisk.

36. Denna bild upptänktes, emedan »menniska» betyder det förnuftiga förståndet och »fisk» den natur-liga vetenskapen.

37. Derifrån härleder sig äfven de gamles Guds-dyrkan i trädgårdar och i lundar, allt efter trädens slag och, vidare, deras heliga Guds-dyrkan på berg.

38. Trädgårdarne och lundarne betydde den andliga insigten, och hvart och ett träd någonting, som var dess (utmärkande kännetecken och egenskap).[1]

39. Så betecknade olje-trädet[6], till exempel, dess kärleks godhet;

---

[1] parenthesen tillägg af öfv. [2] dessa bilder. [3] af tillgifvenhet. [4] den sinneligt förnuftiga (den »sinnligt förnuftiga»). [5] i Egypten. [6] Judicum 9: 8, 9.

vin-trädet dess tros-läras sanning; cedern dess förstånds skärpa, och så vidare.

40. Och berget betydde himmelen, hvarför ock de urgamles Guds-tillbedjan försiggick på berg.

41. Att motsvarigheternas vetenskap fortlefde hos många Österländningar ända upp till Herrens ankomst, kan bevisas genom de vise männen från Österlandet, som kommo till Herren, när Han föddes.

42. På grund häraf gick en stjerna före dem, och de förde med sig guld, rökelse och myrrha.

43. Och på det att *Herdarne* skulle veta, att det var Herren sjelf, sades det dem, att *detta skulle för dem vara tecknet*, att de skulle se Honom i en *krubba*, insvept i *lindekläder*, emedan intet *rum* fanns för Honom i herberget.

44. Stjernan, som föregick, betydde nemligen kunskapen från himmelen.

45. Ty stjernor betyda i Ordet kunskaper.

46. Guldet betydde den himmelska godheten.

47. Rökelsen den andliga godheten.

48. Och myrrha den natur-liga godheten.

49. Af dessa tre består all Guds-dyrkan.

50. Krubban, i hvilken HERREN, *Det Lilla Barnet upptäcktes af herdarne*, betyder den andliga näringen, emedan hästar, som näras ur krubban, betyda förstånds-förmögenheter.

51. Herberget, hvaruti intet rum fanns, betydde den Judiska[1] Kyrkan, der, på den tiden[2], ingen andlig näring fanns, emedan *allt af Ordet* och, FÖLJAKTLIGEN, *allt af Gudstjensten* hos dem, på den tiden, var förfalskadt och förvrängdt.[3]

52. Derför säges det, att *detta* skulle för dem vara ett tecken, att det (lilla barnet)[4] var Herren (verldens Frälsare).[4] Luc. 2: 12.

53. Och likväl fanns alldeles ingen[5] motsvarigheternas vetenskap hos det Israelitiska och Judiska[6] folket,[7] änskönt allt hvad som hörde till deras gudstjenst,[8] och alla de dem gifna

[1] den Gud lofprisande. [2] då Christus förväntades. [3] liksom för närvarande i den Kristna Kyrkan: 5:te Mose-Bok 4: 1, 2.; Zach. 5: 3.; Uppenbarelse Boken 22: 18, 19. [4] parenthesen tillägg af öfv. [5] insigt i. [6] Gud lofprisande. [7] Rom. 11: 17-21. [8] liksom — i den Kristna Kyrkan — allt hvad som hör till de Kristnes gudstjenst: *Ordets Heliga Nattvard* (Joh. Evang. 6: 48, 50, 51, 53-58, 60, 63, 65) och *Dödens* (Rom. 6: 3, 4, 7, 8; Col. 2: 12; 1 Petr. 3: 20, 21; Marc. 16: 16) *samt Begrafningens* (Rom. 6: 4; Col. 2: 12; Joh. Evang. 11: 11, 13, 16, 17, 39; Propheten Jonah 2: 1-10; Joh. Evang. 11: 43) *Heliga Dop* (»Nirvän»).

stadgarne och lagarne och alla Ordets skrifter voro rena motsvarigheter.

54. Skälet var det, att detta folk i hjertat var afguda-dyrkande, och sådant, att det ej ens ville veta,[1] att ett eller annat af dess Guds-dyrkan betydde något himmelskt och andligt.[2]

55. De ville nemligen, att alla dessa (ceremonier och lagar)[3] skulle vara heliga *af* sig och *med* dem, i de yttre handlingarne.

56. Fördenskull, om för dem de andliga och himmelska sanningarne yppats, hade de ej endast förkastat dem, utan äfven vanhelgat dem (skändat dem).[3]

57. På grund häraf tillslöts[4] himmelen för dem så hårdt, att de knappt visste, att de skulle komma att *lefva* efter döden.[5]

58. Ett sådant förhållande bevisar tydligt, att de ej erkänna HERREN, ehuruväl hela den Heliga Skrift propheterat om Honom och förebådat Honom.

59. De förkastade Honom uteslutande af *det* skälet, att Han undervisade dem om ett himmelskt konungarike,[6] och ej om ett jordiskt konungarike.[7]

60. De ville nemligen[8] en Messias, som lyfte upp dem öfver alla folk i hela verlden, och ej någon Messias, som såg till godo deras eviga lycka.

61. För öfrigt säga de, att Ordet i sig rymmer många hemligheter, som kallas mystik, men de vilja ej veta af, att dessa handla om HERREN och *Hans* Rike, men vilja veta (af dem)[3], då det säges, att de handla om guld och alkemi.

---

62. Att denna vetenskap, sedan den tiden, ej uppdagats, har sin orsak deri, att de Kristne i den första Kyrkan voro mycket enfaldige, så att den för dem ej hade *kunnat* uppdagas, ty *om* den uppdagats, hade den icke varit dem till någon nytta, ej heller hade de begripit den.

63. Efter deras tid föll ett mörker på hela den kristna verlden

[1] höra talas om (Matth. 12: 39). [2] Hebr. 6: 1, 2; 9: 27, 28; Luc. 18: 1-8; 11: 1-13. [3] par. tillägg af öfv. [4] 1 Konunga Boken 17: 1. [5] Apostla Gerningar 23: 6, 8. [6] en Himmelsk Konungs Rike: Ps. 118: 26; Matth. 21; 9. [7] ett de jordiska konungarnes rike (den orena evangeliska läran), Ps. 2: 2, 3 Apoc. 21: 24.; Apoc. 1: 6.; 1 Petr. 2: 9.; 1 Konunga Boken 18: 21. [8] hafva.

i följd af Påfvedömet, som slutligen gjordes[1] till ett[2] Babel.

64. Och de, som af Babel äro och befäst sig i dess villfarelser, äro till största delen natur-liga sinne-liga[3] menniskor, och dessa hvarken kunna eller vilja fatta, hvad det andliga är, d. v. s. hvad motsvarigheten mellan det natur-liga och det andliga är. *

65. Efter reformationen åter — i ty att de började särskilja mellan tro och kärlek, och dyrka *en* Gud under *tre* personer, alltså *tre* Gudar, hvilka de *kallade* för endast en — då gömde sig de himmelska sanningarne för dem, på det att de icke, om dessa uppdagats, skulle vränga och förfalska äfven *dem* och draga ned *dem också* till den öde tron,[4] och förvisa dem från barmhertigheten och kärleken.[5]

66. Alltså: om Ordets andliga betydelse *då* hade blifvit uppenbarad, skulle de hafva stängt[6] himmelen för sig genom att förfalska dem också.

67. Det står nemligen hvem som helst fritt[7] att inhemta Ordets bokstafs-mening på ett enfaldigt vis, blott han icke stadfäster de bilder af Sanningen, som der framställas, (ända) till den *verkliga*[8] Sanningens förstörelse.

68. Ty att tolka Ordet — för så vidt det rörer dess andliga betydelse — från en utgångspunkt af falska läror tillsluter himmelen, öppnar den ej.

69. Men att tolka den andliga betydelsen, från en utgångspunkt af sanna läror, öppnar himmelen, enär denna betydelse är den, hvari englarne äro; genom denna betydelse tänker menniskan, följaktligen, *tillsammans med* englarne och binder dem sålunda samman med sig i det insigtsfulla sinnelaget

70. Är, deremot, menniskan insnärjd i falska dogmer, och önskar

---

[1] blef. [2] sannskyldigt. [3] sinnliga, sinnligt förnuftiga, förnufts-kloka. (Förnuftet, som beherrskas och styres af influenser (»influxus») genom stjernverlden, är sinnlighetens essentia och sammanfattning, ej motsats.)

* Ty kunde de blott öfvertygas om, att med Petrus ej menas Petrus, skulle de äfven öfvertygas om, att Ordet ända in i sitt allra innersta, är Gudomligt, och att den påfliga föreskriften (»bullan») ingenting är i jemförelse med Ordet. (Swedenborgs not.)

[4] se nedan: sida 151. [5] se nedan. [6] Hosea 9: 7. »Ghal rov (gh)avonkā ve rabāh *mastemāh.*» *Anfeinden, verfolgen,* שטם (Satam); (Gh)al »Satam» (arab.-pers.), *verschliessen.* [7] Uppenbarelse Boken 22: 17. [8] »genuinum Verum» den äkta, den *inhemska* Sanningen (Gigno); den infödda, medfödda, ursprungliga, naturliga, naiva, »nativa» Sanningen (Nascor, Gnascor).

utforska den andliga betydelsen från utgångspunkten af en eller annan motsvarigheternas vetenskap, så förfalskar hon den.

71. Annorlunda förhåller sig saken, om menniskan *är* i de verkliga Sanningarne.

72. Med sanningarne öfverensstämmer denna betydelse, och den framlyser ur sanningarne, i ty att denna betydelse är i himmelens ljus.

73. Töcken, deremot, öfverensstämmer med hvad falskt är.

74. Skulle, derför, ett eller annat af dess sanning glimta fram, så fölle mörker deruppå,[1] ty englarne vända sig bort derifrån och tillsluta sålunda för denna menniska himmelen.

75. ORDETS ANDLIGA BETYDELSE ÄR HVAD SOM FÖRSTÅS MED HERRENS LIFROCK, SOM ICKE VAR SÖMMAD, HVILKEN KRIGSKNEKTARNE EJ FINGO DELA.

76. ORDETS NATUR-LIGA BETYDELSE DEREMOT, SOM ÄR DESS BOKSTAFLIGA BETYDELSE, ÄR HVAD SOM FÖRSTÅS MED DEN KLÄDNAD, HVILKEN KRIGSKNEKTARNE DELADE.

77. »KLÄDER I ORDET» BETYDA SANNINGAR, OCH »HERRENS KLÄDER» GUDOMLIGA SANNINGAR, HVARFÖR OCK HERRENS KLÄDER, DÅ HAN INFÖR PETRUS, JAKOB OCH JOHANNES BLEF FÖRKLARAD, SYNTES SILFVERSKINANDE SOM LJUSET.*

---

78. Att af Herren, i dag, Ordets andliga betydelse yppats, beror derpå, att den verkliga sanningens lära nu har uppdagats.

79. Denna lära innehålles delvis i »*Det nya Jerusalems Lära*» och förkunnas nu i mindre verk, som offentligt utgifvas.

80. Och emedan denna lära, och *ingen annan*, öfverensstämmer med Ordets andliga betydelse, derför uppenbaras denna betydelse nu, för första gången, samtidigt med motsvarigheternas vetenskap.

81. Denna betydelse betecknas nemligen med Herrens ankomst i himmelens moln med härlighet och hjelte-kraft, Matth. 24: 30, 31.

---

[1] Sa'dī: »Lustgården» 6: 170, 171. * Jemför härmed Thomas Carlyle: »Sartor Resartus» och särskildt följande ställen: »The beginning of all Wisdom is to look fixedly on Clothes, or even with armed eyesight, till they become *transparent.*» (Book I, Chapter X: »Pure Reason», page 57.); »Canst thou not open thy Hebrew Bible, then, or even Luther's Version thereof?» (Book II, Chapter VIII: »Centre of Indifference», page 148.).

[Henry Frowde, Oxford University Press, London.]

82. I detta Kapitel talas om tidens fulländning [1] hvarmed förstås Kyrkans sista tid.[2]

83. Med »himmelens moln» betecknas — der och annorstädes i Ordet — *bokstafs-Ordet*, hvilket, i förhållande till den andliga betydelsen deri, motsvarar molnen.

84. Med »härlighet», åter, betecknas — der och äfven på andra ställen i Ordet — *Ordet i den andliga betydelsen*, som också är den Gudomliga sanningen i ljuset.

85. Och med »hjelte-kraft» betecknas *Hans makt i Ordet.*

86. Ordets Uppenbarelse, hvad dess andliga betydelse beträffar, är också *utlofvad* i Uppenbarelse-Boken.

87. Denna betydelse är hvad som förstås der med den hvita Hästen, Kap. 19: 11-14, och med Guds stora nattvard [3], till hvilken Han inbjöd och församlade alla, vers 17.

88. Att denna betydelse af många längesedan ej erkännes — hvilket i synnerhet är förhållandet med dem, som äro [4] i läro-villfarelser [5], först och främst beträffande HERREN, och som ej medgifva sanningarne — är hvad som förstås med vilddjuret och med jordens konungar, hvilka rustade sig till krig mot Honom, som satt på den hvita Hästen, (19:de versen af samma kapitel).

89. Med vilddjuret förstås de Romersk-Katholske, såsom [6] Kap. 17: 3 dersammastädes, och med jordens konungar förstås *de* reformerte [7], som äro [4] i läro-villfarelser [5].

---

90. Den mystik, som vissa personer forska efter i Ordet, är ingenting annat än dess andliga och himmelska betydelse.

---

[1] Consummatio = sammanslagning, hop-summering; Jemför härmed Jakob Böhme: »Mysterium Magnum»: Kap, 40: 1-6. [2] Upp. Bok. 10: 6. [3] måltid. [4] insnärjda. [5] falska läror, ordagrannt: »lärans falskheter». [6] framgår af. [7] *de* protestanter.

8.

OM HERRENS ÄKTENSKAPS-FÖRBUND MED KYRKAN, HVILKET ÄR ÄKTENSKAPS-FÖRBUNDET MELLAN GODHETEN OCH SANNINGEN I ORDET.

8.

Om Herrens Äktenskaps-förbund med Kyrkan hvilket är Äktenskaps-förbundet mellan Godheten och Sanningen i Ordet.

1. Kändt är, att Herren i Ordet kallas Brudgum och Make, och Kyrkan brud och maka.
2. Skälet, hvarför Herren och Kyrkan så benämnas, grundar sig på godhetens och sanningens förening hos hvar och en, som är i himmelen, och som är i Kyrkan, *i hvilken Kyrkan är.*
3. HERREN inflyter nemligen hos engeln och hos Kyrko-menniskan, ur kärlekens och barmhertighetens godhet.
4. Engeln och Kyrko-menniskan mottager Herren, *som är i* kärlekens och barmhertighetens godhet, *i* lärans och trons sanningar, *hos* sig, *ur* Ordet.
5. Deraf uppstår [1] en förening, som kallas det himmelska äktenskapet; detta äktenskap är i alla Ordets enskilda ställen, och, emedan det är i alla dess enskilda ställen, kan Ordet sjelft kallas: »Det Himmelska Äktenskapet».
6. Att ett sådant äktenskapligt förbund finnes i Ordets enskildheter [2] har med många (prof) [3] bevisats i »De Himmelska Hemligheterna» och äfven i »*Det nya Jerusalems Lära*», der (, hvarest) [3] det talas om Ordet.
7. Att ett slikt äktenskapligt förbund derstädes [4] finnes, kan endast utrönas af dem, som lägga sig vinn om dess inre eller andliga betydelse.
8. Ty öfverallt [5] — och i de *prophetiska* Böckerna *uppenbarligen* — finnas två uttryck för en [6] sak, [7] hvaraf det ena hänför

[1] bildas. [2] enskilda ställen. [3] parenthes tillägg af öfv. [4] i Ordet. [5] i Den Heliga Skrift. [6] och samma. [7] verklighet.

sig till [1] Godheten,[2] alltså till [3] Herren; och det andra till [3] Sanningen,[4] alltså till [3] Kyrkan.

9. Detta ser *den* menniska tydligt, som känner motsvarigheterna.
10. Det finns, nemligen, meningar och ord, som svara emot Godheten (det Goda) och det finns motsvarigheter, som svara emot Sanningarne (det Sanna).
11. Härpå grundar sig [5] nu Herrens förbindelse med himmelen och med Kyrkan genom Ordet.

---

12. Alldenstund äktenskapet är i Ordet, fördenskull finnas i detta både den andliga betydelsen och den himmelska betydelsen.
13. Den andliga betydelsen är för dem,[6] som äro i Herrens *andliga* Konungarike, hvilka gifva uppkomst åt alla de lägre himlarne.
14. Och den himmelska betydelsen är för dem,[6] som äro i Herrens *himmelska* Konungarike, hvilka uppbygga alla de högre himlarne.
15. Det andliga Rikets englar äro i Ordets sanningar; det himmelska Rikets englar, åter, i Ordets godhet,[7] hvarför ock, när menniskan heligt läser Ordet, de andliga englarne, enligt motsvarigheterna, förnimma sanningarne deri, och de himmelska englarne förnimma godheten [8] deri.
16. Men — hvad som är en hemlighet — de himmelska englarne förnimma ej godheten deri omedelbart,[9] från menniskan, utan medelbart,[10] genom de andliga englarne.
17. Orsaken härtill är den, att, i dag, knappt någon, i den kristna verlden, är i den himmelska kärlekens godhet; endast i sanningarne äro några få.
18. I följd häraf kan kärlekens godhet ej öfvergå omedelbart från menniskan till de himmelska englarne, af hvilka den tredje himmelen består, utan öfvergår medelbart genom de andliga englarne, af hvilka den andra himmelen består.
19. Herrens Äktenskap med Kyrkan eger sålunda äfven i *himlarne* bestånd genom Ordet.
20. Ordet, i dess andliga betydelse, handlar, nemligen, om Kyrkan.

---

[1] hänsyftar på. [2] det Goda. [3] på. [4] det Sanna. [5] Ordagrannt: »Härifrån är.» [6] deras räkning. [7] yttringar, uttryck af godhet. [8] yttringarne, uttrycken af godhet. [9] direkt. [10] indirekt.

21. Ordet, i dess himmelska betydelse, handlar, deremot, om Herren.
22. Följaktligen tillämpa de andliga englarne allting på Kyrkan, och de himmelska englarne allting på Herren.
23. Derför jemföres himmelen af Herren vid ett äktenskap och benämnes äfven ett äktenskap, och sålunda gör *Ordet* detta äktenskap.
24. Men detta är en hemlighet, som en menniska endast dunkelt kan inse, men som himmelens engel klart genomskådar.

---

25. Att de himmelska englarne kunna på Herren tillämpa *allt* hvad de andliga englarne tillämpa på Kyrkan kommer sig deraf, att Herren för Kyrkan är *Allt.*[1]

[1] Att Herren af Kyrkan är Allt; att Herren är Kyrkans Allt. (»Dominus est omne Ecclesiae».)
Det ges blott en Sanning: »Gud: Allt; menniskan: intet.»
(Jeanne Marie Guyon.)

9.

HURUSOM DE, HVILKA HAFVA TILL SITT MÅL STORHET OCH ANSEENDE I VERLDEN OCH ÄFVEN I HIMMELEN, VIDARE DE, SOM HAFVA TILL SITT MÅL MAKT OCH VINNING I VERLDEN, OCH DE, SOM HAFVA TILL SITT MÅL RYKTE FÖR LÄRDOM, EJ KUNNA SE OCH UPPTÄCKA NÅGOT AF DEN INHEMSKA SANNINGEN I ORDET.

9.

Hurusom de, hvilka hafva till sitt mål storhet och anseende i verlden och äfven i himmelen, vidare de, som hafva till sitt mål makt och vinning i verlden, och de, som hafva till sitt mål rykte för lärdom, ej kunna se och upptäcka något af den inhemska Sanningen i Ordet.

1. Det beskärdes mig att tala med många i den andliga verlden, hvilka trodde, att de skulle komma att lysa som stjernor i himmelen, emedan de, efter hvad de sade, hade hållit Ordet i helgd, läst igenom det flera gånger, samlat mycket derur, och dermed befästat sina tros dogmer, samt i verlden, följaktligen, hört sig benämnas »lärde män».
2. Sjelfve ansågo de sig — de, jemte andra — för blifvande Michaëler och Raphaëler.
3. Men flere af dem rannsakades, på grund af hvad för kärlek, månne, de sysslat med Ordet, och då blef det utrönt, att somlige hade gjort det af kärlek till sig sjelfva, för att i verlden synas stora och för att vördas såsom Kyrkans förnämste män.
4. Somlige hade gjort det för att vinna lärdoms-rykte och dymedelst upphöjas till höga äre-ställen; somlige för att vinna makt; somlige för att (kunna)[1] predika lärdt (och grundligt).[1]
5. Derefter pröfvades de för första gången (ordentligt, att utrönt måtte varda),[1] huruvida de ur Ordet lärt sig något af den *inhemska* Sanningen, och då befunnos de alls intet veta,

[1] Parenthesen tillägg af öfv.

utom endast hvad som tydligt möter hvem som helst i bokstafs-betydelsen; och intet af den *inhemska* Sanningen, som, *invärtes*, skulle kunna tjena dem till lära.

6. Detta berodde derpå, att de hade sig sjelfve[1] och verlden till mål; *icke* Herren och himmelen.

7. Och när en menniska har dessa till sitt mål, hänger hon sig fast, med sitt sinnelag, vid sig sjelf[1] och vid verlden, och tänker hela tiden ur sin sjelfhet,[2] som är i mörker,[3] beträffande allt hvad till himmelen hörer.

8. Ty menniskans personlighet är den *rena* ondskan och följaktligen falskhet.[4]

9. På grund häraf kan den menniska, hvilken, under det att hon läser Ordet, har sig sjelf,[5] eller sitt anseende, eller sitt rykte, eller sin vinning i sigte,[5] *icke* af Herren dragas upp[6] ur sjelfheten[7] och sålunda upplyftas till himmelens ljus;

[1] sin sjelfhet, sin personlighet. [2] »ex suo Proprio», ur sin Personlighet. [3] töcken, dimma, elände, svagsynthet, skum blick (»caligo»). [4] vrånghet, förvändhet; jemför härmed Nostradamus' minnes-vers och sjelf-karaktäristik (beskrifning af sin sjelfhets eller personlighets karaktär; beskrifning af sin karaktärs sjelfhet eller personlighet, hvad sannings-halten af dess påståenden eller förkunnelser beträffar):

»Nostra damus, cum falsa damus,
nam fallere nostrum 'st:
Et, cum falsa damus, nil nisi nostra
damus».

[5] »Förvänta dig ej Guds-beskådande af personlighets-beskådaren.»
(Shaikh Sa'dī.)

[6] Davids Psalm 40: 2. [7] personligheten, Proprium, »*Mr Hyde*», den *dolde, gömde Dr Jekyll*, menniskornas erkände tjenare, läkare, och vän: den *dolde, gömde Faust*, Guds erkände tjenare; den *dolde, gömde Hiob* Guds erkände troman. Jemför härmed följande utdrag ur *Robert Louis Stevenson: The Strange Case of Dr Jekyll and Mr Hyde with other Fables* (*Illustrated by Edmund J. Sullivan A. R. W. S.*, London, The Amalgamated Press Limited) pages 81, 82:

»— — — I became, in my own person, a creature eaten up and emptied by fever, languidly weak both in body and mind, and solely occupied by one thought: the horror of my other self. — — — — With Jekyll, it was a thing of vital instinct. He had now seen the full deformity of that creature that shared with him some of the phenomena of consciousness, and was co-heir with him to death: and beyond these links of community, which in themselves made the most poignant part of his distress, he thought of Hyde, for all his energy of life, as of something not only hellish but inorganic. This was the shocking thing; that the slime of the pit [Davids Psalm 40: 2] seemed to utter cries and voices [Sa'dī: »Lustgården»: Inledning: 48]; that the amorphous dust gesticulated and sinned; that what was dead, and had no shape, should usurp the offices of life. And this again, that that insurgent horror [Sa'dī: »Lustgården»: Inledning: 48] was knit to him closer than a wife, closer than an eye; lay caged in his flesh [Rom. 7: 24], where he heard it mutter and felt it struggle to be born; and at every hour of weakness, and in the confidence of slumber, prevailed against him, and deposed him out of life. — — —»

följaktligen icke heller mottaga någon inflytning[1] *från* Herren *genom* himmelen.

10. Flere sådana syntes, och hvar och en af dem traktade efter himmelen af alla sina krafter; och de fingo äfven komma in deri.

11. Men, när de kommit in, pröfvades de, om de visste[2] något af den Sanning,[2] som herrskar bland englarne,[2] men de visste intet[2] utom bokstafsbetydelsens nakna ord, de ägde alldeles intet af englarnes inre insigt, på grund hvaraf de i englarnes ögon syntes blottade på kläder och liksom nakna,[3] och i detta skick nedsändes de till afgrunden.

12. Somlige af dem beröfvades, i himmelens ljus, förståndets syn, och derpå ögonens syn, och sedan grepos de af hjerteångest, och i sådant tillstånd ledsagades de ned till helvetet.

13. Men alltjemt förblef hos dem den högfärds-inbillning, att de gjort sig förtjente af himmelen.

14. Detta är deras andel, hvilka läsa Ordet och hafva ära, ryktbarhet och vinst till sitt mål.

15. Helt annorlunda förhåller det sig med dem, som egna sig åt Ordet af tillgifvenhet för Sanningen, eller de, som under Ordets läsning tjusas af dess Sanning, emedan den *är* Sanning.

16. Dessa hafva kärleken till Gud och nästan till sitt mål, och för sig sjelfve hafva de Lifvet till slutmål.

17. Alla dessa mottaga, enär de älska Sanningen, Influxum från Herren, och de se och upptäcka oförfalskade[4] sanningar[5] i Ordet.

18. Ty de upplysas[6] i anseende till förståndet[7] och i denna upplysning[8] märka de dessa sanningar *liksom* af sig sjelfva, och dock se de dem *icke af* sig sjelfva.[9]

19. Och efter döden upplyftas de till himmelen, der Sanningen är i sitt Ljus, och blifve andlige, och englar.

---

[1] Influxus [Jemför Eman. Swedenborg: »Himmelska Hemligheter»: 5846—6626, och Shakespeare: »Hamlet»: Gift-ingjutnings-scenen], ingjutning, inströmning; något inströmmande, inflytande. [2] Sa'dī: »Lustgården» 2: 96. [3] 2 Cor. 5: 3; Upp. Bok. 3: 18. [4] inhemska, äkta, ursprungliga, rena, obemängda. [5] »den rena drufvan». (Holger Drachmann: »Förskrifna»: 2:dra Delen sid. 193). [6] bestrålas (illustrantur); renas (lustrantur). [7] hjertat (Eph. 1: 18). [8] bestrålning (från ofvan). [9] »Englarne märka att de lefva (tänka, veta, vilja) af Herren Gud, men, när de ej *erinra* sig det, veta de icke annat än att de lefva (tänka, veta, vilja) af sig sjelfva.» (Eman. Swedenborg: »Himmelska Hemligheter»; 155).

10.

HURUSOM ORDETS YTTERSTA BETYDELSE,* HVILKEN ÄR BOKSTAFS-BETYDELSEN ALLENA, MOTSVARAR HUFVUDETS SKÄGG OCH HÅR I EN ENGEL-LIG MENNISKA.

* Att Ordets yttersta betydelse härleder sig från motsvarigheten och öfverensstämmelsen mellan natur-liga och andliga ting, torde inses af de tolf dyrbara stenar, hvilka utgjorde grundvalarne till det nya Jerusalems murar.
(Swedenborgs not.)

10.

Hurusom Ordets yttersta betydelse,* hvilken är bokstafs-betydelsen allena, motsvarar hufvudets skägg och hår i en engel-lig menniska.

1. Att hufvudets hår och skägg svara mot Ordet i dess yttersta delar: detta torde, då det först säges och höres, förefalla underbart.
2. Men denna motsvarighet har sin orsak deri, att alla ting i Ordet svara emot alla ting i himmelen, och himmelen (svarar emot)[1] alla ting i menniskan, ty himmelen, i (hela)[1] sin omfattning, är inför Herren som *en* menniska.
3. [Om denna motsvarighet: se paragrapher 87—102, 307 i verket om »Himmelen och Helvetet».]
4. Att alla ting i Ordet motsvara alla ting i himmelen, beskärdes det mig att inhemta deraf, att de särskilda kapitlen i det Prophetiska Ordet motsvara de särskilda församlingarne i himmelen.
5. Ty, medan jag genomgick Ordets prophetiska böcker från Jesaja till Maleaki, tillstaddes det mig att bevittna, hurusom himmelens församlingar upplifvades (upptändes)[1] i ordningsföljd och hurusom de insamlade den andliga betydelse, som svarade emot (hvar och en af)[1] dem.
6. Deraf — från dessa och andra vittnesbörd — blef det klart

* Att Ordets yttersta betydelse härleder sig från motsvarigheten och öfverensstämmelsen mellan natur-liga och andliga ting, torde inses af de tolf dyrbara stenar, hvilka utgjorde grundvalarne till det nya Jerusalems murar. (Swedenborgs not.)

[1] Parenthesen tillägg af öfv.

för mig, att hela himmelens motsvarighet med Ordet är i en kedja af sammanhang (in serie).

7. *Nåväl*, eftersom nu Ordets motsvarighet med himmelen är så beskaffad, och himmelen — i sin helhet och till sina delar — motsvarar menniskan, *deraf* kommer det sig, att det yttersta af Ordet motsvarar det yttersta af menniskan.

8. Det yttersta af Ordet är bokstafs-betydelsen, och det yttersta af menniskan är hufvudets hår och skägg.

9. Härpå beror det, att de menniskor, hvilka — äfven i dess yttersta — hafva älskat Ordet; efter döden, då de blifva andar, framträda i den hårskrud, som anstår dem.

10. Likaså englarne; desamma låta äfven, när de blifva englar, skägget växa.

11. Å andra sidan framträda alla de, som föraktat Ordets bokstafs-betydelse, efter döden, då de blifva andar, såsom skalliga.

12. Hvilket ock är ett tecken på, att de äro utan Sanningar,[1] hvarför de äfven för att ej behöfva blygas inför andra, betäcka sitt hufvud med en hufva.

13. Alldenstund håret och skägget betyda himmelens yttersta och, följaktligen, äfven den Gudomliga Sanningens eller Ordets yttersta, fördenskull beskrifves dagarnes Gamle (med de orden), att håret på Hans hufvud var såsom ren ull. Daniel 7: 9.

14. Likaså Menniskans Son, eller Herren i anseende till Ordet. Upp. Bok. 1: 14.

15. Och derför var det, som Simson's styrka bestod i hans hår, efter hvars afklippande han gjordes maktlös.[2]

16. En Nāzir's styrka är hans hår.[3]

17. Ty med »Nāzir» framställdes Herren, i anseende till Hans yttersta, alltså även himmelen i dess yttersta (ita quoque coelum in ultimis).

18. Detta var orsaken, hvarför de de två och fyratio gossarne söndersletos af björnar: att de hade kallat Elisa skallig. 2 Konunga Boken 2: 23, 24.

19. Elisa, liksom Elias och de öfrige propheterna, afbildade Herren, i anseende till Ordet.

---

[1] Jemf. Sa'dī: »Lustgården» 2: 96. [2] »Gack till Bibeln efter styrka!» (Pakenham.)

[3] Orig.: »Naziraeatus est crinis». »Nazar» på det Heliga Språket betyder 1) Separare, Separari, Recedere; 2) Separare se; 3) Corona, Diadema; — »Nasar», 1) Custodire, Servare; 2) Vastari; 3) Surculus (Jes. 11: 1); — Matth. 2: 23.

20. *Men Ordet, utan dess yttersta, som är dess bokstafliga betydelse, är ej Ordet.*

21. ORDET ÄR NEMLIGEN SOM ETT KÄRL, FYLDT MED ÄDELT VIN, HVARFÖR OCK, DEREST KÄRLET KROSSAS, ALLT VINET RINNER UT.[1]

22. ÄN MER: ORDETS BOKSTAFLIGA BETYDELSE ÄR SOM BENEN OCH HUDEN HOS EN MÄNNISKA. TAG BORT DEM, OCH HELA MENNISKAN FALLER IHOP.[2]

23. DERFÖR ÄR DET SOM HELA ORDETS BESTÅND, JA, HELA ORDETS KRAFT LIGGER I DESS YTTERSTA BETYDELSE, SOM ÄR BOKSTAFVENS BETYDELSE, TY DENNA BETYDELSE UPPBÄR OCH RYMMER HELA DEN GUDOMLIGA SANNINGEN DERI.

24. Alldenstund skallighet betyder »ingen Sanning», emedan dess yttersta ej finnes, fördenskull benämndes den Judiska[3] Kyrkan, medan de öfvergåfvo Jehovah och försmådde Ordet,[4] Skallige.

25. Såsom t. ex. hos Jeremias: »*Hvarje hufvud skalligt, och hvarje skägg afrakadt*». (48: 37).[5]

26. Hos Jesajah: »*På hvarje hufvud skallighet, hvarje skägg afskuret*». (15: 2)

27. Hos Hezechiel: »*Och låt den* (rakknifven) *gå öfver på ditt huvud och på ditt skägg*» (5: 1); »*På alla ansigten blygsel och på alla hufvuden skallighet*». (7: 18).

28. Hos Densamme: »*Hvart hufvud skalligt*». (29: 18.)

29. Och äfven på andra ställen, såsom Amos 8: 10, Michah 1: 16.

---

30. Dock, märk väl! Den Ordets betydelse, som kallas bokstafs-betydelsen, motsvarar, *i dess yttersta*, Hufvudets hår; Men för öfrigt motsvarar den menniskans olika kroppsdelar, såsom t. ex. hennes hufvud, bröst, lungor, fötter.

31. Men, der dessa motsvarigheter äro i denna betydelse, der är Ordet liksom öfvertäckt, och motsvarar, följaktligen, dessa kroppsdelars *beklädnad*, ty KLÄDER BETYDA, i sitt allmänna slägt-begrepp, SANNINGAR, och motsvara dem äfven i verkligheten.[6]

---

[1] ordagrannt: »kringstänkes», »kringsprutas»; jfr härmed A. Kolmodin: »Skriftens Auktoritet enligt Luther», sid, 55, 61—63 och Zach. 5: 3, 4. [2] i en enda blodig, oigenkännlig massa. [3] Gud lofprisande. [4] Propheten Hosea: 8:de och 9:de kapitlen. [5] Sa'dī: »Lustgården» 6: 153-174. [6] praktiskt; se Thomas Carlyle: »Sartor Resartus».

32. Men många ställen i Ordets bokstafs-betydelse äro alltjemt nakna, liksom utan kläder, och dessa motsvara menniskans ansigte och äfven hennes händer — kroppsdelar, som nakne äro.
33. Dessa delar af Ordet tjena till Kyrkans lära, enär de i sig sjelfva äro natur-liga andliga Sanningar.
34. Häraf kan man se, att det ej är omöjligt för menniskan, att i Ordet finna och skåda äfven *nakna* [1] Sanningar.

[1] afhöljda, klara, tydliga.

II.

HURUSOM VISDOMEN HOS ENGLARNE I DE TRE HIMLARNE ÄR FRÅN HERREN GENOM ORDET, HVARS BOKSTAFLIGA BETYDELSE TJENAR TILL DESS STÖD OCH GRUNDVAL.

II.

Hurusom visdomen hos englarne i de tre himlarne är från Herren genom Ordet, hvars bokstafliga betydelse tjenar till dess[1] stöd och grundval.

1. Från himmelen hafva vi hört, att hos de urgamle på denna jord funnits en omedelbar uppenbarelse och att de, derför, ej haft något skrifvet Ord, men att Herren, efter deras tid, enär en omedelbar uppenbarelse, utan fara för själarne, ej kunde gifvas eller mottagas, behagat uppenbara den Gudomliga Sanningen genom Ordet, på det att menniskornas förbindelse och förening med himlarne ej skulle afbrytas och försvinna.
2. Ordet är författadt medelst idel motsvarigheter.
3. Det är, alltså, i sin yttersta betydelse, sådant, att det i sig innefattar *all* de tre himlarnes englars visdom.
4. Denna visdom *synes* ej i *vårt* Ord, men *finnes* der, öfverallt.
5. På hvad *sätt* den finns der, skall i korthet nämnas:
6. Det finnes tre himlar; den ena under den andra; och verlden under dem alla.
7. I den högsta himmelen är den engel-liga visdomen i dess högsta grad; denna kallas den himmelska visdomen.
8. I den mellersta himmelen är den engel-liga visdomen i dess mellersta grad; denna kallas den andliga visdomen.
9. Men i den yttersta himmelen är den engel-liga visdomen i dess yttersta grad; denna kallas den natur-liga andliga och natur-liga himmelska visdomen.
10. I verlden, alldenstund denna ligger under himlarne, är vis-

[1] Såväl englarnes visdoms, som Ordets.

domen i dess minsta (nedersta) grad; denna kallas den natur-liga visdomen.

11. I Ordet, som i verlden är, finnas alla dessa grader af visdom, men i samtidig ordning.

12. Den på hvartannat följande ordningen varder, under nedstigandet, samtidig, alltså: samtidigheten varder omfattningen af allt på hvartannat följande.

13. Det högsta i den successiva ordningen blir det innersta i den simultana; det mellersta blir det mellersta deri; och det lägsta blir det yttersta deri.

14. Ett slikt på en gång kommande Ord är Ordet i verlden; I dess innersta är Herren, liksom Solen, från Hvilken den Gudomliga Sanningen och den Gudomliga Godheten, ljuset och lågan, skimrar och breder ut sig genom det mellersta ända till det yttersta. *

15. Det närmaste i detta simultana Ord är det himmelskt Gudomliga, sådant det är i den högsta eller tredje himmelen, hvarur englarne derstädes hemta sin visdom.

16. Derpå följer det andligt Gudomliga, sådant det är i den mellersta eller andra himmelen, hvarur englarne derstädes hemta sin visdom.

17. Efter detta följer det natur-ligen andligt och det natur-ligen himmelskt Gudomliga, sådant det är i den yttersta eller första himmelen, hvarur englarne derstädes hemta sin visdom.

18. Den yttersta omkretsen af detta på en gång kommande Ord bildar det natur-ligt Gudomliga, sådant det är i verlden, hvarur *menniskorna hemta sin visdom.*

19. DETTA DET YTTERSTA ORDET[1] OMSLUTER, SAMLAR OCH — PÅ SÅ VIS — SAMMANHÅLLER ORDETS INRE BETYDELSER, ATT DE EJ FLYTA ÅTSKILS, OCH TJENAR DEM, DYMEDELST, ÄFVEN TILL STÖD.

20. Sådant är vårt Ord i dess bokstafliga betydelse, såväl i dess helhet[2] som i HVARJE dess del.

21. När det, derför, heligt** läses af menniskan, då förlossas[3] och befrias[4] dess inre betydelser, och hvar och en himmel öser derur, hvad honom tillhörer.[5]

---

[1] Ytter-Ord. [2] i allmänhet. [3] lösgöras. [4] öppnas. [5] tillkommer. * ljuset och flamman, dallrar (evibrat) och fortplantar sig genom det mellan-liggande allt intill det allra yttersta (Jes. 45: 22.) ** Joh. 6: 9.; »Arcana Coelestia»: 1776.

22. De andliga englarne hemta derur sitt andligt Gudomliga och de himmelska englarne sitt himmelskt Gudomliga, hvarur deras [1] visdom uppkommer. [2]
23. Att vårt Ord är sådant, har ej blott sagts och hörts från himmelen.
24. Mycken erfarenhet har äfven bevisat och bekräftat det.
25. Det Gudomliga, som af Herren nedsänkts till verlden, kunde icke annat än genomfara himlarne enligt dess [3] ordning, och, sålunda i verlden formadt, [4] skjuta upp för att, i samma ordning, genom himlarne, återvända [5] till Herren, från Hvilken (det utgår).

---

[1] behöriga. [2] härflyter. [3] egen (Ordets) [4] Jakob Böhme: »Gudomlig Syn» (»Theoscopia»): 2:dra kap. 22:dra vers.

[5] »återkastas» (Jakob Böhme: »Gudomlig Syn», 1: 17, 29, 33.); »Spela ditt Bollsspel!» (Sadī: »Lustgården».);

»Gif Kämparne föda!» (Sa'dī: »Lustgården».)

Davids Psalm 103: 20 »Lofven Herren, I Hans englar, I starke hjeltar, som uträtten Hans befallning, *så snart i hören ljudet af Hans Ord!*»; »Englarne förstå Ordets inre betydelse bättre och fullkomligare, när späda gossar och flickor läsa det, än när fullvuxna läsa det, som icke äro i Barmhertighetens tro.» (Emanuel Swedenborg: »Himmelska Hemligheter», 1776.) Joh. 6: 9. Joh. 6: 5–14.

12.

OM UPPLYSNING GENOM ORDET.

12.

Om upplysning genom Ordet.

1. Hvar menniska, som hyser andlig håg för Sanningen, det vill säga, som älskar Sanningen Sjelf, emedan den är sann, upplyses af Herren, medan hon läser Ordet,[1] men icke den menniska, som läser det endast på grund af den natur-liga böjelse för Sanningen, som kallas vetgirighet.
2. Denna menniska ser ingenting annat än hvad som öfverensstämmer med *hennes* kärlek eller med grund-begrepp,[2] som hon antingen sjelf gripit eller också, genom åhörande eller genom läsning, från andra inhemtat.
3. Med få ord skall jag derför säga, hvarifrån menniskan får upplysning genom Ordet, och hvilken menniska det är, som genom Ordet får upplysning.
4. *Den* menniska vinner upplysning, som flyr de onda (inflytelserna),[3] emedan de äro synd, och emedan de äro Herren emot och strida emot Densammes Gudomliga lagar.
5. Hos denna menniska, och hos ingen annan, öppnas det andliga sinnelaget,[4] och, i samma mån som det öppnas, i samma mån inträngер himmelens ljus[5] deri.
6. Och från himmelens ljus är all upplysning i Ordet.[6]
7. Ty då är det[7] för menniskan viljan till det goda.
8. Denna vilja blifver, när den bestämmes till[8] detta bruk,[9]

---

[1] Jesajah 30:21; 54:13. [2] cum principiis. [3] parenthes tillägg af öfv.; »Sür mi rägh». Prov. 3:7; »Mysterium Pansophicum»: 9:de texten: »Dertill kräfves ett beständigt utgående ur Influxus». [4] (den andliga hågen). [5] Joh. 1:7. [6] Ty från himmelens ljus, Christus, Solen, är hvarje stråle, som bringar Guds Ord i ljuset, i dagen; som uppdagar hemligheterna i Guds Ord. [7] Ordet. [8] begränsas till. [9] inriktas på detta mål.

i förståndet *först* en böjelse för Sanningen, *sedan* en förnimmelse af Sanningen, *derefter* ett begrundande af Sanningen, med förnufts-ljuset som verktyg (lampa), *derpå* ett afgörande, ett beslut, så att denna vilja öfvergår och inträngер i minnet och, samtidigt, äfven i lifvet — och (der), sålunda, förblifver.

9. Denna väg är all upplysnings väg i Ordet.
10. Den är äfven menniskans åter-formnings [1] och åter-födelses väg.
11. Men det är nödvändigt, att såväl de andliga SOM de naturliga Sanningarnes *begrepp* först inträngt och tagit sin boning i minnet, ty dessa äro förråden,[2] *på* hvilka Herren verkar medelst himmelens ljus.
12. Och ju rikligare och ymnigare dessa äro, och ju mindre de äro behäftade och bemängda med ingrodda van-föreställningar, desto klarare insigt, desto fastare beslut.
13. Ty i en innehålls-lös [3] och en utblottad [4] menniska faller [5] ej det Gudomliga arbetet.[6]
14. Till exempel: den som ej vet, att Herren är den rena kärleken och den rena barmhertigheten, Godheten sjelf och Sanningen sjelf; och att Kärleken Sjelf och Godheten Sjelf till Sitt Väsen är sådan, att den icke *kan* göra någon något ondt ej heller vredgas och hämnas, och den, som ej vet, att Ordet i dess bokstafs-betydelse på flere ställen talats i liknelser och bilder, han kan ej upplysas i Ordet: [7]
15. *Der*, hvarest det säges om Jehovah, *att* Han upptändes och vredgas, och *att* en eld och en förtärande vrede bor i Honom;
16. *Att* Hans vrede brinner ända till det djupaste helvetet, såsom hos David[8];

---

[1] åter-gestaltnings, ny-gestaltnings (»*reformationis*»), återställelses [2] de till den innersta helgedomen (Penetrale), de till förråds-huset hörande kunskaperna och vetenskaperna. Originalet: »hae enim sunt *penuaria*».

»Penuaria non sunt, sed ea, quae longae usionis gratia contrahuntur et reconduntur, ex eo quod non in promptu sint, sed *intus* et *penitus* habeantur, penuaria dicta sunt.» Z. Scævola ap. Gell. IV. I.
(Christian Cavallin: Latinskt Lexicon: II: sid. 244).

[3] rensopad (Luc. 11: 25), barskrapad, öfvergifven, herre-lös, obesatt, oupptagen. [4] tomhändt (Sa'di: »Lustgården» 2: 96.) [5] infaller, inträffar, förekommer. [6] Wen es trifft, den trifft's» (Jakob Böhme). [7] han mäktar ej mottaga någon upplysning i Ordet: [8] Ps. 88: 7; 86: 13; Klagov. 3: 55; Deut. 32: 22.

17. *Att* intet ondt finnes i en stad, som Jehovah ej gjort, Amos. 3: 6;
18. *Att* Han skall glädja sig åt att göra ondt, liksom Han gladt sig åt att göra godt; 5:te Mose Bok 28: 63;
19. *Att* Han inleder i frestelser,[1] såsom skrifvet står i Herrens bön och sammalunda på öfriga ställen.

---

[1] Hvad betyder: »Inled oss icke i frestelse?» I den inre betydelsen betyder det: »Må Herren ej lemna (öfvergifva) oss, eller låta Sin Gudomliga Kraft (Vim) slappas, ty i sådant fall falla de i frestelser, den ene i *en* den andre i en annan. 1748, den 6:te Aug.: Detta lärde jag mig, medan jag ödmjukt bad Herrens Bön.

(Eman. Swedenborg: »Diarium Majus Spirituale» I: 2: 2759: sid. 339.)

13.

HUR MYCKET DEN MEDELBARA UPPENBARELSEN, SOM SKER GENOM ORDET, ÖFVERTRÄFFAR DEN OMEDELBARA UPPENBARELSEN, SOM SKER GENOM ANDAR.

13.

Hur mycket den medelbara uppenbarelsen, som sker genom Ordet, öfverträffar den omedelbara uppenbarelsen, som sker genom andar.

1. Man tror i allmänhet, att menniskan skulle kunna komma till klarare ljus och djupare vetande, om hon finge en omedelbar uppenbarelse genom samtal med andar och englar, men det förhåller sig tvärtom.
2. Upplysningen genom Ordet sker på en inre väg; upplysningen genom en omedelbar uppenbarelse, deremot, på en yttre.
3. Den inre vägen går genom *viljan* in i förståndet.
4. Den yttre vägen går genom *hörseln* in i förståndet.
5. Genom *Ordet* upplyses[1] menniskan af *Gud*, i den mån hennes vilja är i det goda.
6. Genom *hörseln*, deremot, kan menniskan undervisas och, på sätt och vis, upplysas, änskönt hennes vilja är i det onda.
7. Och det, som inträngер i förståndet hos den menniska, hvars vilja är i det onda, är icke *inuti* henne; det är utanför henne.
8. Det är endast i hennes minne; det är icke i hennes lif.
9. Och det, som är utanför menniskan, och ej i hennes lif, det försvinner så småningom, om inte förr, så efter döden.
10. Ty den vilja, som är i det onda, antingen utkastar detta,[2]

[1] undervisas och upplyses; 5 Mos Bok 33: 3; Jes. 30: 21; 54: 13. [2] för henne genom hörseln uppenbarade.

eller förqväfver det, eller förfalskar och skändar det, ty det är viljan, som gör en menniskas lif.[1]

11. Det är viljan, som oaflåtligt påverkar förståndet, och betraktar hvad som genom minnet nått förståndet såsom något utvändigt.

12. Förståndet — å sin sida — påverkar icke viljan; det undervisar endast viljan, hur den bör handla.

13. Alltså: om en menniska från himmelen hade fått veta allt hvad någonsin englarne veta, eller om hon fått veta allt hvad som står skrifvet i Ordet, och, vidare, allt hvad som skrifvits i Kyrkans samtliga läroböcker, dessutom allt hvad kyrko-fäderna nedskrifvit och Kyrkans råds-församlingar[2] föreskrifvit, men hennes vilja ändock är i det onda, så betraktas hon, efter döden, alltjemt, såsom en den der intet vet, emedan hon ej vill hvad hon vet, och emedan det onda hatar det sanna.

14. En sådan menniska kastar sjelf ifrån sig dessa,[3] och upptager i deras ställe såsom sina barn bedrägliga vrångbilder,[4] som öfverensstämma med hennes viljas ondska.

15. För öfrigt har ingen ande och ingen engel *tillåtelse* att undervisa någon menniska här på jorden i de Gudomliga sanningarne.

16. Utan Herren undervisar *Sjelf* hvem som helst[5] genom Ordet.[6]

17. Och i samma mån som menniskan af Herren mottager Godhet i viljan, i samma mån undervisar Han henne.

18. Och menniskan mottager Godhet i viljan i samma mån som hon utgår ur stjernverldens influxus,[7] emedan den är synd.[8]

19. Hvarje menniska är äfven, hvad hennes böjelser och, följaktligen, hvad hennes tankar beträffar, i andarnes sällskap.

20. I detta sällskap är hon som *en* med dem, hvarför ock de andar, som tala med en menniska, tala *ur* hennes böjelser och *i öfverensstämmelse med* dem.[9]

---

[1] »*Det är viljan som styr*» (Bess Wisslers 5 årige son. Se »Stockholms Dagblad den 24:de Dec. 1916: »*En pojkes infall*» af Bess Wissler). [2] concilia. [3] genom hörseln förnummna sanningar. [4] ordagrannt: »falskheter», förfalskningar, förvanskningar, förvrängningar af Ordet. [5] hvem som vill, Upp. Bok. 22: 17. [6] 5 Mose Bok 33: 3; Jes. 30: 21; 54: 13. [7] Ordagrannt: i samma mån som hon flyr de onda (quantum fugit mala). [8] ordagrannt: såsom synder (ut peccata). [9] ur hennes förherrskande kärlek och i öfverensstämmelse med den.

21. En menniska kan ej komma i samspråk med andra (sällskap), med mindre, dessförinnan, de sällskap, i hvilka hon [1] är, först aflägsnats.
22. Och detta sker endast genom omskapandet [2] af hennes vilja.
23. Emedan hvar menniska är i sällskap med andar av samma religion som hon sjelf, hvilka omgifva henne,[3] fördenskull bekräfta och stadfästa de med henne samtalande andarne allt hvad menniskan gjort på grund af sin religion.
24. Sålunda stadfästa de [4] Guda-ingifna [5] andarne allt hvad af [6] Guds-ingifvelse som finnes hos denna menniska; Qväkare-andar allt hvad af Qväkare-läran; Hernhutare-andar allt hvad af Hernhutare-läran, o. s. v.
25. På detta vis bekräftas hvad falskt är: bekräftelser, som aldrig kunna upphäfvas.
26. Af dessa ord framgår klart och tydligt, att den medelbara uppenbarelse, som sker genom Ordet, har företrädet framför den omedelbara uppenbarelse, som sker genom andar.
27. Hvad mig beträffar, har det ej tillstadts mig att taga ned [8] något [9] från någon andes mun, ej heller från någon engels mun, utan endast från HERRENS mun.

---

[1] redan. [2] åter-formandet (reformatio). [3] utgöra hennes »Environment» (Henry Drummond). [4] föregifvet, förment. [5] »enthusiastici». [6] föregifven, förment. [7] »enthusiasmi». [8] för anteckning (eg. taga ut, välja). [9] budskap.

14.

OM ORDET I HIMLARNE.

14.

Om Ordet i himlarne.

1. I alla himlarne är Ordet, och man läser deri liksom här i verlden, och derur predikar man.
2. Ty Ordet är den Gudomliga sanningen, hvarur englarnes insigt och visdom flyter.
3. Ty, utan Ordet, vet *ingen* något om Herren, om kärleken och om tron, om åter-köpet, och om de öfriga, den Himmelska Vishetens hemligheter.
4. Ja, utan Ordet *funnes* ingen himmel, lika litet som det, utan Ordet, funnes någon Kyrka i verlden.
5. Alltså: utan Ordet funnes ingen förening med Herren.
6. Vi hafva ofvan bevisat, att ingen natur-lig Theologi gifves utan uppenbarelse eller — hvad *den kristna verlden* beträffar — utan Ordet.
7. Om det ej gifves någon *här* i verlden, torde det ej gifvas någon *efter döden*, ty sådan menniskan, i religiöst hänseende,[1] är här i verlden, sådan är hon efter döden, då hon blir ande.
8. Och hela himmelen består ej af några som helst före verlden eller samtidigt med verlden skapade englar, utan af

---

[1] hvad hennes religion beträffar. Ordet »Religio» härledes än från re-lĕgere än från re-ligäre. Med den förra härledningen blir betydelsen: »hvad beträffar hennes åter-(upp)plockande af Ordet (bollen, jfr Sa'dī) till återkast (jfr Böhme), hennes åter-samlande af Ordet (Brödet jfr Joh. Ev. 6: 48, 63) till åter-utdelning bland englarne (jfr Joh. Ev. 6; 5-14), Guds härskaror (jfr Psalm 103: 20) och soldater.» Jemför härmed Sa'dī: »Lustgården» 1: 501, 502; 2: 264, 265, med flere ställen.
Med den senare härledningen blir betydelsen: »hvad beträffar hennes återbindande af bandet, förbindelsen, förbundet mellan Gud och sig».

sådana,[1] som varit menniskor och då,[2] i sitt innersta,[3] englar.

9. Dessa komma *genom* Ordet *i* himmelen *in* i den andliga visdomen, som är den invärtes visdomen, emedan Ordet der är andligt.

---

10. Ordet i Herrens andliga Rike är icke liksom Ordet i verlden.
11. I verlden är Ordet natur-ligt; i detta Rike, deremot, andligt.
12. Olikheten är liksom olikheten mellan dess natur-liga betydelse och dess andliga betydelse.
13. Hur beskaffad denna olikhet är, har med många ord ådagalagts i »*De Himmelska Hemligheterna*», hvarest allt hvad som står skrifvet i Första och Andra Mose Bok, upprullats*, enligt denna betydelse.
14. Det är en olikhet sådan, att ej ett ord är lika.
15. I stället för namn[4] är der verkligheter.[5]
16. Sammaledes i stället för siffer-tal.[6]
17. Och i stället för Historiska böcker äro der Predikare-böcker.
18. Men — hvad som är underbart — medan engeln läser detta, vet han ej annat än att det liknar det Ord, som han läser i verlden.
19. Orsaken är den, att han ej längre har några natur-liga idéer[7] utan, i deras ställe, andliga idéer,[7] och det natur-liga och det andliga äro så förenade medelst motsvarigheter, att de utgöra liksom ett, hvarför det[8] ock, när han från det natur-liga kommer till det andliga, synes honom vara liksom detsamma.
20. Än mer, engeln vet ej heller, att han är visare än hvad han var här i verlden, fastän han besitter en visdom så svindlande hög, att den är, jemförelsevis, outsäglig.
21. Han *kan ej heller märka* någon skillnad, emedan han i sitt andliga tillstånd ej vet något om det natur-liga tillstånd, hvari han befann sig här i verlden, i ty att han ej åter-

[1] skapade varelser. [2] under lifstiden här på jorden; Sa'dī: »Lustgården» 1: 393. [3] väsen, invärtes. [4] Nomina Propria (pro nominibus). [5] »res»; jfr »Himmelska Hemligheter»: 144, 145. [6] räkne-ord (pro numeris). [7] förnimmelser, tanke-bilder. [8] detta förenade natur-liga och andliga. * utvecklats; förklarats; »explicata sunt»; fr. »sont expliqués»;

vänder till detta, och således ej kan sammanställa och särskilja dem,[1] och på detta vis göra en jemförelse.

22. Dock fullkomnas en engel alltjemt i visdom, mer i himmelen än på jorden, emedan han är i[2] en renare håg för den andliga sanningen.

---

23. Men i Herrens himmelska Rike är Ordet mycket härligare, mycket mer visdoms-mättadt än Ordet, som är i Hans andliga Rike.
24. De skilja sig från hvarandra lika mycket som det naturliga Ord, som i verlden är, skiljer sig från det andliga Ord, hvarom ofvan talats.
25. Ty i detta Ord ligger den innersta betydelsen, som kallas den himmelska.
26. I denna betydelse handlar hela Ordet om Herren allena.
27. I detta Ord läses, i stället för »Jehovah» »Herren» (»Adonäi») *.
28. Och i stället för Abraham, Isaak och Jakob, vidare i stället för David, liksom äfven i stället för Moses, Elias och de öfriga propheterna, nämnes Herren.
29. Och Hans Gudomlighet, som med dem förstås, särskiljes genom egen-domliga stämplar.[3]
30. Med namnen på Israel's stammar,[4] som äro tolf, och, likaledes med namnen på apostlarne läses der något af Herren i anseende till Kyrkan; och på samma sätt med återstoden.
31. Derigenom blef det klart för mig, att hela den Heliga Skrift, i dess innersta betydelse, handlar om Herren Allena.[5]
32. Samma skillnad råder[6] emellan dessa två Ord, som emellan tankarne, hvilka höra förståndet till och känslorna (böjelserna), hvilka höra viljan till.
33. Det himmelska rikets englar äro nemligen i kärlek till Herren och, derför, i tillgifvenhet för det goda.
34. Och det andliga rikets englar äro i tro på Herren och, derför, i insigt uti det sanna.

---

[1] de begge tillstånden. [2] besitter. [3] »signaturer»; Jemför härmed Jakob Böhme: »Gudomlig Syn». »Hela denna verld, som vi se omkring oss, och af hvilken vi sjelfva äro själen — allt, allt är en sinnebild, en »signatur» af en osynlig verld.» (Jakob Böhme: »De Signatura Rerum».)
[4] Gen. 49 kap.; Deut. 33 kap. [5] Matth. 17: 8; Marc. 9: 8; Luc. 9: 36. [6] träder fram. * öfv. par.-till.

35. Det andliga Ordet och det himmelska Ordet skilja sig från hvarandra äfven hvad beträffar *skriften*.
36. Det *andliga* Ordets skrift utgöres af bokstäfver, som likna de typographiska bokstäfverna i vår verld.
37. Men hvar bokstaf för sig gör mening.
38. Alltså: om du finge se denna skrift, skulle du ej skönja (non intelligeres) ett enda ord.
39. Ty der, i en fortlöpande rad, står bokstaf vid bokstaf, med små linjer och punkter ofvan och nedan.
40. Denna skrift öfverensstämmer nemligen med det andliga tal-språket, som ej har någonting gemensamt med det naturliga tal-språket.
41. I den mån englarne äro visare, se de djupare hemligheter i sitt sålunda skrifna Ord än de mer enfaldiga englarne.
42. Förborgade ting framlysa tydligt inför de vises ögon; icke så inför de enfaldiges.
43. På samma sätt — endast mer så — som sker i vårt Ord, hvari också de vise se mer än de enfaldige.
44. Det *himmelska* Ordets skrift, åter, består af i verlden okända bokstäfver.
45. De äro visserligen alphabetiska bokstäfver, men hvar och en utgöres af inåt-böjda linjer, med små horn öfver och under; och *i* bokstäfverna äro »jota»-prickar eller punkter, samt äfven under och öfver dem.
46. Det sades, att denna jordens uräldste innevånare hade en dylik skrift.
47. Till vissa delar öfverensstämmer den — dock icke alldeles — med den Hebreiska skriften.
48. Med en slik skrift uttryckas de känslor, som höra kärleken till, hvarför den ock innesluter [1] fler hemligheter, än att de sjelfva [2] skulle kunna uttala dem.
49. Dessa outsägliga hemligheter,[3] som de varsna ur sitt Ord, uttrycka de förmedelst liknelser. [4]

---

[1] »involvit» (inrullar, insveper, invecklar, inhöljer). [2] den tredje himmelens englar. [3] Dessa hemligheter, hvilka ej uttalas kunna; Jfr 12 Cor. 12: 4. [4] bilder, (parabler), bild-liga framställningar; anbringande och tillämpande af motsvarigheternas vetenskap (mystiken). Om Mystiken eller den konungsliga Vetenskapen se Ordspråks-Boken 25: 2, Swedenborg: »Himmelska Hemligheter» 144 (»De urgamla förstodo med namn intet annat än tingets Essentia [Grund-Väsen]») och 145 (»Äfven i Ordet beskrifves med ett tings namn dess Essentia [Grund-Väsen]»).

50. Den visdom, som i detta Ord ligger förborgad, öfverträffar den visdom, som i det andliga Ordet är, liksom tusen-talet öfverträffar enhets-talet.

---

51. På det att man må kunna förstå skillnaden mellan de tre Orden, det natur-liga, det andliga och det himmelska, må de Första Kapitlen af Moses' första Bok, som handlar om Adam, hans maka och Paradiset, andragas som belysande exempel.
52. I det natur-liga Ordet, som i verlden är, beskrifves verldens skapelse, och menniskans första skapelse, samt hennes och denna skapelses [1] ljufhet och jordiska behag.
53. Och med de efter honom omnämnda personerna, ända upp till synda-floden, och med deras lefnads-åldrars tal, beskrifvas hans efterkommande.
54. I det andliga Ordet, deremot, som bor hos de englar, hvilka äro i det andliga Riket, förstås dermed icke dessa.
55. Utan i det första kapitlet beskrifves åter-formningen och åter-födelsen af den urgamla Kyrkans menniskor, hvilken äfven benämnes »den nya skapelsen». [2]
56. I det andra Kapitlet framställes, genom Paradiset, insigten hos menniskorna i densamma Kyrkan.
57. Genom Adam och hans maka framställes denna Kyrka sjelf.
58. Och med deras efterkommande, ända till synda-floden, framställas förändringarne i denna Kyrkas tillstånd, till dess att den upphörde; samt dess slutliga undergång genom synda-floden.
59. I det himmelska Ordet, deremot, eller, m. a. o., i det Ord, hvilket är hos englarne i Herrens himmelska Rike, beskrifves i det första kapitlet förhärligandet af Herrens Menskelighet. [3]

---

[1] Eller: denna verldens. [2] »Den jødiske Kabbala (det Modtagne) opfatter den mosaiske Skabelsehistorie som Historien om en fornyet Verdensorden, en Restitution af den ved Englenes Fald till Chaos (Tohu Vabohu) forvandlede Verden.» (H. Martensen: »Jacob Bøhme» sid. 23.)

Att *Swedenborgs* af Gud mottagna Budskap, i detta stycke, stämmer med det Budskap, som *Judarne* mottagit, framgår af Paragrapher 6—13 af »Himmelska Hemligheter.» Eph. 4: 13.

[3] »Christi werthe Menschlichkeit» (Jakob Böhme.)

60. I stället för Paradiset beskrifves Hans Gudomliga Vishet.[1]

61. Med Adam sjelf förstås däruti Herren i anseende till sjelfva Hans Gudomlighet och, på samma gång, Hans Menskliga Gudomlighet.

62. Och med Hans maka förstås Kyrkan, hvilken, enär hon har sitt lif från Herren, kallas »Khavah» af »lif».

63. Om henne säger Adam, att hon är hans ben och hans kött.

64. Och att de äro ett kött, beror derpå, att Kyrkan är *af* Herren och *ur* Honom; samt *med* Honom såsom EN.

65. Med namnen,* som *äro* Adams efterkommande,* beskrifvas* deri de på hvarandra följande lägena af mottagandet af Herren och af föreningen med Honom, från menniskornas sida, i denna Kyrka, ända till dess att alldeles intet mottagande och, följaktligen, ingen förening mer ägde rum.

66. När, alltså dessa första kapitel af vårt Ord läsas af uppriktiga menniskor, besynnerligen af späda gossar[2] och flickor,[2] och dessa stämmas till glädje[2] ur allas skapelsetillstånd, och ur paradiset, då upprullas dessa betydelser, och de andliga englarne förnimma dem enligt sitt Ord, och

---

[1] Ordspråks Boken 31: 10-31.

[2] a. 1. »Det kan synas som en paradox, men är, icke desto mindre, den vissaste sanning, att Englarne bättre och fullare förstå Ordets inre betydelse, när späda gossar och flickor läsa det, än när fullvuxna (läsa det), som ej äro i barmhertighetens tro.

2. Orsaken sades mig vara den, att späda gossar och flickor äro i ett tillstånd af inbördes kärlek och af oskuld.

3. Fördenskull äro deras veka käril nästan himmelska och endast gåfvor till att taga emot, och de kunna derför af Herren tagas i bruk, ehuruväl detta icke tränger in i deras medvetande, utom genom en viss angenäm och glädjefull stämning, som svarar emot hvars och ens skaplynne.

4. Af Englarne är mig sagdt vordet, att Herrens Ord är en död bokstaf, men att den väckes till lif af Herren i den läsande enligt hvars och ens gåfva, och att det blifver lefvande allt efter hvars och ens kärleks och barmhertighets lif samt oskyldighets tillstånd, och detta med en oräknelig mångfald.» (»Arcana Coelestia»: 1776.)

b. »Jag är ett litet barn» (Konung Salomo; 1:sta Konunga Boken 3: 7.)

c. Tegnér: »Frithiofs Saga»: 3: 55-84.

d. Kipling: »Puck»: »The Runes on Weland's Sword.»

e. »Mitt Hjerta är min Lärare och jag är ett litet barn, som förstår Hans tungomål.» Hakīm Khakāni.

f. »Hjertesonens visshetsvigning»; »Hjertehjeltens bragd.» Pehr Eklund.

g. »Christus är Guds Hjerta och Guds Ord». Jakob Böhme.

* »Les genealogies, dans toutes les religions de l'antiquité, marquent la filiation des dogmes» (Creuzer: »Religions de l'Antiquité», liv. VI. p. 757.)

de himmelska englarne enligt sitt, utan att de veta, att en menniska eller en liten pilt läser det.

67. Dessa betydelser upprullas[1] nemligen i ordnings-följd, emedan de äga motsvarighet.

68. Sådana äro motsvarigheterna, alltsedan skapelsen.

69. Häraf framgår klart, hurudant Ordet är i sitt sköte.[2]

70. Det har, som vi se, tre betydelser.

71. Den *yttersta*, som för menniskan är den natur-liga, hvilken på de flesta ställen handlar om verldsliga ting, och, äfven *der* den handlar om Gudomliga ting, beskrifver dem med sådana ting, som i verlden äro.

72. Den *mellersta*, som är den andliga betydelsen, hvari sådana ting, som Kyrkan tillhöra, beskrifvas.

73. Och den *innersta*, som är den himmelska betydelsen, hvari sådana ting, som syfta på Herren, innehållas.

74. Ty hela naturen är en skådebana,[3] på hvilken Herrens rike framställes.

75. Och Herrens rike, hvilket är Himmelen och Kyrkan, är den skådebana,[3] som framställer Herren sjelf.

76. Ty liksom Herren förhärligat sin egen Mensklighet, likaså föder Han äfven menniskan på nytt, och liksom Han föder menniskan på nytt, likaså har Han äfven skapat henne.[4]

---

77. Häraf kan man tydligt se, huru Ordet är beskaffadt i dess innersta.

78. Det natur-liga Ordet, sådant det är på jorden, i den kristna verlden,[5] innesluter i sig både det andliga Ordet och det himmelska Ordet.

79. Ty vårt Ords *andliga* betydelse är Ordet i de himlar, hvilka utgöra Herrens andliga Rike.

80. Och vårt Ords *himmelska* betydelse — som är dess innersta[6] betydelse — är Ordet i de himlar, hvilka utgöra Herrens himmelska Rike.

81. Alltså rymmas i vårt natur-liga Ord både det andliga

---

[1] utvecklas, förklaras; Zach. 5:te kap. [2] i sitt innersta. [3] »theatrum» a) Omma (gr), Auge, Antlitz, Anblick; b) omoios, gleich od. ähnlich, gemeinsam; c) Theā, Göttin; d) Theā, Anblick, das Anschauen, Schauspiel; e) Theatron, Theater »Theatrum»; skådeplats. [4] Genesis (1 Mose Bok) 1: 1-18; »Himmelska Hemligheter»: 6—13. [5] sammanhåller och. [6] djupaste.

Ordet och det himmelska Ordet, men i det andliga och det himmelska Ordet rymmes ej det natur-liga Ordet.

82. På grund häraf är vår verlds Ord fullast af Gudomlig visdom, och, följaktligen heligare än himlarnes Ord.[1]

---

[1] »Större är det rymmande än det, som ryms.» (Johan Ludvig Runeberg: »Kungarne på Salamis».)

15.

OM DET FORNTIDA ORDET, SOM GÅTT FÖRLORADT.

15.

Om det forntida Ordet, som gått förloradt.

1. Det berättades för mig af englar i den tredje himmelen, att Ordet funnits hos de gamle och att det, i likhet med vårt Ord, varit affattadt medelst idel motsvarigheter, men att detta Ord gått förloradt.
2. Och de nämnde, att detta Ord hos dem ännu fanns i behåll, och i bruk hos de gamle i denna himmel, hos hvilka, medan de voro på jorden, det varit Ordet.
3. Dessa gamle, hos hvilka detta Ord ännu, alltjemt, var i bruk i himlarne, voro till en del från landet Kana'an och från dertill angränsande länder; [1]
4. Vidare äfven från åtskilliga riken i Asien: från Syrien, t. ex., från Mesopotamien, Arabien, Kaldéen och Assyrien;
5. Och från Egypten, från Sidon och Tyrus.
6. Alla dessa rikens innebyggare hade en bild-lig [2] Gudsdyrkan och voro, på grund häraf, inne [3] i motsvarigheternas vetenskap. [4]
7. Den tidens vise fingo sin visdom ur denna vetenskap, enär de genom denna stodo i förbindelse med himlarne, och åtnjöto en invärtes förnimmelse och — flere af dem — samspråk med andar.
8. Men, emedan detta Ord var fullt af *sådana* motsvarigheter, som (endast) [5] aflägset betecknade himmelska ting, och, i

[1] ordagrannt: »dess gränser». [2] symbolisk, afbildande, åskådliggörande. [3] hemma, hemmastadde, förfarne. [4] »*mystiken*»; hur grundligt genomförd och utvecklad denna vetenskap blifvit, framgår af en jemförelse mellan det 10:de kapitlet af denna bok och Sa'di: »Lustgården»: 1: 420; 4: 231; 4: 249; 6: 39; 10: 104
[5] Parenthes tillägg af öfv.

följd häraf, under tidens lopp, började förfalskas; *förbleknade det omsider*, enligt Herrens Gudomliga Förutseende, och ett *annat* Ord skänktes, som ej var affattadt i så aflägsna motsvarigheter.

9. Detta Ord blef gifvet genom propheterna hos Israel's barn.
10. I detta Ord bibehöllos likväl namnen på de orter, som äro i landet Kanaan och rundtomkring i Asien, och de betydde (allt framgent) [1] detsamma.
11. Af denna orsak infördes Abrahams efterkommande af Jakob's säd i landet Kanaan och der skrefs det Ord, hvaruti dessa orter skulle omnämnde varda.

---

12. Att ett sådant Ord funnits hos de gamle, ser man äfven hos Moses, som omnämner det, och anför utdrag derur i 4:de Mose Bok, 21:sta Kapitlet vers. 14 och 27.
13. Detta Ords Historiska Böcker kallades: »*Jehovah's Krig*»[2] och dess Prophetiska Böcker: »*Utsagorna*».
14. Ur detta Ords Historiska Böcker har Moses anfört följande utdrag:
15. (vers 14) »*Fördenskull säges det i Herrens Striders Bok:*
'Waheb i Suphā[3] *och Arnōn's bäckar, (et fluvios, Arnonem,)*
(vers 15) *Och bäckarnes lopp (et aquae ductum fluviorum) som sträcker sig mot Ghār's säte,*[4]
Och stannar på Moāb[5]*'s gräns.'*»
16. Med Herrens Strider förstås och beskrifvas på detta ställe Herrens Strider med helvetets makter och Hans segrar öfver dem, när Han skulle komma till verlden.
17. Samma dessa Strider förstås och beskrifvas på många ställen i vårt Ords Historiska Böcker, såsom, t. ex., i berättelsen om Josuae krig med folken i landet Kanaan, i Domare Boken, och i berättelsen om David's och de öfrige konungarnes krig.
18. Ur detta Ords Prophetiska Böcker har Moses anfört följande utdrag:

---

[1] Parenthes tillägg af öfv. [2] Pluralis (Strider). [3] Jes. 21: 1; Sa'dī: »Lustgården» 4: 525. [4] Antyder »Rāgh' (cogitationis) *upphörande*». [5] »Mo-Ab» = »Hvem hvad (är) Fadern?»

19. (vers 27) »*Fördenskull säga de prophetiska Utsagorna:*
'Kommen till[1] *Kheshbōn*[2]*! Varde Sikhōn's*
stad bebygd och befästad[3]*!*
(vers 28) *Ty eld har gått ut från Kheshbōn; en*
elds-låga från Sikhōn's församling (*urbe*).
Den har uppätit Moāb[4]*'s Ghār;*[5]
herrarne på Arnon's höjder.[6]
(vers 29) *Ve dig Moāb! Du är gjordt till intet,*
du Kemosh's folk!
Det har gifvit sina söner, som sluppit
undan, och sina döttrar, i fångenskap,
åt Sikhōn, de Amoréer's konung.
(vers 30) *Med pilar bragte vi dem om lifvet;*
Kheshbōn ödelades ända till Dibōn;
Vi förhärjade dem ända till Nophakh,
som sträcker sig till Medeba'.»

20. Att dessa Prophetiska Böcker kallas »Utsagorna» och ej »Ordspråken» eller »Ordspråkens författare» såsom öfversättarne tolka det, kan bevisas genom betydelsen af ordet »Meschalīm» på det Hebreiska tungomålet, som icke blott betyder »Ordspråk» utan äfven »Prophetiska Utsagor», såsom bevisas kan af 4 Mose Bok 23: 7, 18 och 24: 3, 15, der det säges, att Bilghām utgaf[7] sin Utsaga, som prophetisk var, äfven om Herren.

22. Hans utsaga kallas här »Maschal», i singularis.

23. De utsagor, som af Moses anförts, äro äfven prophetiska förkunnelser, men icke ordspråks-förkunnelser.

24. Att detta Ord varit *lika* Gudomligt eller i lika hög grad af Gud ingifvet,[8] framlyser hos *Jeremias*, der nästan (ordagrannt)[9] samma ord äro[10] nemligen:

25. (kap. 48: vers 45) »*Eld har utgått ur Kheshbōn och*
en elds-låga ur Sikhōn's midt;
Och den har uppfrätit Moāb's sida
och sorlets söners hjessa.

---

[1] Träden in i (ingredimini). [2] חשׁב; Cogitare; putare; imputare; Reputare. [3] aedificabitur et confirmabitur urbs Sichonis. [4] »Mo-Ab» = »Hvem, hvad (är) Fadern?» [5] Antyder: »Rāgh» (Cogitatio). [6] *innehafvarne af Arnon's höga platser.* [7] höjde, lyfte upp. [8] som vårt. [9] parenthesen tillägg af öfv. [10] brukas.

(vers 46) *Ve dig, Moāb! Tillspillogifvet är (du) Kemosh's folk!*
Ty dina Söner äro bortförde i fångenskap och dina döttrar (bortförda) i fångenskap.

26. Förutom detta citeras äfven detta Urgamla Ordets Prophetiska Bok, som kallas »Boken *Jaschar*» eller »*Den uppriktiges Bok*», af David, i 2 Samuel 1: 18, och af Josua, Kap. 10: 13, hvaraf framgår, att den Historiska framställningen derstädes om Solen och Månen, varit en prophetisk förkunnelse ur denna Bok.
27. Dessutom sades mig, att de sju första kapitlen af 1 Mose Bok finnas i behåll i detta Ord, så fullständigt, att icke ett litet ord fattas.

---

28. Flere folks religions-urkunder [1] hafva härflutit ur detta Ord och derifrån öfversatts.
29. Från landet Kanaan och från skilda regioner i Asien, t. ex., har det öfverflyttats till Grekland och derifrån till Italien, och genom Ethiopien och genom Egypten till vissa riken i Afrika.
30. Men i Grekland förvandlade de motsvarigheterna till fabler, och af de Gudomliga egenskaperna gjorde de lika många Gudar och den störste af dem benämnde de Jovem [2] från Jehovah. [3]

---

[1] t. ex. »Kalila och Damna», på persiska »Anwār-i-Suhaili» (»Ljusen från Canopus»); på turkiska »Humāyūn Nāma»; »Kalīla och Damna» (»Kalīlatun wa Dimnatun») är den arabiska tolkningen af Brahminen Bilpay's Sagor, hvilka äro grundade på »Hitopadesa och Panchatantra». (Sanskrit.) [2] Jupiter. [3] Jeho-pater; Je-Pater; Jupiter.

16.

OM DE SLÄGTEN OCH FOLK UTANFÖR KYRKAN, HOS HVILKA ORDET EJ ÄR, OCH SOM, DERFÖR, EJ VETA NÅGOT OM HERREN OCH OM ÅTERLÖSNINGEN.

I.

16.

Om de slägten och folk utanför Kyrkan, hos hvilka Ordet ej är, och som, derför, ej veta något om Herren och om Återlösningen.

I.

1. De folk och slägten äro få, hos hvilka Ordet är, jemfördt med dem, hos hvilka Ordet icke är.
2. Ordet finnes endast i Europa, hos de kristne, som kallas Reformerte.
3. Hos de Romersk-Katholske, och i de Riken, som prisgifvit sig åt denna religion, såsom Frankrike, Spanien, Portugal, Italien, mer än halfva Tyskland, äfvensom Ungern, vidare Polen, finnes visserligen Ordet, men det läses ej.
4. Äfven i Ryssland läses Ordet föga; dock anses det der som heligt, och *just deri består förbindelsen genom Ordet.*
5. Endast i England, Holland, i vissa hertigdömen i Tyskland, samt i Sverige och Danmark läres och förkunnas Ordet.
6. Men i Asien, Afrika och (de båda)[1] Indierna är man i okunnighet om Ordet hos slägten, hvilka äro folkrikare än de Reformerta kristne.
7. På det att Ordet, emellertid, ej skulle förspillas, drog Herren försorg om, att det Judiska folket, hos hvilket det Gamla Testamentets Ord finnes i dess ursprungliga Tungomål, skulle lefva qvar intill nu, och, i sin förskingring, bebo en stor del af jorden.

[1] Parenthes-tillägg af öfv.

8. Ehuru detta folk förnekar, att Herren är Messias eller Christus, som Propheterna förebådat, och ehuru deras hjertan äro onda (Jer. 17: 9), medför likväl deras läsning af Ordet en förbindelse med vissa himlar,[1] ty det är motsvarigheterna, som sammanbinda, hurudan än den person är, som läser, endast hon erkänner Ordet för Gudomligt.
9. Detta gäller lika väl i dag som fordom.
10. Ty när dessa tillbedja Moses, Abraham, Isaak och Jakob; David, Elias, m. fl. i Ordet omnämnde, såsom gudomliga makter, då se himlarne, i stället för dem, Herren, och veta intet om den person i verlden, från hvilken denna heliga tillbedjan utgår.
11. Sådan är himmelens förbindelse med menniskan genom Ordet.

---

[1] meddela de sig, genom sin läsning af Ordet, med vissa himlar; (förbindes menskligheten, genom deras läsning af Ordet, med vissa himlar; anknytes menskligheten, genom deras läsning af Ordet, till vissa himlar;).

17.

OM DE SLÄGTEN OCH FOLK UTANFÖR KYRKAN, HOS HVILKA ORDET EJ ÄR, OCH SOM, DERFÖR, EJ VETA NÅGOT OM HERREN OCH OM ÅTERLÖSNINGEN.

II.

17.

Om de slägten och folk utanför Kyrkan, hos hvilka Ordet ej är, och som, derför, ej veta något om Herren och om Återlösningen.

II.

1. Saken förhåller sig emellertid på följande vis:
2. Någon förbindelse med himmelen kan omöjligen äga rum, derest icke någonstädes på jorden en Kyrka finnes, der Ordet är, och der Herren genom Ordet är känd.
3. Ty Herren är himmelens och jordens Gud och utan Herren finnes ingen helsa.[1]
4. Det är nog, att *någonstädes* på jorden en Kyrka finnes, hvari Ordet är, äfven om den består af jemförelsevis få.
5. Genom detta Ord är Herren alltjemt närvarande öfverallt, på hela jordens omkrets, och genom detta Ord står himmelen i förbindelse med det menskliga slägtet.
6. Ty denna förbindelse är genom Ordet.
7. Och utan Ordet funnes ingenstädes, på hela jorden, någon Guds-förening.
8. Orsaken till, att Herrens närvaro och himmelens förening med jordens innebyggare allestädes äger rum medelst Ordet, är den, att hela himmelen är inför Herren såsom en människa, och likaledes Kyrkan.
9. Och *hon* är verkligen en Människa, emedan Herren är himmelen och äfven Kyrkan.

[1] välfärd, räddning, frälsning, salighet.

10. I *den* Menniska är Kyrkan, der Ordet läses, och der Herren, sålunda, är känd som Hjerta och som Lunga.
11. Och liksom ur dessa mennisko-kroppens två lifskällor alla öfriga lemmar och inelfvor äga bestånd och lif, likaså äga på hela jordens rund också *de* bestånd och lif, hos hvilka något af religion finnes, *de*, hos hvilka den ende Guden dyrkas, *de*, hvilka äro lemmar och inelfvor af denna Menniska, som är Himmelen och Kyrkan.
12. Ty genom Ordet i Kyrkan, änskönt det endast finnes hos jemförelsevis få, utströmmar lif *åt* de öfrige *från* Herren *genom* himmelen, liksom lifvet utströmmar ur hjertat och lungan för hela kroppens lemmar och inelfvor.
13. Förbindelsen är också densamma.
14. Häraf kommer det sig äfven, att de kristne, hos hvilka Ordet läses, utgöra denna Menniskas Bröst.
15. De äro äfven i allas midt.
16. Kring dem äro de Romersk-Katholske.
17. Kring dessa äro de Muhammedaner, som erkänna Herren för den Störste Propheten och för Guds Son.
18. Bakom dessa stå Afrikanerna.
19. Och den yttersta omkretsen bilda slägten och folk ur Asien och ur Indierna.
20. Ideligen blicka äfven alla, som i denna Menniska äro, mot medelpunkten.
21. För öfrigt skiner också i denna medelpunkt, hvarest, som sagdt, *de* kristne befinna sig, hos hvilka Ordet är, det största Ljuset.
22. Ty Ljuset i himmelen är den Gudomliga Sanningen, som utgår[1] från Herren, liksom från Solen.
23. Ljuset utbreder[2] sig derifrån liksom från Sin medelpunkt till hela omkretsen och upplyser den (ad omnes peripherias ac illustrat).
24. Följaktligen få äfven de utanför Kyrkan stående folken och slägtena Sin upplysning genom Ordet, — ty all Sannings ljus kommer *från* Herren[3] *genom* himmelen *hos*[4] menniskan.

---

25. Liksom förhållandet är i himmelen i dess *helhet*, likaså är också förhållandet i hvarje *församling* i himmelen.

---

[1] utstrålar. [2] fortplantar. [3] Psalm 56: 5, 11. [4] till.

26. Ty hvarje församling i himmelen är himmelen i mindre skala[1] och äfven *den* är i Herrens åsyn såsom *en* menniska, hvarom man torde läsa i *verket* »*Om Himmel och Helvete*»: 41—87.
27. Äfven der återgifva de, som äro i midten, på samma sätt, hjertat och lungan, och äfven hos dem finnes det största ljuset, ljuset sjelft, och derifrån — från denna medelpunkt — fortplantar[2] sig insigten i sanningen mot omkretsens utkanter,[3] i alla riktningar, och skapar deras andliga lif.
28. Och det har ådagalagts, att, när någon gång *de*, som i medelpunkten voro, *de*, som utgjorde hjertats och lungans embets-område,[4] och hos hvilka, derför, det största ljuset var rådande, bortfördes, de kringstående kommo i skuggan och då befunno sig i ett ljus så svagt, att det knappt var något ljus alls;
29. Men så fort de[5] återvände, syntes[6] ljuset som förr, och sannings-insigten var som förut.

---

30. Häraf kan man se, *dels*, att Ordet, som är i de Reformertes Kyrka, upplyser alla slägten och folk genom den andliga förbindelsen, som är af slik beskaffenhet; *dels*, att Herren drager försorg om, att det här på Jorden alltid skall finnas en Kyrka, hvari Ordet läses.
31. När, derför, Ordet så godt som ratades af de Romersk-Katholske, åvägabragtes, genom Herrens Gudomliga Förutseende, Reformationen, och der[7] mottogs Ordet för andra gången[8] och likaledes (åvägabragtes, genom Herrens Gudomliga Förutseende),[9] att det hölls heligt af det ädla (Namnägande)[9] slägtet bland de påflige.[10]

---

32. Alldenstund, utan Ordet, ingen kunskap finnes om Herren, och således ingen frälsning, fördenskull behagade det Her-

---

[1] ordagrannt: »i mindre gestalt». [2] utbreder. [3] ändpunkter, ändar: Jes. 45: 22. [4] provins, höfdingedöme; de, som innehade hjertats och lungans befattning. [5] som stått i medelpunkten. [6] sken. [7] dermed. [8] ännu en gång. [9] parenthes tillägg af öfv. [10] »a nobili gente inter Pontificios». »nobilis» (»*Nomen-ibilis*») = Namn-kunnig, Namn-ägande (*För Namnet Mottaglig*); Om *Namnet* kunnig, *Namnet* ägande; (Nomen, Numen) »Pontificius, Pontifex (Pons, facere).

Brogöraren gör en bro af sin rygg, ständigt krökt inför Gud ständigt utlagd, naken, för andar och menniskor att trampa på. På den gå pilgrimerna öfver floden till herberget, Rättvisans trädgård (Bagh-dâd).

»Adal»; »'Adal» (Arab.), »Rättvis»; Den som ger Gud hvad *Hans* är, d. v. s. Allt.

ren, när Ordet hos det Judiska [1] folket var vordet alldeles förvanskadt [2] och förfalskadt, och, följaktligen, liksom tillintetgjordt; att komma till verlden och ej endast fullborda Ordet,* utan äfven förnya och återställa det och sålunda, för andra gången, gifva Ljus åt denna jordens innebyggare enligt Herrens Ord hos Johannes:

33. »*I Begynnelsen var Ordet, och Ordet var när Gud, och Gud var Ordet. I Thy var lifvet, och lifvet var menniskornas Ljus och Ljuset synes i mörkret. Det var det sanna Ljuset, hvilket upplyser hvarje menniska, som kommer till verlden.*» (Kap. 1: 1, 4, 5, 9.)

34. Och hos Densamme: »*Jesus sade: 'Jag är verldens Ljus; den Mig följer, han skall icke gå af och an i mörkret, utan han skall hafva lifvets ljus'.*» (8: 12).

35. Och hos Matthaeus: »*Folket, som satt i mörkret, har sett ett stort ljus; och för dem, som sutto i dödens ängd och skugga, har ett ljus uppgått.*» (4: 16).

---

36. Eftersom det har förutsagts, att, äfven vid denna Kyrkas slut, mörkret skulle falla på, emedan de ej kände Herren och erkände Herren för himmelens och jordens Gud, samt emedan de afskilde tron från barmhertigheten, hvarigenom den sanna [3] insigten i Ordet försvann,[4] fördenskull behagade det Herren att nu uppenbara Ordets andliga betydelse och att yppa, *dels*, att Ordet, i denna betydelse, handlar om Herren och om Kyrkan, ja, endast om dem, *dels* många andra hemligheter, genom hvilkas aftäckande [5] det nästan utslocknade Ljuset skulle skina fram igen.

37. Att Sanningens Ljus vid denna Kyrkas slut skulle vara utslocknadt, förstår man af Herrens Ord hos Matthaeus:

38. »*Omedelbart efter dessa dagars sammanstörtning*[6] *skall Solen undanskymmas och Månen skall ej gifva sitt sken, och stjernorna skola falla från himmelen, och himlarnes krafter skola bäfva:*[7] *och då skola de se Menniskans Son*[8]

---

[1] det Gud prisande. [2] skändadt (Zach. 5:e kap.). [3] äkta, inhemska (»genuinus»), verkliga. [4] gick under. [5] afslöjande; ordagrannt: många andra, genom hvilka. [6] kull-slående, förkrossande slag, förstörelse, bedröfvelse. [7] sättas i rörelse. [8] »Hjerte-hjelten». (Pehr Eklund).

* fullständiga, »fullkomna Lagen».

komma i himmelens moln med härlighet och hjelte-kraft.»[1] (24: 29, 30).

39. Med Solen förstås der Herren, i anseende till den Gudomliga Kärleken.
40. Med Månen Herren, i anseende till tron.
41. Med stjernorna Herren, i anseende till kunskaperna om det goda och det sanna.
42. Med molnen Ordets bokstafs-betydelse.
43. Och med härlighet Dess andliga betydelse. —
44. Med menniskans son Herren, i anseende till Ordet.

[1] hjelte-bedrifter.

18.

OM HIMMELENS FÖRENING MED KYRKANS MENNISKA GENOM ORDETS BOKSTAFS-BETYDELSE.

18.

Om himmelens förening med Kyrkans menniska genom Ordets bokstafs-betydelse.

1. Ur mycken erfarenhet har det beskärts mig att få veta, att Ordet öppnar himmelen för menniskan.
2. Detta betyder, att, medan menniskan läser Ordet (tyst)[1] eller talar derur,[2] äger ett meddelande med himmelen rum.[3]
3. Jag läste (en gång)[1] igenom det prophetiska Ordet från Jesaja ända till Maleaki, och det förunnades mig att blifva varse, hurusom hvartenda kapitel, ja, hvarenda vers insamlades[4] i en eller annan himmelsk församling.
4. Och, emedan det är den andliga betydelsen som meddelas, och icke den bokstafliga, fördenskull visste församlingens englar ej, att dessa meddelanden kommo från någon menniska.
5. Det syntes dem, som begrundade de slikt, hvilket i Ordets innersta var, af sig sjelfve.
6. Hos mig voro (en gång)[1] Afrikanska andar från Abessinien.
7. För dem öppnades, vid ett visst tillfälle, öronen, så att de hörde — i något jordiskt tempel — sången ur en af Davids psalmer.
8. De besjälades dervid af en sådan fröjd, att de begynte att sjunga *med*, tillsammans med dessa.
9. Men, efter en liten stund, tilltäpptes deras öron, så att de

[1] par. tillägg af öfv. [2] läser derur ljudligt. [3] meddelas detta till himmelen; Ps. 103: 20; Sa'dī: »Lustgården» 2: 265. [4] Skördemännen äro englarne (Matth. 13: 39); Ruth 2: 15, 21.

ej längre hörde någon sång derifrån, och då stämdes de till en ännu innerligare fröjd, i ty att den var af andlig art.

10. Och, på samma gång uppfylldes de af insigt, emedan Psalmen, i dess andliga betydelse, handlade om Herren och om åter-köpet genom Honom.

11. För en liten stund meddelades deras hjertans fröjd åt en viss himmelsk församling ur [1] den kristna verlden, och derigenom kom denna i en liknande glädje.

12. Härigenom blef det uppenbart, att hela himmelens inbördes meddelande [2] sker genom Ordet.

---

13. Jag förbigår tusen andra erfarenhets-rön, hvarigenom jag befästats i min öfvertygelse om, att vårt Ords bokstafliga betydelse alstrar denna verkan, ja, än mer, att den andliga betydelsen ***icke*** meddelas åt himmelen, med mindre den är i sällskap med den natur-liga betydelsen.

14. Skälet är, att Herren inflyter ur de första i de sista. [3]

15. Alltså: *ur Sig in i Ordets natur-liga betydelse*, och derur utkallar och utvecklar Han dess andliga och himmelska betydelse, och, sålunda upplysande, lärer och leder Han englarne.

16. Derför benämnes Herren i Ordet: »Den Förste och Den Siste.»

---

17. Häraf framgår, att Kyrkans lära intet duger, om den ej hopsamlats ur och stadfästats genom Ordets bokstafs-betydelse.

18. Ty ingenting [4] förbinder [5] utom läran *ur* bokstafs-betydelsen och *tillsammans med* bokstafs-betydelsen.

---

[1] i. [2] ömsesidiga meddelanden, förbindelser. [3] Goethe: »Ueber allen Gipfeln ist Ruh; Unter allen Wipfeln hörest du kaum einen Hauch — — —»; *Wipfel* = אמיר, אלם; Jemför med עלם och *första raden i Qurānen*. [4] ingen lära. [5] menniskan med himmelens englar.

19.

ATT DEN SANNING, SOM KALLAS TRONS SANNING, OCH DEN GODHET, SOM KALLAS KÄRLEKENS GODHET, OUTSÄGLIGEN FÖRÖKAS I DE INRE BETYDELSERNA, ALLTSÅ I HIMLARNE.[1]

HURUDAN DEN NATUR-LIGA BETYDELSEN ÄR UTAN DEN ANDLIGA OCH DEN HIMMELSKA, OCH OMVÄNDT.

[1] Davids Psalm 119: 89.

19.

Att den sanning, som kallas trons sanning, och den godhet, som kallas kärlekens godhet, outsägligen förökas i de inre betydelserna, alltså i himlarne.[1]

Hurudan den natur-liga betydelsen är u t a n den andliga och den himmelska, och omvändt.

1. Orsaken är den, att det natur-liga är en verkan af det andliga, och det andliga en verkan af det himmelska.[2]
2. Och denna verkan består af så många ting, som ej synas inför ögonen, hvilka äro orsakerna till denna verkan, att man skulle kunna säga, att de äro utan gräns.
3. Verkan är grof; och orsakerna inträngа i hvarje deras verkan och sammanfoga den såsom deras gemensamma egendom, hvaruti de enskilda och särskilda små-delarne ligga alldeles innanför ögonens synkrets.[3]

---

[1] Davids Psalm 119: 89. [2] att alla natur-liga ting äro en af de andliga tingen frambragt, fram-alstrad verkan; och alla andliga ting en af de himmelska tingen frambragt, fram-alstrad verkan. [3] Och, fördenskull, af ögonen ej kunna uppfattas. Jemför härmed följande:

Det Enda Nödvändigas Herrskarinna (Prov. 8: 21; 31: 10-31), som är enhetlig och En,
Förblifver dold på grund af Hennes Personlighets öfverväldigande och bländande synbarhet.
Emedan Hon är dig så outsägligt nära, är Hon förborgad:
Hon är, inför ditt öga, liksom det föremål, hvilket ditt öga, på grund af dess närhet, ej kan se.
Muhammad Amīn Khādem Asterabādi.

4. Den [1] är att jemföra med ett träd,[2] som inför ögonen synes frodas [3] med grenar, blad och frukter.
5. Allt detta är en verkan.
6. Men, om du kunde invärtes granska — *grenen*, hvad dess trådar beträffar, *bladet*, hvad dess ådror [4] beträffar, eller *frukten*, hvad beträffar alla dess särskilda bestånds-delar, som osynliga [5] äro, och *kärnan*, beträffande dess osynliga [5] beståndsdelar, ur hvilka trädet, med alla dess delar, framgår, skulle du få se, hvilka oräkneliga och obeskrifliga ting, som ligga dolde för ögonen.
7. En gång öppnades, i englarnes åsyn, en blomma [6] i anseende till dess inre, dess så kallade andliga delar, och när de blefvo dem varse, sade de, att deri fanns liksom hela det af outsägliga ting bestående paradiset.

---

8. Denna verkan kan äfven jemföras med mennisko-kroppen — med alla dess lemmar och verktyg,[7] som framträda för ögat — i förhållande till dess invärtes delar, der så många — som verktyg — verksamma skapnader,[8] äro, hvilka genom idel hemligheter [9] göra alla vetenskapers kroppar af en.

När jag frågade Henne om skilsmessans orsak,
Svarade Hon: »Ett skäl finnes. Jag skall säga dig det:
'Jag är ditt Öga; om du ej ser mig, hvad underbart ligger väl deri?
Jag är ditt Lif; ingen ser sitt lif'.»

Naqi Kamari.

Som en spegel i Hans hand (Jes. 41: 10; Deut. 33: 3) är du skön;
Du framträder i detta Principium, änskönt du tillhört ett annat.
Han ser dig, ty Han är ditt varas Källa och Öga:
Du är Hans spegel-bild (»återkast» [*Jakob Böhme*]), *fördenskull ser du Honom ej.*

Sehabi Asterabädi.

Honoré de Balzac: »Seraphitus—Seraphita.»

---

[1] Denna verkan, detta genom det andliga och det himmelska utförda, frambragta verk (»effectus»).

[2] »Günstiger Leser, ich vergleiche die ganze Philosophie, Astrologie und Theologie samt ihrer Mutter einem köstlichen Baume, der in einem schönen Lustgarten wächst.» (Jakob Böhme: »Aurora»: Vorrede.)

[3] prunka. [4] fibrer. [5] oansenliga (»inconspicua»). [6] Jakob Böhme: »Gudomlig Syn» (»Theoscopia»): 3: 24–26. »Blommorna äro Solens mynt» (Bess Visslers fem-årige gosse). [7] organ, organon, ergon, verk, verktyg. [8] »formæ organicae». [9] på en rent hemlighetsfull väg (»per mera arcana»).

9. Så att man vore benägen att säga, att i denna kropp sammanförts alla vetenskapers hemligheter.
10. Till exempel Physikens, Kemiens, Mekanikens, Geometriens, Akustikens, Optikens — allt vetenskaper, hvilkas hemligheter aldrig kunna utforskas, emedan de aldrig kunna fattas.
11. Sådant är det inre i dess förhållande till det yttre, eller det andliga i förhållande till det natur-liga och det himmelska i förhållande till det andliga.
12. Det natur-liga — i sig sjelf betraktadt[1] — är ingenting annat än den yttre gestalt,[2] som kallas de andliga krafternas verkan.[3]
13. Och det andliga är den yttre gestalt, som kallas de himmelska krafternas verkan.[4]
14. Följaktligen utgår allt andligt ur det himmelska och allt natur-ligt ur det andliga.
15. Häraf framgår tydligt, på hvad vis man bör förstå, att det sanna är det godas gestalt[5] och att det goda har sin egendomlighet[6] i sanningarne, emedan i dem är dess gestalt, och *utan* gestalten upphör egen-domligheten.
16. Och häraf framgår vidare, att det sanna uppstår ur det goda, såsom ur dess lefvande orsak (och rot).[7]
17. Och att, om man aflägsnar det goda från sanningarne, det är som om man toge ut en mandel-nöts kärna, hvarvid då sanningarne skulle motsvara dess skal,[8] eller som om man ur en frukt uttoge dess kött, och bara skinnet blefve qvar.
18. Alltså förvandlas sanning, utan godhet, i sådant, som är såsom ett inbillnings-foster[9] (en dröm-bild),[7] hvilket utvärtes är det goda likt, men invärtes är tomt.
19. Sådant är det natur-liga utan det andliga; och sådant är också det andliga utan det himmelska,

---

20. Emedan outsägliga ting finnas i det andliga, hvilka ej synas i det natur-liga, och oräkneliga ting i det himmelska.

---

[1] i och för sig sjelf. [2] »forma externa.» [3] »effectus spiritualium»; jemf. härmed Jakob Böhme: »Gudomlig Syn» 3: 14, 35. [4] »effectus coelestium». [5] »forma». [6] »quale suum», sin sär-art, sina egenskaper, som omsluta och rymma det liksom en korg »qvalum». [7] parentes-tillägg af öfv. [8] »crusta», skorpa, öfverdrag, beklädnad; sanningarne = »argenti caelati crustæ et emblemata» (öfverdrag och sinnebilder af ciseleradt silfver). [9] »phantasticum».

21. Fördenskull är det tydligt, hurudan den natur-liga, andliga och himmelska betydelsen är, och att outsägliga ting finnas beträffande den ena betydelsens förhållande till den andra.
22. Derför följa de *efter* hvarandra såsom vetenskap, insigt och visdom.
23. På grund häraf kallas också jordens menniskor, af englarne för *vetande*, i ty att de äro i det natur-liga ljuset.
24. Englarne i Herrens andliga Rike kallas, deremot, *seende*.
25. Och englarne i Herrens himmelska Rike kallas *smakande*.[1]

---

26. Ordet i bokstafs-betydelsen kan jemföras med ett träd, beklädt rundtomkring med hel[2] och frisk[3] bark eller bast.[4]
27. Och den andliga betydelsen kan jemföras med dess näring ur olika safter och grund-ämnen,[5] ena delen uppstigande ur jorden,[6] den andra insugen ur luften[7] och ethern, medelst solens värme och ljus.[8]
28. Om endast bokstafs-betydelsen funnes, och icke, på samma gång, den andliga och himmelska betydelsen, vore det som ett träd utan must, ja, som bara bark utan trä.
29. Men *med* dessa betydelser är det ett träd i dess fullkomliga tillstånd.
30. I detta sprides äfven all must *från* roten *genom* basten[9] eller barken.

---

[1] »sapientes» från »sapĕre» smaka. »Från Herren, Som är Östern (»*Oriens*» Österlandet, Den Uppgående Solens Land, Den Uppgående Solen) från Honom Sjelf (kommer) Visheten, genom Visheten Insigt, genom Insigten Förstånd. Sålunda upplifvas genom förståndet vetenskaperna, som höra Minnet till. Detta är Lifvets Ordning. Sådana äro de Himmelska menniskorna.

I följd häraf benämndes Israel's Äldste, när de afbildade (föreställde) Himmelska menniskor, »*smakande* (Prov. 31: 18), *seende* och *vetande*». Deut. 1: 13, 15.

Likaså Bezaleel, som förfärdigade förbunds-arken, om hvilken det säges »Att han var uppfylld af Guds ande i *visdom*, i *insigt*, och i *vetenskap*, och i allt arbete». Exodus 31: 3; 35: 31; 36: 1, 2.»

(Eman. Swedenborg: »Himmelska Hemligheter», 121.)

[2] oförminskad, oafhuggen, 4:de Kapitlets 2:dra vers af 5:te Mose Bok. [3] sund, oförderfvad (icke förfalskad, icke skadad) Zach. 5: 3. [4] »*liber*». [5] »essentiis» [6] stoftet, förnedringens stoft. »Stirpes ex terra succum trahunt» (rötterna draga must ur stoftet).

[7] »We praise Thee Lord for floating clouds and air; And storm and wind and weather foul and fair; Whose sustenance *Thou bidst all people share!*»

(Fransiscus af Assisi).

[8] Jakob Böhme: »Gudomlig Syn» 3: 24. [9] »per librum» genom *basten* eller genom *boken*.

31. Derför skulle ock trädet förtorka, om denna borthögges.
32. Sådan[1] skulle Ordets andliga betydelse vara, utan dess naturliga betydelse.

---

[1] Sålunda förtorkad, sålunda utsinad. I Australien — t. ex. i Gippsland, Victoria — ring-barkas de höga Eucalyptus-träden för att träden hastigt skola torka bort och nybyggarens möda vid nyodlingsarbetet derigenom minskas.

Ring-barkningen tillgår så, att en bred ring af barken hugges bort, ungefär vid bröst-höjd. Sedan torka träden snart bort, och förete, inom kort, den hemska anblicken af hvita trä-skelett. Jemf. Gen. 31: 36—42. (»Laban»); 2 Konunga Boken 5: 20—27. (»Naman» och »Gehazi»); och jemför slutligen Gustaf Fröding: »De gode och de ädle». Deras förbindelse med *Roten* är afhuggen, גרע, se 5:te Mose Bok 4: 2.

EFTERSKRIFT.

EFTERSKRIFT

Utdrag Ur:

OM DEN YTTERSTA DOMEN

Ur Emanuel Swedenborgs »Andliga Dagboks»
Sjunde Dels Första Afdelning.

INLEDNING.

INLEDNING.

Om muhammedanerna.

Jag talade med Muhammedaner om uppståndelsen och nämnde, att de Kristne tro, att uppståndelsen först skall äga rum samtidigt med verldens undergång, och att kropparne då skola förenas med sina själar och församlas från alla trakter, dit de utspridts, och att de, under tiden, äro andar. Dessa tänka de sig som vinden, för det mesta som luften, hvilken man inandas; och sålunda skulle de alltså sväfva omkring i ethern eller i stjernhimlen, utan hörsel, syn eller något annat sinne. De förbida domen. I denna domens förbidan äro äfven de som, alltifrån denna jordens första uppkomst, hafva dött, hvilka sålunda skulle ha sväfvat omkring i verldsaltet under 6000 år vid det här laget. Somliga tro, att de äro tillsammans på ett ställe, som ej är ett ställe utan ett hvarest eller pu.[1] Vidare nämnde jag, att de Kristne knappt fatta, att menniskan lefver *som* menniska efter döden, liksom hon gjort i verlden. De kunna, nemligen, ej göra sig en bild af något andligt lif. Och dock, när de ej tänka med utgångspunkt från sin lära, tänka de sig sjelfva alltjemt som lefvande efter döden. Till exempel, då de äro nära döden. Fördenskull skrifva de, som hålla graftal öfver de döda, att dessa äro bland englarne, att de, klädda i hvita kläder, tala med englarne i paradiset. Men så snart de återkomma till lärans idéer, tänka de sig, som sagdt, både menniskan, efter döden, och engeln, som vind. Allt detta sade jag, och Muhammedanerna svarade då, att de förvånade sig öfver, att en sådan villfarelse kunde råda bland de Kristne, som dock

[1] »ubi seu pu.»

säga sig vara mer upplysta än andra menniskor. Och de sade, att de, för egen del, *visste*, att de skulle lefva efter döden, lefva i ett lyckligt äktenskap, och dricka vin, och detta, *sedan* de kastat bort den drägt, som, i denna grofva spher, tjenat dem som ett yttersta öfverhölje och som kropp.

I.

OM DEN YTTERSTA DOMEN ÖFVER PROTESTANTERNA ELLER DE REFORMERTA.

I.

Om den Yttersta Domen öfver Protestanterna eller de Reformerta.

Före den Yttersta Domen, som var allmän, gingo mindre, men allmänna domar, hvilka skulle kunna kallas förberedande domar, genom hvilka de, som voro onda i *högre* grad, i *förväg* nedkastades i helvetet.

Man bör veta, att mellan den dom, som af Herren skipades, då Han var i verlden, — och den dom, som nu skipats, hafva de andar, som, utvärtes, lefvat ett sedligt lif och derunder bekänt Gud med munnen, men icke invärtes eller med hjertat, uppstigit på berg och kullar, och der *gjort* sig — så att säga — himlar; och der, genom olika konster och knep, som gängse äro i den andliga verlden, fastän alla okända i vår verld, stigit upp i bergen, så att andarnes värld, som är förmedlingen (medius) mellan himmelen och helvetet, blifvit full af slika himlar. Härigenom har Herrens och himmelens förbindelse med mennisko-slägtet afbrutits. Detta har också varit orsaken till, att Ordets andliga sanningar och de derur dragna lärorna ej uppdagats förrän *efter* den yttersta domen. Ty genom denna har andarnes verld rensats, och förbindelsen med menniskan öppnats. Hade så skett förr, skulle Ordets andliga sanningar och de derur hemtade lärorna hvarken mottagits eller begripits. Och äfven *om* de mottagits och begripits, skulle likväl helvetet, som då hade öfvermakten, hafva ryckt bort dem ur deras hjertan, och skändat dem. *Dessa KONSTGJORDA himlar äro de, som i Uppenbarelse Boken*[1]

[1] Kap. 22; 1.

förstås med den himmel och den jord, som förgingos.[1] *Dessa* kunde förgås. Och[2] vår synliga himmel, som är alla tings fäste (firmamentum omnium) är så skapad, att den ej *kan* förgås. Ty om denna förginges, och de engel-liga himlarne förgingos, så vore det som när grundvalen ryckes bort från ett palats eller sockeln från en pelare, hvarigenom huset och pelaren ramla. Ty bandet, som sammanbinder allting, sträcker sig från den förste till den siste, från Herren sjelf till det yttersta af Hans verk, som är den synliga himmelen och den beboeliga jorden. Och på samma sätt skulle det vara, om mennisko-slägtet förginges. Då skulle äfven englarnes himlar störta samman, och af samma orsak.

Före den yttersta domen såg jag flera gånger församlingar, som gjort sig en motsvarighet (en ersättning) för himlarne, rensade på nytt och äfven förstörda. Det var en klippa (ett klipp-berg), hvarpå en ganska stor stad var byggd. Der bodde de, som voro i en från kärleken och barmhertigheten skild tro. Dessa trodde, liksom när de voro i verlden, att tron allena frälsar och af barmhertighet allena, sak samma hurudant lifvet varit. De voro i begäret att herrska, hvarför de ock stodo vid sidorna af klippan och ofredade, på olika sätt, dem, som stodo nedanför dem. När hemsökelsen timade, och de allesamman befunnos vara sådana, såg jag, att denna klippa (detta klipp-berg) sjönk ned i djupet med toppen och med innebyggarne. På ett annat ställe inträffade detsamma. Men *innan* det sker, afskiljas de goda från de onda. Och de onda äro i midten. Och derpå nedsjunker midten och omkretsen blir qvar. I omkretsen äro de, som äro i trons godhet, det vill säga, de, som äro i kärleken och barmhertigheten.

När alla de, som ej förnekat Gud med munnen, ehuruväl med hjertat, och som, för de borgerliga lagarnes skull, äfvensom för sitt anseendes, sin heders och sin vinnings skull, fört en sedlig vandel, komma till det andra lifvet, ansluta de sig till församlingar, hvarest städer finnas, och der, alldeles som i verlden, föra de en sedlig vandel, af fruktan för straff och af fruktan för hederns och vinstens förlust. Men när det yttre borttages från

[1] Kap. 21:1. [2] Men.

dem och de sändas in i det inre,[1] sjunka de ned i skändligheter. Men när de vrånga tillväxa i antal, då blifver församlingen förvänd, hvarför ock då englar skickas dit, hvilka undersöka tillståndet och afskilja de goda från de onda, hvarvid de goda antingen skickas till församlingens utkanter, eller tagas ut. Sedan sjunker denna stad med de onda ned i helvetet till ett djup, afpassadt efter deras ondska. En gång såg jag, hurusom fyra Englar sändes till en dylik stad. När de kommo dit, inträdde de i ett hus. Men de lastbare, som i den staden voro, uppeggades af deras närvaro till invärtes vrånghet,[2] såsom plägar ske.[3] Tillsammans rusade de mot det hus, hvari englarne voro, och ropade åt dem och sporde dem, om de ville komma ut för att föröfva otukt. De ville tvinga dem därtill och försökte våldtaga dem, men förgäfves. Kort sagdt, det gick med den staden som det gick med Sodom. Staden blef i grund förstörd, och dess innevånare nedkastades i helvetet. Orsaken, hvarför de ville draga ut dem för att begå otukt med dem, var den, att i denna stad församlat sig sådane, som i verlden höllo hor och äktenskapsbrott för lofliga, och, vidare, sådane som lefvat i läro-villfarelser,[4] emedan de ej togo hänsyn till lefvernet.[5] För att stadfästa[6] dessa falska läror förfalskade de Ordet.[7] Och alla de, som, för att häfda ett ondt lefverne och en falsk lära, ge sig till att förfalska Ordet,[8] räkna hor och äktenskapsbrott för lofliga och, liksom drifvas *in* deri.

---

[1] Der »Mr Hyde» döljer och gömmer sig. Jemför härmed Robert Louis Stevenson: »*The Strange Case of Dr Jekyll and Mr Hyde.*» [2] eller: intensiv vrånghet. [3] i dylika fall. [4] ordagrannt: »i lärans falskheter». [5] emedan de ej frågade efter, *hur* de lefde. [6] häfda. [7] Sa'dī: »Lustgården», Inledning 77; Zach. 5: 3. [8] Jer. 49: 12 18; Jer. 51: 25, 26; Obadjāh: vers 3. Jes. 13: 19; Hesek. 24: 7, 8.

Om Ordets förfalskning läs vidare

I. Deut. 4: 2:

»I skolen icke lägga (något) till det Ord, som Jag befaller Eder och I skolen icke hugga af det (förminska det; גרע succidere, diminuere; klippa bort derifrån; som tjufvar stjäla derifrån — »Will a man rob God?» Mal. 3: 8 —; sticka knifven i Guds Hjerta, Guds Ord och samtidigt kyssa Gud, sägande: »Det är bättre att tro på Gud än att tro på bibeln;» Sa'dī »Lustgården» 1: 99; 1: 225), på det att i *mån* (*kunna*) hålla Herrens Eder Guds befallningar, som jag befaller eder (»gå i mitt ledband» Jes. 30: 21)»;

II. Zach. 5: 3:

Detta är förbannelsen, som utgår öfver all jordens ansigte, ty alla (tjufvar), som stjäla från denna (den sväfvande bokrullen) skola enligt denna (bokrulle, i öfverensstämmelse med denna bokrulle, i kraft af — »in pursuance to» — denna bokrulle, כָּמוֹהָ tillintetgöras, och alla de, som med en ed bedyra (bekräfta, — »affirmant», — »confirmant» alla de, som påstå något, framställa något som en Sanning) utanför denna (fjerran från denna, i strid med denna bokrulle, detta Guds Ord — Verbum Domini — »von diesem Worte weg» (mizäh, מִזֶּה), skola enligt denna (bokrulle, enligt detta Guds Ord) tillintetgöras (göras till Intet, Sephan-Iäh: 1:sta kap);

III. Uppenbarelse Boken 22: 18, 19.

Till klippan [1] begifva sig de flesta, som äro i en från barmhertigheten och kärleken afskild tro. Och till bergen, — som äro högre än klipporna — begifva sig de, som äro i kärleken till sig sjelfva. [2] Häraf kommer det sig, att »klippa» i Ordet betyder »tro», och »berg» kärlek. Och när de onda sålunda sammangaddat sig på klippor och berg, före den sista domen, då förnummos plötsligen skakningar och jordbäfningar. Härmed förstås förvändhet [3] i tillståndet, hvad Kyrkan beträffar. Och därpå följer omstörtning,[4] hvilken äger rum dels genom nedsjunkning, dels genom förflyttning, dels genom utkastning och, sålunda, nedstörtning ned i afgrunden.

Det fanns en slätt, något mer upphöjd än en dal. Der församlade sig en mängd andar, som lärt sig att anstifta ondt medelst list. De brukade, nemligen, nalkas andra oförmärkt, och ställa sig bakom ryggen på dem och tvinga dem ett tänka och tala hvad de sjelfva ville, äfven hvad ondt och falskt var. Detta förehade de af det skäl, att de besjälades af ett vansinnigt begär att herrska.[5] Emedan det då blef utrönt, att deras ondska fyllt sitt mått, kom förstörelsen öfver dem. Hela detta fält vändes öfver ända. Då öppnades jorden på ett annat ställe och goda andar, som af Herren undangömts[6] i den undre jorden och vaktats, så att de ej skulle angripas af de onda andarne, efterträdde dem, der de varit, och togo, i stor mängd, deras land i besittning. Sådana händelser hafva afbildats genom Israel's barn, åt hvilka landet Kanaan gafs i förläning, sedan dess innebyggares ondska rågat måttet.

Sedan flera förstörelser och — så att säga — domar verkställts, hvilka voro förebud till den allmänna domen, och de andekohorter, som orena voro, hade nedkastats i pölar, dammar och hålor d. v. s. i helveten, så kommo några, som besutto förfarenhet

---

[1] Jer. 49: 16; 51: 25; Hes. 24: 7, 8; Obadjäh: vers 3; Jes. 13: 19. [2] sin sjelfhet, sin personlighet, sitt Proprium. [3] vrånghet, förvridenhet; Deut. 32: 5. [4] kullstjelpning. [5] Jemför härmed R. Tagore: »Nationalism.» [6] Apocalypsis 6: 9-11.

i att uppblåsa [1] och upptända i andra den inre tankens [2] ondska. Dessa upptände själarne emot Herren, och emot den Gudomliga Sanningen och tubbade dem bort från Herren. Härigenom bragtes hela massan [3] i jäsning, som en deg-massa. Från alla håll växte upprors-larmet, liksom när en folk-resning sättes i gång af några få uppviglare och derigenom förvirring bemäktigar sig ett helt folk. Der såg jag, huru denna svärm bredde ut sig öfver många klippor och berg, ända upp till topparne och derifrån, utmed sidorna, ända ned till rötterna.[4] De hade i sinnet att göra slut på dem, som erkände och tillbådo *Herren*, och de från Honom utgångna Sanningarne. När det blef skönjbart, att smittan gripit omkring så vidt och bredt, då skedde Herrens ankomst till den allmänna domen. Denna ankomst var Herrens inflytning [5] i dem, genom himlarne. Den tedde sig som en stormdiger och regndiger Boll,[6] som rörde sig kretsformigt öfver bergen och öfver dess klippor och förflyttade (sopade bort) [7] dess innevånare, *ej* [8] genom att kasta ned dem utan genom att rycka bort dem.[9] Denna gudomliga Boll [10] inträngde i deras inre, och, så snart den uppenbarade sig, blef *det* [11] uppenbart, som varit doldt i deras vilja och gömt [11] sig i deras hjerta. Och den förde bort dem och drog ned dem i afgrunder, som svarade mot deras lefvernes onda gerningar. Denna gudomliga Boll visade sig, sväfvande [12] omkring i kretsar, återvändande några gånger, och dragande till och med ut dem från de gömställen, der de gömt sig undan. Detta skedde inom loppet af en timma med myriader. Sedan detta verkställts, veko bergens toppar tillbaka, och bergen sjelfva sänkte sig ned till slätten [13] och öknen syntes [14]. Sådant förstås i Uppenbarelse Boken med den *förra* himlen och den *förra* jorden, som Johannes såg försvinna. Ty bergen der, jemte klipporna och dalarne, framträda *der* liksom *vår* jord i *denna* verld. Och boningarna ofvanpå bergen kallas der himlar. De som på så vis slitits bort och kastats ihop, äro de, som i Apocalypsis förstås med Draken och hans två vilddjur, Kap. 12, 13, och med den falske propheten, hvilka kastades i svaflets och eldens träsk. Kap. 19: 20; 20: 10.

Domen öfver Protestanterna eller de Reformerta tillgår på följande sätt: De som hafva fört ett lif af barmhertighet — som äfven kallas ett lif af tro — upptogos alla till himmelen [15] långt *före* den samfälda domen. Och alla, som i sitt hjerta förnekat himmelen, och fört ett dåligt lif, kastades gemensamt ned i helvetet, genom eldens makt, så snart de kommo ut ur verlden. Domen går endast ut öfver

---

[1] underblåsa. [2] rägha, cogitatio, רוע, רעה; Jemf. Jakob Böhme: 28:de Sände-Bref: 10:de par.; [3] af menniskor. [4] fötterna, foten, Jonah. 2: 7. [5] »influxus», inströmning, ingjutning. [6] ett stormdigert och regndigert Ord; (*Sūfi*) Sa'dī: »Lustgården» 4: 525, 526, 527, 523, 524; Jes. 21: 1, 2, 3-15. [7] Öfv:s parenthes-tillägg. Originalet har »*devehebat*» Jemför Num. 21: 14: »*Ad Vehebam in Suphā*»; se ofvan sid. 98., par. 15. [8] Röda Hafvet heter på det Heliga Språket *Iam-Sūph*». [9] Jes. 22: 18. [10] Detta gudomliga Ord; Zach. 5: 3, 4. [11] »Mr *Hyde*». [12] Zach. 5: 1. [13] Jes. 40: 4. [14] Jes. 57: 10. [15] Jes. 57: 1.

dem, som offentligen bekänt religion och handlat (uppträdt) liksom ledde af religion, men skrymtaktigt bara. Dessa fingo tillåtelse att gadda sig ihop i den andliga verlden på flere ställen, och att, liksom i verlden, hyckla religion, utan att de hade någon religion alls. Dessa äro de, som gjorde sig sjelfva himlar, och (dessa äro de) som förstås med den *första*[1] himlen och den *första*[1] jorden. Dessa äro de som genom konster, okända i verlden, frambragte glittrande verk[2] och till och med intalade sina själsfränder,[3] att de voro i himmelen. Deras yttre står i förbindelse med den yttersta himmelen och deras inre står i förbindelse med helvetet.

[1] Uppenbarelse Boken 21: 1; Jesajah 21: 1; [2] Matth. 24: 24. [3] likar.

2.

OM DEN TRO, SOM ÖDSLIG ÄR.[1]

[1] Jemför härmed Sa'dī: »Lustgården» 8: 174-273.

2.

Om den tro, som ödslig är.[1]

Jag såg en inre spher af andar, som voro uppfyllda af böjelser, som alla hade till mål deras egen storhet, rikedom och vishet, för att de sjelfva derigenom skulle skörda ära och berömmelse, men som föga, om ens något, åsyftade det gemensamma bästa.[2]

Jag upptäckte, medan jag var i tro på kunskaperna i Herrens Sanningar, att de onda andarne voro ur stånd att vederlägga eller så mycket som dryfta dessa kunskaper. Som, t. ex. kunskapen om, *att* Herren regerar verldsaltet,[3] *att* Herren ensam är lifvet,[4] och *att* menniskans personlighet just är det onda hos menniskan,[5] med mera dylikt. De onda andarne åhörde detta, men trodde ej derpå, kunde dock icke vederlägga det. Denna[6] kunskap väcker nemligen skräck och fasa, ty den lemnar ej gehör åt förnuftets (förnufts-klokhetens)[7] invändningar deremot. Häraf framgick tydligt, att de, som äro i *sanningens* enfaldiga tro, motstå det onda. Ja, jag såg några, som i sanningarne

---

[1] Jemför härmed Sa'dī »Lustgården» 8: 174-273. [2] Amos. 6: 6.

[3] »Ett flitigt betraktande af Guds försyn och ett förtröstansfullt hopp till densamma är nog för att göra menniskan så stark, att hon kan bestiga fullkomlighetens berg och komma till en sann, trogen kärlek och till tålamod och uthållighet i alla bedröfvelser. Den som vill hafva ett godt samvete, måste akta sig, att han aldrig dömer öfver sin nästa eller talar illa om sin broders görande och låtande, utan lemnar allt åt Guds vilja, i den tron, att Han styrer det till ett godt slut.»

(Catharina af Siena, då hon låg på sin döds-bädd och tog afsked af sina vänner.)

[4] Uppenbarelse-Boken 4: 11. Swedenborg: »Himmelska Hemligheter»: 6324, 6325. [5] Swedenborg: »Himmelska Hemligheter»: 154. [6] Luc. 21: 7. [7] parenthestillägg af öfv.

voro, gå tvärs igenom flera helveten, hvarvid alla (de onda andarne)[1] ryggade tillbaka, och ej kunde komma dem nära, mycket mindre göra dem något ondt. Men den som tror på den slags tro, som i dessa dagar salu-bjudes i Kyrkan, han kan icke göra *det* efter; honom äro de icke rädda för, ty sanningen från Herren är icke i honom.

Angående några, som sakna andligt lif, emedan de äro okunniga om Sanningen, och (derom)[1] att lifvet är inblåst i dem af Herren genom Englarne:

En gång förnam jag en stickande känsla af köld från fotsulan till knäet. Det befanns vara af köld stelnade andar. Det sades mig, att dessa voro de, som i verlden lefvat i fullkomlig okunnighet om Gud. Sedermera upplyftades de, och jag hörde dem tala. Ur deras tal märkte jag knappt något, som hade lif i sig.[2] De talade ungefär på samma sätt som om man tvungit liflösa bild-stoder att tala. Jag misströstade om, att de länge skulle få behålla (ens)[1] detta lif. De voro som automater eller som mejslade, ljudande beläten. Men, snart, hörde jag dem försättas i en slags verksamhet, som tedde sig som en slags kringsvängning (sicut gyrationis species). Englarne hade omsorgen om att ingjuta lif i dem. Och de gingo dervid tillväga med en sådan ängslig noggrannhet och sorgfällighet, att det knappt låter sig beskrifvas. De läto sig ej förtröttas. Stundom skakade de dem, liksom det säges i Ordet om offren och om Leviterna, att de skakades.[3] Detta skedde för att de skulle mottaga det andliga lifvet. När detta pågått under någon tid, begynte de att vederqvickas,[4] och ej längre förblifva sådane.[5] Sålunda började de att tala sinsemellan,[6] sägande, att de voro i himmelen. Detta arbete *af* Herren *genom* Englarne pågick under hela natten, och derefter gjordes de,[7] så att de kunde instickas eller inympas i vissa gemenskap,[8] i hvilka de under en lång tid fullkomnades. De voro nemligen mottagliga för lifvet, ty de hade ingenting att bekämpa (värja sig mot, »*unlearn*»),[1] såsom de, hvilka befäst sig i de falska (läror, som strida)[1] mot sanningen — — — —

---

[1] parenthes-tillägg af öfv. [2] något lifvet uppehållande (aliquid vitale). [3] om offren, att Leviterna skakade dem. [4] väckas till lif igen. [5] som de förut varit. [6] i gemenskapen, i kamratskapet (af englar). [7] omskapades de, förvandlades de. [8] kamratskap, församlingar (af englar).

Det var någon, som hade till grundsats,[1] att tron allena frälsar. Honom sades, att tron är liksom en vetenskap och en kunskap, hvilken är afsedd till bruk och för det godas skull, och att den, i öfrigt, endast är en vetenskap, och att *den* människa är vansinnig, som tror att *vetenskapen* allena frälsar, då likväl *all* vetenskap och kunskap har det goda till *mål.*

— — — — — — — — — — — — — — —

De, som äro i tron allena, tro på en ögonblicklig frälsning och på en ovillkorlig barmhertighet. Derför åberopa de sig på barmhertigheten allena, och tro sig frälsas på ett ögonblick, så snart de mottaga tron, äfven om det skulle vara i dödens yttersta timma. Och de tro, att alla synders förlåtelse är alla olyckors upphäfvelse. De åstunda ej förlåtelse genom lefvernets bot[2] utan genom att tro och tänka. Detta tänkande kalla de sin tro och blunda för alla frälsningens medel[3]. Det visades dem, att detta var en tanke-villa, som afbildats på det viset att den, innerst inne, är full af giftiga ormar[4]. — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

Nedtill, till venster, äro de, som befäst sig i den öde tron ur läran, men alltjemt lefvat ett lif af kärlek och barmhertighet, men ur den grundsats, att *tron* allena frambringar kärlekens verk. Alldenstund desse lefvat rätt, blifva de likväl mottagna, och hafva förbindelse med himlen, dock icke en direkt förbindelse, i ty att de haft för grundsats, att *tron* alstrar, då likväl tron *intet* alstrar, utan hörer tanken till. Och *tanken* alstrar ingenting. Tanken *lärer* endast, hvad som bör göras. Och *gör* menniskan detta, så är det icke på grund af någon slags tro, ty Sanningens kunskaper blifva ej *trons* kunskaper, *förr än* menniskan gör dem. Det är såsom en, den der tror, att synen verkar i händerna, så att menniskan (*derigenom*)[5] förrättar sina arbeten; eller i fötterna, så att hon (*derigenom*)[5] kan gå omkring utan att stappla med foten eller stöta emot, då likväl *synen* ej verkar detta, utan endast undervisar och uppenbarar. Det visades (en gång)[5], hur förvändt detta (åskådningssätt)[5] är, derigenom att det tilläts någon att gå på en väg och dervid tro, att förnuftet ledde honom. Der gick han vägen fram,

[1] grund-begrepp, grundval. [2] ett lif af bot. [3] Ordets Spis (Bröd och Vin) och Förintelsens Dop. [4] »I huggormars afföda!» Matth. 3:7. [5] parenthes-tillägg af öfv.

gick från ~~söder~~ till vester eller från ~~öster~~ till norr, och sålunda *från* sanningarna *till* falskheterna och *i* mörkret. Men så snart hans tillstånd förvandlats, så att *viljan* eller *KÄRLEKEN* ledde honom, då gick han från vester till öster och från norr till söder, alltså *till* det goda och *till* det sanna *i* ljuset. Och det blef dem [1] sagdt, att hos dem, hvilka på så sätt hafva trott, förvandlas gradvis deras tillstånd, och *då*, som först, födas de på nytt, och komma in på den engel-liga vägen. — — — —

Beträffande dem som beständigt ligga i fejd om sanningarne:

Det finnes helveten, hvarest de intet annat göra än tvista om sanningarne. Ett sådant helvete var under ljumskarne. Der voro de, som tro sig veta allt, och mena, att intet är dem fördoldt, då de likväl intet annat veta, än att deras tro är Kyrkans allt hos menniskorna. Der äro de, som — emedan de tro, att de veta allt, och att *de* allena böra tala — *förakta ljuset.* Beständigt säga de: »Just *detta* är sannt; *detta* kan ej bestridas».[2] Der hörde jag oupphörliga gensagor och tvister, ända derhän att de ville fara ut emot [3] hvarandra med knytnäfvarne,[4] ehuru de höllos tillbaka af andra.

Der te de sig såsom de, hvilka tvätta kläder.[5] Derifrån hördes tanda-gnisslan. Sålunda gå de fram och tillbaka, och sålunda tvista de, alls icke för sanningens skull, utan för sin egen skull, och af högfärd öfver sin egen förnufts-klokhet och af kliande lystnad att herrska.[6] De bortföras af andra,[7] emedan de bringa förvirring i sinnets lugn och taga bort [8] det fria [9] begrundandet ur Ordet, genom att framhäva *sina* åsigter såsom voro dessa från Herren, och genom att besvära [10] alla, som ej mottaga dem. Sådana sammanslutningar finnas många [11] i våra

[1] dessa, som befäst sig i den öde tron. [2] Sa'dī: »Lustgården»: 4: 102–109. [3] bearbeta. [4] »Faust», »Mr Hyde»; (Jemför härmed: Robert Louis Stevenson: »The strange Case of Dr Jekyll and Mr Hyde with other Fables», Illustrated by Edmund J. Sullivan A. R. W. S. London, The Amalgamated Press Limited.) [5] Med *get*-träck. Se noten å sid 26 och 27. »*Om Bockar*». I Indien blötas och kokas de orena kläderna i get-spillning, och bäras sedan till brädden af en flod eller kanten af en damm, der en flat sten satts upp i 20 graders vinkel, öppen mot vattnet. Der står den tvättande i vattnet, och, efter att hafva gnidit in kläderna med aska, slår han dem mot stenen, tills de äro någorlunda rena. Derefter bestryker han dem med såpa och upprepar processen. Han fortfar dermed tills de äro fullkomligt rena, tar sedan hem dem, kokar dem i ris-vatten (ris-spad), vrider dem, och hänger ut dem till torkning. [6] herrsklystnads-klåda. [7] till helvetet. [8] omöjliggöra. [9] sjelfständiga, oberoende, frimodiga. [10] ofreda, angripa. [11] Sådana sekter finns det godt om.

dagar, i den Kristna verlden, emedan de uppdelat Kyrkan efter tros-åskådningarne,[1] och icke blott förkasta lefvernets godhet utan, till och med, säga, att de ej veta, hvad det *är*, utom att gifva åt de fattige och höra på predikningar.

Mycket ofta syntes sådane, som sade sig hafva haft tron, och när de rannsakades, hade de[2] ingen annan tro[3] än den, som ofvan omnämnts, hvilken de kalla den enda saliggörande och, till och med, den enda andliga. Och dock hade de ej lefvat något kristligt lif — genom att fly det onda,[4] emedan det[5] var synd. Dessa skickades till ställen, der *sanningarne* utgjorde tron, *sådana* sanningar, som hade[6] sin essentia[7] ur lifvets godhet. Sedan dessa meddelats dem, tillspordes de, huruvida de hade någon tro. *Sjelfve* erkände de då, ur den insigt, som dymedelst bibragts dem, att de ej hade någon tro och att deras tro var af vetenskaplig art, liksom vetenskapen i verlden, och att de varit i okunnighet om hvad tro ville säga; och att sann tro var *Sanningen;* och att sanningarna ej äro Sanningen, utan endast formade, bildade ljud, såvida de ej härleda sig ur Godheten.

— — — — — — — — — — — — — — —

Det sades af englarne, att en öde tro ej gåfves.[8] De andar, som här i verlden varit i den öde tron, skyndade fram och sade: »Är då tron ingenting alls?» De fingo till svar, att en tro, som är skild från kärlek och barmhertighet, ej är någonting alls; emedan en tro *kallas* tro på grund af kärleken och barmhertigheten, som är dess själ, och att något sådant som en *öde* tro är som en kropp utan själ.

Jag hörde flere af de lärde öfverlägga om skilda frågor beträffande den tro, som varit deras, alltsedan födelsen, och, följaktligen äfven deras religions sanning. Öfverläggningen var skarp och häftig. Den ene gendref den andre. Englar voro närvarande och hörde på. De sade, att de ej hos *någon*[9] märkte någon kärlek till sanningen, följaktligen ingen *syn* på sanningen, alltså ingen sinnelagets *glädje* öfver någon sanning. Englarne

[1] åsigterna om hvad man bör tro. [2] visade det sig, att de. [3] hade. [4] de onda ingifvelserna (influxus genom stjernverlden); Ordspr. Bok 24: 9: *Zimmath* iväläth khatāth»; »*Cogitatio* stultitiae peccatum»; »the *thought* of foolishness is sin»; »dårskapens *tanke* är synd. [5] deras mottagande och herbergerande. [6] fingo. [7] sitt väsen. [8] att en tro, som var öde, enslig, d. v. s. skild från barmhertigheten, ej var någon *tro*. [9] Jakob Böhme: »Om födelse på nytt»: 7: 4.

häpnade öfver, att de kunde bekräfta hvad falskt var, och sade, att[1] dryftandets nöje, *i sig sjelf*, härflöt ur högfärd. På det viset kunde de aldrig komma fram till någon visdom, utan nödgades alltid stå stilla.[2] *De*, deremot, som äro i kärleken till Sanningen, skrida alltid framåt, från Sanningen in i Sanningarna, och detta utan afbrott, och komma slutligen fram till Englarnes visdom, och derifrån in i englarnes salighet. Vidare sade de, att, så fort de höra dylika menings-utbyten, vända de sig bort och vilja ej binda gemenskapens band med dem,[3] »ty», sade de, »de *se* ju ingenting». Sådane äro de fleste, som befäst sig i den tro, som, icke blott hvad läran utan äfven hvad lefvernet beträffar, är ödslig och tom. De tänka nemligen inom sig: »Hvad *behöfs* det, att jag vet, hvad som är ondt? Det onda fördömer mig ju ej! Hvad *behöfs* det, att jag vet, hvad som är godt? Det goda frälsar mig ju ej! Det behöfs endast, att jag tänker på hvad som utgår från den tro, att Herren har uppfyllt alla lagens fordringar i mitt ställe, och att Hans förtjenst tillräknas mig!»

Det uppdagades af himmelens englar, att de, som äro i den ödsliga och tomma tron ej hafva något samvete. Ja, att de ej ens veta, hvad samvete *är*. Och den, som intet samvete har, har ej heller någon religion. Orsaken härtill är den, att dessa göra lefvernets godhet till något af intet värde, och de, som göra en god lefnad till något af ingen betydelse, kunna aldrig hafva något samvete, och, följaktligen ej veta hvad det vill säga. Ty samvetet är själens smärta, emedan den handlat emot de gudomliga föreskrifterna, och tänkt i motstridighet[4] mot dem. Samvetets qval innebär följaktligen, att menniskorna se sig liksom i fördömelsen.

De som tro, att menniskan frälsas genom kärlek och barmhertighet och ej genom den öde tron allena, skilja sig föga från dessa, derest de ej lefva ett *lif* af kärlek och barmhertighet. Ty att *säga* »kärlek och barmhertighet» eller att *säga* »tro» och sedan ej handla derefter, är lika mycket ett tanke-verk, hvari intet lif finnes, emedan deri ingen vilja finnes.

Hur mycket de falska grund-begreppen skada och bortvända sinnelaget från att göra, kan bevisas genom många prof. Till exempel: de som tro, att gerningar ej bidraga något till fräls-

[1] redan. [2] och stampa på en fläck Jes. 30: 7. [3] de tvistande; Genesis 49: 6. [4] stick i stäf.

ningen, de vända bort hågen från att göra det goda. Den som tror, att hor och äktenskapsbrott äro tillåtliga, han vänder sin håg bort från den kyska, äktenskapliga kärleken, och sålunda, från kyskheten, ja, från trons renhet, ty trons renhet går stick i stäf mot hor och äktenskapsbrott. — — — —

— — — — — — — — — — — — — — —

Detta är sannt, att hvar och en som stadfäster hos sig den öde och tomma tron ur sin lära och sitt lif, han kan icke omskapas,[1] alltså icke frälsas. Ty i det han, här i verlden, har tänkt: »Jag är rättfärdiggjord genom tron; intet ondt, intet fördömligt finnes för mig, ty det tillräknas mig ej; och intet godt frälsar mig», (så) *utkastar* han ur sitt tänkande hvarje tanke på[2] det onda och det goda i sitt lefverne, och om han än märker det, bekymrar det honom ej; han menar, det angår ej hans frälsning. Sådana andar finnas. De kunna ej frälsas. På samma vis tänka de efter döden.

Efter domen församlades de, som bland andra varit förskingrade, rundt omkring. Och när de församlats, kom en listig tanke i deras sinne att förleda de uppriktige, och intala dem,[3] att tron allena frälsar. På grund häraf beklagade sig dessa öfver dem hos Herren, och då såg jag dem vika tillbaka mer och mer, ända till dess att de kommo till gränserna för den kristna verlden. Bakom dessa voro ödemarker, och jag såg en stor del af dem dit vräkta. Och sedan fick jag se, hurudan denna ödemark var. Den utgjordes af hyddor och förfallna boningar, hvari förut enstöringar haft sitt tillhåll med någon sköka. Och rundt omkring — stenig mark och sammanvräkta klippmassor, mellan hvilka någon slags stig gick. Den ene vågar ej komma den andre nära. Alla äro de i ängslan för sig sjelfva, af fruktan att någon skall göra dem något ondt. De äro ej säkra, ens, när de stå i dörren, utan vända in igen. Hvar dag gifves dem ett stycke bröd och litet vatten. Somliga skicka dem något ätbart. Men jag såg icke en buske, ännu mindre ett träd, utan (bara) sandgropar[4] och klipp-block.

Många af dem sade sig vilja undervisas och, på så vis, kasta ifrån sig denna tro, men förgäfves. Den stack fast. Den kunde ej rotas ut, emedan den varit deras lifs grundsats. Och — hvad

[1] åter-gestaltas (»reformari»). [2] granskning af. [3] bibringa dem den uppfattningen. [4] Jemför härmed: Rudyard Kipling: »The city of dreadful night».

som förunderligt är — de lärde ur denna religion betrakta rättfärdiggörelsen genom den ödsliga tron som en himmelsk hemlighet, så att den, som rör vid *den*, han rör vid deras ögonsten. De säga, att de med en helig ed bundit sig dervid. Men när det visas dem, att denna tro, i Uppenbarelse Boken, betecknas med vilddjuret, som uppsteg utur hafvet, och, hos Daniel, med det lilla hornet, som tillväxte mot alla jordens regioner, och kastade ned från himmelen dess krigshär, och när de höra detta bekräftadt från himmelen, der de *märka* motsvarigheten,[1] dyrka de dock, alltjemt, rättfärdiggörelsen som sin afgud. Rättfärdiggörelsen förstås med den frånskilda[2] tron. Angående försöken att göra det goda *efter* rättfärdiggörelsen talade jag också mycket och sporde dem, huruvida dessa försök vore[3] en menniskans vilje-akt. Somliga sade, att de äro det; andra, att de äro det icke; och att de noga böra skiljas åt (från vilje-yttringar).[4]

Några[5] säga, att vi ej äga någon fri vilja, utan att den genom Adam gått förlorad, men att frihet att tro eller till tron[6] finnes. Men det lades i dagen för dem, att ingen menniska, ej ens Adam, haft någon fri vilja af sig sjelf, utan *liksom* af sig sjelf, och att det står hvar och en fritt att handla af Herren, det vill säga att ledas af Herren, och att hvar och en är i *den* friheten i samma mån som han undervisas.

Alla de predikare, som i det kroppsliga lifvet befäst sig i den öde tron, och som, på grund af sitt föregående lif, ej kunna skilja sig derifrån, antagas ej till predikare. Prest-skruden tages från dem och, sedermera vet en predikare ej, att han någonsin har varit en predikare. —

En lärd man, som i lifvet endast tänkt i den öde tron,[7] förhördes, huruvida han visste, *hvad* tron är, eller *hvad* trons lif är, *hvad* barmhertighet är, *hvad* kärlek är, *hvad* sanning är, *hvad* ömhet är, *hvad* insigt i sanningen är, *hvad* det fria valet[8] är, *hvad* födelse på nytt är, *hvad* andlig frestelse är, *hvad* dopet är, *hvad* den heliga nattvarden[9] är, *hvad* himmelen hos människan är, och *hvad* helvetet är, och *hvarifrån*

---

[1] der de ha öga för motsvarigheten, öfverensstämmelsen mellan bilden och det, den afbildar. [2] den från barmhertigheten skilda. [3] att betrakta som. [4] parenthes-tillägg af öfv. [5] ibland dem. [6] trons anammande. [7] *ur* den öde tron, från den öde trons ståndpunkt. [8] den fria bestämmande-rätten. [9] måltiden

detta kommer, *hvari* Ordets helighet består, *hvad* försynen är, *hvad* Gud är, om Han är *En* eller *Tre*, och *hvad* samvetet är; vidare *hvad Kyrkan* i menniskan är, och *Himmelen* i menniskan.[1] Och englarne hade hört, att han ingenting visste derom, och att hvad han svarade ur förnufts-slutledningar var falskt, och hvad han androg ur Ordet var förfalskadt. Honom sades: »Huru kan *du* vara i himmelens ljus, och följaktligen i englarnes visdom och, på grund af denna, i himmelens salighet?» Öfverbevisad, ville han lära sig, men, emedan han bekräftat den öde tron, kunde han ej.

— — — — — — — — — — — — — — —

Afslutning.

Till sist skall sägas, hurudant menniskans tillstånd är efter döden:

Oafsedt *hvad* religion en menniska tillhört, skickas de, som fört en god vandel, d. v. s. de, som flytt de onda ingifvelserna, emedan de äro synd,[2] och utfört sina göromål på ett rättskaffens och ärligt sätt, *icke* in i sin[3] viljas ondska, utan bevaras af Herren och äro, följaktligen i insigt och visdom. Men — för visso — de, som illa lefvat, sändas *in* i sin viljas ondska, och då kunna de ej tänka annorlunda än i öfverensstämmelse med dessa onda ingifvelser. Och när de äro i detta tillstånd, förefalla de som vansinniga, mer som vilddjur än menniskor. Nu beherrskar dem kärleken till att göra ondt. Nu rusa de också åstad mot allt hvarthän lustan och lystnaden drifver dem. Mer än de öfriga rasa *de*, som varit fångna i kärleken att *herrska* för *egen* räkning. Jag såg många sådane. De syntes fullständigt beröfvade sitt förstånd, och dock tro de, till och med då, att de äro visa, ja, de allra visaste. Emellertid tillstädjes det dem i tur och ordning (per vices) att återvända till det förnufts-tillstånd, hvari de voro i verlden, då de, på grund af sin förslagenhet och slughet, inbillade sig vara begåfvade med allsköns manna-mod och manna-kraft. Men till och med *då* drager[4] dem vällusten till att vända tillbaka till deras viljas behag, så

[1] *hvad Himmelen* i menniskan är. [2] Ordspråks-Boken 24: 9. [3] sjelfhets, personlighets, »Mr Hyde's». [4] lockar.

att de ej *kunna* föras bort derifrån annorlunda än mot sin vilja. De *vilja* rasa, och emedan de äro sådane, sändas de till helveten, från hvilka det, för det första, ej tillåtes dem att gå ut; och der de, för det andra, måste stanna under en domares högsta myndighet. Denne pålägger dem de arbeten, som de hvar dag måste förrätta. Utföra de dem *icke*, få de ingen mat, ej heller kläder, ej heller bädd. Och utföra de dem blott *slarfvigt*,[1] straffas de strängt. Sålunda afledas de genom arbeten, lämpligt afpassade efter deras arbetsförmåga från sin viljas nöjen. I sådant fängelse hållas alla, såväl män som qvinnor, hvilka lefvat illa d. v. s. *gifvit sina synder lösa tyglar*. Och innan de komma dit, tages ifrån dem allt hvad de förut *lärt sig* ur Ordet, och allt hvad de *vetat* om tron, och, till och med, hågkomsten af hvad de *varit* i verlden, vare sig, att de varit Konungar eller Domare eller Biskopar eller Äldste i en församling, eller rika, eller fattiga, eller menige. *Då* äro de inbördes alla lika. Icke *en* af dem är större än den andre. Den ringaste allmoges-man kan vara tillsammans med de allra mest framstående. Ej heller *vet* någon[2] hvem (ibland dem)[3] som i verlden varit mest framskjuten, ty sinnets högmod finns lika mycket hos dem, som tillhört det meniga folket, som hos dem, hvilka intagit höga samhälls-platser.

Och underbart är, att de aldrig, i evighet, kunna gå ut, ty, om de, händelsevis, sätta ut fötterna, straffas de, och om de uttagas af andra, blifva de ursinnigare än förut, något som jag åtskilliga gånger såg inträffa. De äro som stråtröfvare, hvilka lefva anständigt nog i ett hus, i en stad, af fruktan för straff; men hvilka, så snart de komma ut i skogarne tillsammans, uttänka och planlägga röfvare-bragder.

Alla menniskans tillstånd kunna återkallas efter döden: ålderdomens tillstånd, gosse-ålderns tillstånd, ynglinga-ålderns och den unga manna-ålderns tillstånd. De, som komma till himmelen, komma in i sin ungdoms tillstånd. Äfven oskuldens tillstånd återkallas, barmhertighetens och alla vänliga böjelsers tillstånd, med all ungdomens glädje, förökad outsägligt! För dem, hvilka lefvat väl, återkallas godhetens tillstånd. För dem, hvilka

---

[1] och vårdslöst. [2] Ej heller kan någon sluta sig till, gissa sig till. [3] Parentes-tillägg af öfv.

lefvat illa, återkallas ondskans tillstånd, hvarom åtskilligt talats härofvan.

Att man i dag korstfäster Herren,[1] se[2] *Herren.*[3] Och att de i dag äro som Judarne på sin tid, se[2] *Erfarenhet.*[3]

---

[1] I Johannes Evangelium 4: 20. [2] under Rubriken. [3] i verket »Emanuel Swedenborgs Andliga Dagbok» (»Diarium Spirituale»).

3.

OM KÄRLEKEN.

3.

Om Kärleken.

Från tanke-bilderna hos de andar, som efter döden flyta in (alluentium) i andarnes verld, kunna alla de tanke-bilder utrönas, som de haft om Gud, om himmelen, om kärleken, och om tron. Gud tänka sig de flesta som ett moln eller en sky, emedan de tänkt sig Gud som en ande, och om en ande göra de sig ingen annan bild. Himmelen föreställa de sig i luften, somliga i stjernorna, somliga i verldsrymden, och knappt någon hos menniskan. De kunna, nemligen, ej frigöra sig från rums-begreppet.[1] Om den himmelska glädjen göra de sig bilder, *hvar och en* efter den glädje, som härflyter ur *hans* kärlek. För det mesta efter *herrskandets* glädje, och nöjet att få lefva lyckligt, och oaflåtligt i *yttre* njutningar. Få tänka sig den himmelska fröjden som en *invärtes* fröjd. Hvad *den* är, *veta* de ej en gång. Om kärleken göra de sig en så grof bild, att man skulle vilja kalla den vidrig. De tänka sig kärleken efter den horiska kärlekens nöjen.[2] Somliga hafva ingen idé om kärleken, emedan de ej veta, hvad kärleken är. Sammalunda, hvad den inbördes kärleken — alla menniskor emellan — beträffar, dervid göra somliga sig en bild af utvärtes vänskaps-förbindelse (allena). Kort sagdt, alla göra sig en bild af kärleken efter den otuktiga kärlekens bild. Den onda tro, som de mottagit — och hurudan den är har ofvan omtalats — är en bild, icke af den sanna tron, utan af den tro, som är skild från barmhertigheten, om hvilken de icke ens veta hvad den *är*. När en engel-lig bild af Gud, himmelen, kärleken och tron inflyter, förnimmes den ej. Den är i deras sinnen såsom ett dimmigt mörker, ty himmelens ljus tränger ej ditin. Sådan är verlden nu för tiden på grund af den ödsliga tron, ty när *denna* inträngер i menniskan och af henne mottages, då älskar hon

[1] rums-föreställningen. [2] Jemför härmed Hussain Āzad: »Hoppets Morgonrodnad»: Tionde Strålen: »Berättelsen om den vise mannen och den förlorade åsnan.»

intet af hvad Sanningen tillhörer, då säger hon: »Jag känner till vår Kyrkas sanningar, i denna tro, i hela dess omfattning.»

Efter döden kommer menniskan till andarnes verld, som är midt emellan himmelen och helvetet, och der byter hon om sällskap [1] och förberedes dymedelst antingen för himmelen eller för helvetet. Och detta ombyte [2] ter sig som en förflyttning från ett ställe till ett annat, och äfven som en vandring.[3] Hon[4] går till olika regioner. Än uppstiger[5] hon i högre,[5] än nedstiger[5] hon i lägre,[5] och detta *förnimmes* som och *är* endast förvandlingar af tillståndet. Så skedde med mig, i min egen ande. Och när menniskan slutligen är förberedd, då är hennes (herrskande)[6] kärlek de öfriges[7] hufvud,[8] som leder henne, och då byter hon om följeslagare (tunc mutat socios)* och då *vänder hon ansigtet* mot den församling, hvarest hennes herrskande kärlek är rådande, och hon begifver sig dit, som till sitt hem.

— — — — — — — — — — — — — — —

Alla de, som äro i kärleken till att herrska för egen räkning och ej för nyttans skull, bibehålla denna kärlek efter döden och, *hvart* de än komma, *der* vilja de herrska. Denna kärlek rusar åstad [9] i samma mån som den får fria tyglar. Denna kärlek [10] utspyr allt Gudomligt, med mindre det tjenar den som ett medel att herrska. Följaktligen: så länge det Gudomliga tjenar honom [11] som ett medel att herrska, älskar han Det: och när Det ej tjenar honom till ett slikt medel, icke blott förkastar han Det, utan till och med hatar Det. Sådana insläppas ej i himmelen, och *om* de, såsom skrymtare, nästla sig in [12] i himmelen, uppfylla de hela sin omgifning med idén och bilden af sig sjelfva, äfven när de tala om Gud. — — — —

Må alla, som i verlden äro, och detta läsa, veta, att kärleken att herrska för[13] egen skull och ej för gagnets, är den

[1] församlingar (umgänge och vistelse-ort). [2] denna förändring. [3] Själa-vandring. [4] Själen. [5] Jemför härmed hvad Lama'n i Rudyard Kipling's »Kim» säger, om och till en orm, som Kim ville döda: »Skona ormen, det är en själ, uppstigande eller nedstigande.» Derpå vände han sig till ormen och sade: »Gifve dig Gud förlossning, o, min broder!» [6] parenthestillägg af öfv. [7] de öfriga tillståndens; de övriga böjelsernas. [8] ledare. [9] i väg med dem. [10] herrsklystnaden. [11] »Af Christus göra vi en spring-pojke.» (Samuel Rutherford.) [12] smyga sig in; Matth. 22: 11, 12. [13] sin; eller: dess (herrskandets).

* Erik Johan Stagnelius: »Albert och Julia eller kärleken efter döden»; om Skalder som Guds instrument se 2 Kon. Bok. 3: 15; נבן, Pulsare musice; *Trubadur*, från Prov. Trobador — trobar (fr. trouver) — *Den som finner*, (lat. turbare) — *Den som sätter i rörelse; Skald*, den som skådar, *Den som ser;* 1 Sam. 9: 9.

der (bekanta) djefvulska kärleken, och att deri rymmes allt hvad ondt och olyckligt är. *Må de veta detta och taga sig i akt!* Alla onda kärleks-böjelser[1] äro *i* denna och *med* denna[2]; äfven sådana, som man i verlden är alldeles okunnig om. Jag har mycket rikliga exempel på, att de, som, utvärtes, förefalla sedliga och kristna, men, invärtes, ej tänka på annat än sig sjelfva och verlden, jemväl *efter* döden hafva umgåtts med djeflarne. Jag såg någon, under en lång tid, som, till sitt sinne-lag, var så hög, att knappt någon var högre, och likväl kunde han i verlden samtala med theologer, och tala moral för den öfriga allmänheten.[3] Han beljög den rättvise och rättrådige mer än *någon* annan.[4] Men efter döden gjordes han till en sådan elds-djefvul,[5] att han ej endast förnekade Gud, utan, till och med, önskade sig vara djefvulen sjelf, så att han beständigt kunde föra krig mot Gud och förstöra himmelen. Så ursinnigt stormade han mot alla dem, som erkände Herren. Ofta straffades han, men till ingen nytta.

— — — — — — — — — — — — — — —

Man talade en gång om kärleken till att herrska,[6] och om den åsigt, som många hysa, att de, som i verlden dyrkat Herran, äfven skola dyrka honom efter döden, ehuru de likväl[7] äro Hans fiender. Och det sades, att sjelfve djefvulen kan förmås att dyrka Herren, blott han får löfte om att blifva stor, och[8] att dyrka Honom *ännu* mer, om han får löfte om att blifva den *störste*. Då tillstaddes det, att de ur helvetet uttogo någon af djeflarne der, som ursinnigast rasade mot Herren. Och det sades honom, att han af Herren skulle blifva gjord den störste. Denne ansträngde sig med hela sitt sinne och sin håg, och till den grad, att det såg ut, som ville han leda alla till Herren.[9] Han försökte tvinga dem med tomma hotelser, och påpekade dervid, att Herren ensam bör äras och dyrkas. Han sade detta med allvar och öfvertalningskraft, men bar hela tiden i sitt sinne, att *han* skulle bli Herrens ställföreträdare (vicarius). Men när han fann sig bedragen, afskydde han Herren och, uppbragt, blef han

[1] omnes mali amores. [2] kärlek till att herrska. [3] moralisera till lekmännens uppbyggelse. [4] Jemför härmed Robert Blatchford: »On the making of a Will» (»The Clarion» Jan 4th 1911.) [5] eld-sprutande djefvul, eld-sprutande drake. [6] herrsklystnaden. [7] trots det, att de. [8] han förmås. [9] »Put down that Book, we have the living God here», tillropade en hög själa-vinnare en gång en botfärdig, som var på väg till botbänken med Bibeln i sin hand.

åter Hans fiende, liksom förr, men nedkastades i helvetet. Kortteligen, behaget att herrska öfverträffar hvarje kroppslig njutning.

— — — — — — — — — — — — — — —

Män af skilda nationer framträdde, som voro klädda i riddare-drägt och buro bindlar * från skulderbladen öfver bröstet samt hufvudbindlar **. Många af dessa syntes och de granskades af englarne. Dessa utrönte, att de oaflåtligt betraktade sig sjelfva och tänkte på sin egen förträfflighet och sin öfverlägsenhet öfver andra, och att de ville, att allas ögon blott skulle vända sig mot dem. Och emedan de trodde, att de, mer än andra, voro värdige att öfverglänsa alla andra, fördenskull gåfvos dem sysslor att förrätta. Men när de bestämde [1] öfver gemensamma angelägenheter, då märkte man, att de ingen tillgifvenhet hade för det allmänna,[2] ej heller hänsyn till det af behofven [3] påkallade. Följaktligen kunde de hvarken, ur rättvisans synpunkt, särskilja det goda från det onda, ej heller — på grund häraf — det sanna från det falska, utan endast föra ett högmält tal, ur minnet. Och emedan de voro sådane, utkastades de från sina sysslor och fingo vandra omkring och skaffa sig anställning, och hvart de kommo, sade de ifrån, att de endast tänkte på sig sjelfva och ej på sina åliggganden, alltså: endast *ur sin sinnliga, kroppsliga natur.* Följaktligen mottogos de ingenstädes. Detta pågick för någon tid. Sedan såg jag några af dem försatta i orörlighet [4] och tigga almosor. *Sålunda förödmjukas kärleken att herrska.* — — — — — De djefvulska andarne äro skickliga i konsten att förleda de uppriktiga på så sätt, att de rikta deras tankar på dem sjelfva och deras personligheter. De berömma dem på olika [5] sätt, ställa sig bakom ryggen på dem och inblåsa [6] i dem kärlek till dem sjelfva.[7]

Att kärleken, som hör menniskans vilja till,[8] motsvarar elds-flamman och tron, som tillhör tänkandet ur förståndet, motsvarar ljuset,

---

[1] »cum concluderent» när de sammanslöto sig (stängde sig inne för att rådpläga och bestämma). [2] gemensamma; Amos 6: 6. [3] ej heller hänsyn till omständigheternas kraf. [4] bragta till ett tillstånd af orörlighet och förlamning, liksom förstenade. [5] alla. [6] Hamlet: gift-indrypnings-scenen. [7] deras sjelfhet, deras personlighet. [8] som är af människans vilja.

* breda band; Ordens-band (fascias). ** kronor på sina huvuden (diademata).

detta drager (beror på)[1] Herrens inflytelse (influxus)[1] ur kärleken och visdomen, eller ur himmelens sol, hvarur denna gudomliga kärlek frambryter, och denna gudomliga visdom utstrålar; kärleken (flyter),[1] in i viljan och visdomen (flyter)[1] in i förståndet; men *lika* mycket[2] förstånd som[2] kärlek, liksom fallet är med ljuset, som framskiner ur lågan.

De som dyrka Herren af kärlek, de dyrka Honom på grund af alla trons sanningar. *Alltså:* ju fler sanningar, desto fullare och mer mottaglig dyrkan. Orsaken är den, att kärleken väcker till lif alla (de sanningar)[1] hvilka *ur* denna kärlek inträngt i förståndet. Och då synas inför detta förstånd endast dessa sanningar, som det då[3] talar eller verkar och allt annat försvinner *till ett intet*[4] och är ej i sin ordning (in sua serie). När *kärleken* frambringar sanningar, då anbringas och ordnas dessa sanningar af Herren till en himmelsk gestalt och då tillbeder man Honom sjelf liksom ur himmelen. Detta har blifvit mig kungjordt genom min erfarenhet i den andliga verlden. Hvar gång jag, nemligen, ser någon, då skyndar mig till mötes, invärtes, allt hvad jag vet och har hört om denna person. På samma sätt med englarne. De se detta i dess ordningsföljd. Och så vidare. Häraf ser man, hurudan *deras* Guds-dyrkan är, hvilka, af kärlek till Herren, äro i de verkliga sanningarne.

Det händer någon gång — för undervisningens skull —, att en ande får tillåtelse att förändra en annan andes böjelser ända derhän, att de ersättas af motsatsen. Och allt efter förändringarne af hans böjelser förändras äfven hans ansigte, ja, till den grad, att det ej längre känns igen. Äfven en vanskaplig ansigts-form anbringas, vidare svärtas ansigtet, allt i öfverensstämmelse med de förändrade böjelserna. Till och med kroppen förvandlas.[5] Den blir *större* och den blir *mindre*. Den blir *större* af öfvermod och högfärd; och den blir *mindre* af ödmjukhet och sjelf-föraakt.[6] Deraf syntes klart, att böjelsen eller kärleken *gör* men-

---

[1] parenthes-tillägg af öfv. [2] af. [3] Joh. Evang. 14: 10. Som Gud då genom förståndet. [4] Marc. 9: 8. Ordagrant: »till något resultat-löst»; till något, som intet alstrar; till något, som ingen påföljd har (»*in vanum*»); på engelska: »in vain». [5] Jemför härmed »*The strange case of Dr Jekyll and Mr Hyde*». [6] Albrecht v. Frankenberg säger om Böhme: »Er war verfallen und von schlechtem Ansehen, kleiner Statur — — —» J. W. Ueberfeld: »Er war über die Massen human und demütig, als ein Lernschüler» — — (Johannes Claassen: »Einfürung in Jakob Böhme», Stuttgart, J. F. Steinkopf, 1885, 1 Band, s. 71, 72.

niskan från hjessan till hälen. Likaledes händer det, att, när en ande förflyttas tvärs igenom skilda församlingar — något som jag också har bevittnat — han slutligen blir oigenkänlig. Således ser man, att han är alldeles sådan som hans kärlek är. Äfvenså yppades, att den kunskaps-tro, som är förbunden med en kroppslig kärlek, — hvilken kärlek också är af skilda slag, — VANSTÄLLER menniskan, allt efter kärlekens art: Följaktligen: för att det skall *finnas* en tro, måste den vara förenad med en andlig kärlek.

Man har iakttagit, hurudan herrsklystnadens njutning är. Man har märkt, att den sötma, som ligger deri, är obeskriflig. På grund häraf tror menniskan, att denna njutning är himmelen sjelf och dess glädje, ehuru den, tvärtom, är *helvetet*. Ty äfven nöjet förvandlas till en slik hemskhet. Sammalunda förhåller det sig med kärleken till att göra ondt, med kärleken till hat, till hämnd, till stöld, vidare med kärleken till hor och äktenskaps-brott och med deras njutningar. Menniskan *vet* ej, att, när dessa njutningar vika tillbaka medelst om-gestaltningen[1] från Herren, *då* först infinna sig himmelens njutningar, hvilka oändligt öfverträffa de andra. Hon vet ej heller, att *då* blifva dessa lasters njutningar njutnings-lösa och bittert stingande. Ty förr vet hon ej, att de äro sådana.

Jag såg många, som lefvat i detta och i föregående århundraden, hvaraf somliga varit här-öfverstar af högre och lägre rang, och somliga beklädt borgerliga embeten. Dessa hade, på grund af ett gynnsamt öde, fattat ett sådant behag i att herrska, att de traktade efter herraväldet öfver allt. Den njutning, de deraf erforo, var för dem som himmelen. Och dock voro de mer än andra begåfvade med godt hufvud och natur-ligt ljus i borgerliga ting. Efter sitt frånfälle talade dessa först om Gud, men, efter en kort tid, icke blott förnekade de Gud, utan till och med, hyllade naturen. Slutligen gjordes de till slöa fånar, sittande i mörkret, och förde (sålunda)[2] ett jemmerligt lif.

Hvarje menniska förbindes efter döden med flera ande-sällskap, lika många som hennes böjelser varit men, efter ödeläggelsen,[3]

---

[1] per reformationem. [2] parenthesen tillägg af öfv. [3] förödelsen; förödelsens styggelse; styggelsen (»Mr Hyde»), som (genom sin uppenbarelse) föröder, lägger (det menskliga högmodet) *öde*.

kommer hon in i det sällskap, der hennes regerande kärlek bor, ty denna är qvarlefvornas centrum.

En viss person, Fr. G., hade allt ifrån goss-åldern visat fromhet och sedan dess alltjämt förblifvit i Guds bekännelse, ända till sin lefnads slut. Men, i följd af ett gynnsamt öde, kom han in i kärleken till att herrska, och derifrån in i laster af alla slag. Han föröfvade den visserligen ej, men han ursäktade dem och ansåg dem lofliga. Denne bad till Gud i det andra lifvet, liksom han gjort i verlden och med sådan glöd, att det knappt fanns någon som bad mer brinnande, men han bad till Gud *Fadern*, och i den tro, att, blott han det gjorde, skulle alla hans synder förlåtas. Emellertid började denne brinna af ett sådant hat emot Herren, att han förnekade Honom, och sedermera förföljde dem, som tillbådo Herren. Slutligen förnekade han Gud, och gjordes till en slö fåne och sändes bland dem, som föga lif hafva.

De som äro i de njutningar, hvilka härleda sig från kärleken till att herrska, kunna icke blifva andlige. De blifva kroppslige, emedan de sänka all sin tillgifvenhet och all sin tanke i sin personlighet. Och denna personlighet[1] är *i sig* kroppslig och ond, i så hög grad, att de ej kunna dragas upp derur.[2] Hvar och en, som af hjertat bekänner Gud, lyftes upp *ofvan* sin personlighet, ty *af egen kraft* kan icke menniskan blicka upp till Gud med ett Honom bekännande hjerta. Och den, som ej kan höjas ofvanom sin personlighet, för honom är himmelen stängd. Och när himmelen är stängd för en menniska, blir hon dum och slö, emedan det är genom himmelen som insigten från Herren flyter in.

Jag såg en gång, hvad det är för slags kärlek till Herren som våra dagars Kristne hysa. Flere af dem sändes in i sina böjelser och fingo, i en drömbild,[3] liksom skåda Herren. Och då kommo slika Kristne i ett sådant raseri, att de *sjelfva* ville draga ned och hugga ned Honom.[4] Alla dessa voro i den ödsliga tron och vidare i kärleken till sig sjelfva. Häraf framlyste klart, att den Kristna verlden, *i dag*, är *lika* fiendtligt sinnad mot Herren, som, *fordom*, Judarne. Kort sagdt, alla

[1] »Mr Hyde». [2] Konung David's Psalm 40: 3. [3] Sken-bild, (»in phantasia»). [4] Ty den som icke älskar sin broder, som han har sett, huru kan han älska Gud, som han icke har sett? 1 Joh. 4: 20.

som äro i *den* tron[1] och i kärleken till sig sjelfva[2] och till verlden, och, följaktligen, äfven i det onda (in malis), komma i raseri, blott de förnimma Herrens gudomliga boll (Ord).[3]

---

[1] den från barmhertigheten och kärleken skilda, den tomma och ödsliga, den ***hemska*** tron. [2] Sin personlighet. [3] i st. f. att söka gripa (begripa) och återkasta den. Jemför härmed Jakob Böhme: »Gudomlig Syn» (»Theoscopia») och Sa'dī: »Lustgården».

ANDLIG DAGBOK

SJUNDE DELEN

ANDRA SECTIONEN

Emanuel Swedenborg

OM DEN HELIGA SKRIFT.

»ORDET ELLER ORM-FÖRTRAMPAREN»

(DE TRIBUS PRINCIPIIS 20: 109.)

Treuga Dei.

Selv oprevet i en Tid,
Som med Slangens Tand opriver
Slægten delt i tvivl och Strid —
Her mit Lejdebrev jeg skriver:
Jeg var mindre stor end lang;
Slangen fik jeg ikke dræbt,
Men mod Skønhed har jeg stræbt.
Og mit Blod flød i min Sang.

(Holger Drachmann: »Forskrevet —«.)

Jesajah 27: 1.

FEMTE KAPITLET.

5. Ordets sjelva helighet ligger innesluten i dess bokstafliga betydelse, och denna är helig i högre grad än de öfriga betydelserna, som ligga i Ordets inre, och detta af det skäl, att denna omsluter och rymmer de öfriga.
6. Och den är som kroppen, hvilken lefver genom själen.
7. Allså: i bokstafs-betydelsen eller den natur-liga betydelsen är Ordet i sin fullhet, och äfven i sin Kraft, och menniskan står derigenom i förbindelse med Himlarne, hvilka, utan den bokstafliga betydelsen, skulle vara afspärrade för menniskan.

25. Genom dessa motskäl öfverbevisades de (andarne) om, att den andliga betydelsen ligger innesluten i Ordets natur-liga betydelse, och att sjelfva heligheten af Ordet öfverallt ligger inuti dess bokstafliga betydelse, emedan Ordets alla inre betydelser deri äro i sin fullhet.
26. Dessutom bekräftades, att i bokstafs-betydelsen framstår allt sådant klart och tydligt, som lärer vägen till frälsningen, alltså till Lifvet och tron, och vidare, att kyrkans hela lära bör utdragas ur Ordets bokstafs-betydelse och genom denna stadfästas.
27. Och *icke* genom den rent andliga betydelsen, ty genom denna betydelse *allena* gifves ingen förbindelse med Himmelen, och genom Himmelen med Gud.
28. En sådan förbindelse gifves endast genom bokstafs-betydelsen.
29. Ty Herrens gudomliga Influxus försiggår ur de första genom de yttersta.

SJETTE KAPITLET.

1. Jag åhörde ett allvarligt menings-utbyte emellan andar, af hvilka på jorden den ena parten hade undervisats ur Ordet, och den andra parten ur det natur-liga ljuset allena.
2. De senare påstodo, att den natur-liga Theologien är tillräcklig, och att denna kan undervisa, ja, till och med upplysa menniskan, *utan* Ordet, och lära henne inse, att det finns en Gud och att det finns en Himmel och ett helvete, och att själen är odödlig, och att det, följaktligen, finns ett evigt Lif.
3. De förre, deremot, sade, att endast Ordet lärer detta och upplyser derom.
4. De andar, som voro för den natur-liga Theologien enbart, angrepo våldsamt dem, som voro för Ordet.
5. Under flera dagar grubblade de häröfver i sitt hjerta, och slutligen utbrusto de: »Ordet är ingenting. Det är skrifvet i en stil så simpel, och, på samma gång, så dunkel, på de allra flesta ställen, att ingen menniska deraf kan hämta någon lärdom, mycket mindre upplysning. De lärdes skrifter öfverträffa den många gånger om, Cicero's t. ex., Seneca's, och åtskilliga nutida lärde mäns skrifter.»
6. Men de fingo följande svar på tal: »Ordets stil öfverglänser alla lärde mäns stil på hela jorden, ty det finnes deri ej en mening, nej, icke ett ord, ej ens en bokstaf, som ej i sig innehåller något af Herren och följaktligen något af Himmelen och Kyrkan.
7. Det är nemligen sprunget ur Gud och derför i sitt hjerta andligt. Och detta gudomliga Väsen gömmer sig deri, liksom själen gömmer sig i kroppen. Och det upprullas i ordningsföljd, under det att menniskan heligt läser det, inför englarne.
8. Dessa påverkas af den deri upprullade heligheten, som meddelas åt menniskan.
9. Häraf framgår klart, att sjelfva stilen deri, hur enkel den än må synas, är oändligt öfverlägsen hvarje stil hos denna verldens lärdaste män.

10. Ty, ehuruväl denna kan vara till sin betydelse både smakfull och högstämd, förmedlar den dock aldrig någon förbindelse med Himmelen, är ock derför, i jämförelse med Ordets stil fullständigt värdelös».
11. De andar, som voro för den natur-liga Theologien, hörde visserligen dessa (argument), men förkastade dem alltjemt, emedan de i verlden rent af försmått Ordet, och de, som i verlden försmått och föraktat Ordet, och styrkt sitt förakt genom att anföra ställen ur Ordet, dessa försmå och förakta det, efter döden, evinnerligen.
12. Ty hvarje i verlden fattadt och stadgadt grundbegrepp om Gud och Ordet förblifver efter döden outrotadt och kan ej ryckas upp.
13. Som de allså stodo i förbindelse — icke med Himmelen utan — med helvetet, begynte de slå sig ihop med vissa sataner derstädes, ända till dess att de och satanerna talade gemensamt, och, under tandagnisslan, flåste ut död åt deras själ, som voro för Ordet. Men de vunno intet, ty Herren var på dessas sida, och djeflarne på deras, hvarför ock de förre mottogos i Himmelen, och de senare nedkastades i helvetet.
14. Derefter talade englarne om den natur-liga Theologien, sägande: »Utan Ordet uppenbarar denna intet; den bekräftar endast hvad man i kyrkans lära har fått veta ur Ordet.»
18. »Ingen kan», tillade de, »inträngа, ur den natur-liga, in i den andliga Theologien, men hvem som som helst kan, ur den andliga, tränga in i den natur-liga Theologien.»
19. Det senare tillvägagångs-sättet är, nemligen, i öfverensstämmelse med den gudomliga ordningen; det förra, deremot, strider mot Guds ordning.
20. Ty det natur-liga är groft och orent; det andliga, deremot, subtilt och rent.
21. Från det grofva och orena gifves intet tillträde till det subtila och rena.
22. Men englarna kunna, deremot, speja nedanom sig och skåda allt, hvad som der är.
23. Å andra sidan kan ingen af de lägre (varelserna) se de ting, som i Himmelen äro.
24. Ja, en engel kan se en ande, som är gröfre än han sjelf, men denne ande kan ej se engelen, som är renare än han.

26. På samma sätt förhåller det sig med Ordet.
27. De, som ej tro på Ordet, i Kraft af Ordet, kunna aldrig, i kraft af naturen, tro på något gudomligt.
28. Ty Herren lärer oss: »*De hafva Moses och propheterna; må de lyssna till dem. Om de ej lyssna till Moses och propheterna, skola de ej heller öfvertygas, derest någon af de döda stode upp.*» Luc. 16: 29—31.

NIONDE KAPITLET.

1. Det beskärdes mig att tala med många i den andliga verlden, hvilka trodde, att de skulle komma att lysa som stjernor i Himmelen, emedan de, efter hvad de sade, hade hållit Ordet i helgd, läst igenom det flera gånger, samlat mycket derur, och dermed befästat sina tros-dogmer samt i verlden följaktligen hört sig benämnas »lärde män».
2. Sjelva ansågo de sig jemte andra för blivande *Michaël*'er och *Raphaël*'er.
3. Men flere af dem rannsakades, på grund af hvad för slags kärlek de sysslat med Ordet, och då befanns det. att det varit kärlek till sig sjelfva, för att i verlden synas stora och vördas som kyrkans främste män.
4. Somlige för att vinna lärdomsrykte och komma upp till höga äreställen; somlige för att vinna makt; somlige för att predika lärdt.
5. Sedan pröfvades de för första gången ordentligt, att det måtte utrönas, huruvida de ur Ordet lärt sig något af den äkta, den inhemska sanningen, och då befunnos de alls intet veta, utom endast det, som i bokstafs-betydelsen möter hvem som helst; deremot intet af den äkta, den inhemska sanningen, som invärtes skulle kunna tjena dem till lära.
6. Detta berodde derpå, att de hade sig sjelva och verlden till mål; icke Herren och Himmelen.
7. Och när en menniska har dessa till mål, hänger hon sig, med sitt sinnelag, fast vid sig sjelv och vid verlden, och tänker

hela tiden ur sin sjelfhet eller personlighet, som är i mörker, beträffande allt hvad till Himmelen hörer.

8. Ty menniskans personlighet eller sjelfhet är den *rena* ondskan och följaktligen falskhet.

9 På grund häraf kan den menniska, hvilken, under det att hon läser Ordet, har sig sjelf, eller sitt anseende, eller sitt rykte, eller sin vinning i sigte, icke af Herren dragas upp ur sin sjelfhet eller personlighet, och sålunda lyftas upp till Himmelens Ljus, följaktligen ej heller mottaga någon Influxus från Herren genom Himmelen.

TIONDE KAPITLET.

1. Att hufvudets hår och skägg svarar mot Ordet i dess yttersta delar: torde, då det först säges och höres, förefalla underbart.

2. Men denna motsvarighet har sin orsak deri, att alla ting i Ordet svara mot alla ting i Himmelen; och Himmelen mot alla ting i menniskorna, ty Himmelen i hela sin omfattning är inför Herren såsom *en* menniska.

8. Det yttersta af Ordet är bokstafs-betydelsen, och det yttersta af menniskan är hufvudets hår och skägg.

9. Härpå beror det, att de menniskor, hvilka — äfven i dess yttersta — älskat Ordet; efter döden, då de blifva andar, framträda i den hårskrud, som anstår dem.

10. Likaså englarne.

11. Å andra sidan framträda alla de, som föraktat Ordets bokstafs-betydelse, efter döden, då de blifva andar, såsom skalliga.

15. Och derför var det som Simson's styrka bestod i hans hår, efter hvars afklippande han gjordes maktlös.

16. En Näzir's styrka är hans hår.

17. Ty med »Näzir» framställdes Herren i anseende till Hans yttersta, alltså i anseende till Himmelen i dess yttersta.

18. Detta var orsaken, hvarför de två och fyratio gossarne söndersletos af björnar, att de hade kallat Elisa skallig. 2 Kon. Bok. 2:23, 24.

19. Elisa, liksom Elias och de öfrige propheterna, afbildade Herren, i anseende till Ordet.
20. *Men Ordet, utan dess yttersta, som är dess bokstafliga betydelse, är ej Ordet.*
21. Ordet är nemligen som ett kärl, fyldt med ädelt vin, hvarför ock, derest kärlet krossas, allt vinet förspilles.
22. Än mer: Ordets bokstafliga betydelse är som benen och huden hos en menniska. Tag bort dem, och hela menniskan faller ihop.
23. Derför är det, som hela Ordets bestånd, ja, hela Ordets *kraft* ligger i dess yttersta betydelse, som är bokstafvens betydelse, ty denna betydelse bär upp och rymmer hela den gudomliga Sanningen deri.
24. Alldenstund skallighet betyder »ingen Sanning», emedan dess yttersta ej finnes, fördenskull benämndes den Judiska Kyrkan, när de öfvergåfvo Jehovah och försmådde Ordet, skallige.
25. Såsom t. ex. hos Jeremias: »Hvarje hufvud skalligt, och hvarje skägg afrakadt». 48:37.
26. Hos Jesaiah: »På hvarje hufvud skallighet, hvarje skägg afskuret». (15:2).
27. Hos Hezekiel: »På alla ansigten blygsel och på alla hufvuden skallighet». (7:18).
28. Hos densamme: »Hvart hufvud skalligt». (29:18).
29. Och äfven på andra ställen, såsom Amos 8:10.,Mica 1:16.

— — — — — — — — — — — — — —

30. Dock, märk, väl! Den Ordets betydelse, som kallas bokstafsbetydelsen, motsvarar, i dess yttersta, hufvudets hår; men för öfrigt motsvarar den menniskans öfriga kroppsdelar, såsom t. ex. hennes hufvud, bröst, lungor, fötter.
31. Men, der dessa motsvarigheter äro i denna betydelse, der är Ordet liksom öfvertäckt, och motsvarar, följaktligen, dessa kroppsdelars *beklädnad*,[1] *ty kläder*[1] *betyda, i sitt allmänna slägtbegrepp, sanningar, och motsvara dem äfven i verkligheten.*[1]

---

[1] Jfr. härmed Kap. 7:77.: »Kläder» i Ordet betyda *sanningar*, och »Herrens kläder» *gudomliga sanningar*, hvarför ock Herrens kläder, då Han inför Petrus, Jakob och Johannes blef förklarad, syntes silfver-skinande som Ljuset.

Jfr. äfven härmed Thomas Carlyle: »Sartor Resartus», hvars djupa betydelse häraf framgår.

32. Men många ställen i Ordets bokstafs-betydelse äro alltjemt nakne, liksom utan kläder, och dessa motsvara menniskans ansigte och äfven hennes händer — kroppsdelar, som nakne äro.
33. Dessa delar af Ordet tjena till kyrkans lära, enär de i sig sjelfva äro naturliga andliga Sanningar.
34. Häraf kan man se, att det ej är omöjligt för menniskan, att i Ordet finna och skåda äfven *nakna* Sanningar.

TOLFTE KAPITLET.

1. Hvarje menniska, som hyser andlig böjelse för Sanningen, d. v. s. som älskar Sanningen emedan den är sann, upplyses af Herren, medan hon läser Ordet, men icke den menniska, som läser det endast på grund af *den* naturliga böjelse för Sanningen, som kallas vetgirighet.
2. En sådan menniska ser ingenting annat än hvad som öfverensstämmer med hennes kärlek eller grund-åskådning, som hon antingen sjelf gripit, eller också, genom åhörande eller genom läsning, från andra inhemtat.
3. Med få ord skall jag derför säga, hvarifrån menniskan får upplysning genom Ordet, och *hvilken* menniska det är, som genom Ordet får upplysning.
4. Den menniska vinner upplysning, som flyr de onda influxus, emedan de äro synd, och emedan de äro Herren emot, och emedan de strida emot Herrens gudomliga Lagar.
5. Hos denna menniska, och hos ingen annan, öppnas det andliga sinnelaget, och i samma mån som det öppnas, i samma mån tränger Himmelens Ljus derin.
6. Och all upplysning i Ordet, är ur Himmelens Ljus.
7. Ty då är det för menniskan vilja till det goda.
8. Denna vilja blifver, när den bestämmes till detta bruk, *i* förståndet: *först* en böjelse för Sanningen, *sedan* en förnimmelse af Sanningen, *derefter* ett begrundande af Sanningen, med förnufts-ljuset som verktyg, *derpå* ett afgörande, ett

beslut, så att denna vilja öfvergår i och tränger in i minnet, och, samtidigt, äfven in i lifvet, och der, sålunda, förblifver.

9. Denna väg är all upplysnings väg i Ordet.
10. Den är äfven menniskans åter-gestaltnings, och åter-födelses väg.
11. Men det är nödvändigt, att såväl de andliga som de naturliga Sanningarnes *begrepp* först trängt in i och tagit sin boning i minnet, ty dessa äro *förråden*, i hvilka Herren verkar medelst Himmelens Ljus.
12. Och ju rikare och ymnigare dessa äro, och ju mindre de äro behäftade och bemängda med ingrodda van-föreställningar, desto klarare insigt, desto fastare beslut.
13. Ty i en innehålls-lös och utblottad menniska faller ej det gudomliga arbetet.[1]
14. T. ex.: Den, som ej vet, att Herren är den rena Kärleken och den rena Barmhertigheten, Godheten och Sanningen sjelf; och att sjelfva Kärleken och sjelfva Godhetens till sitt väsen är sådan, att den ej *kan* göra något ondt; och den, som ej vet, att i Ordet, i dess bokstafs-betydelse, på flera ställen talas i liknelser och bilder, han kan ej i Ordet upplysas:
15. *Der*, hvarest det säges om Jehovah, att Han upptändes och vredgas, och att en eld och en förtärande vrede i Honom bo;
16. Att Hans vrede brinner ända till det djupaste helvetet, såsom hos David;
17. Att intet ondt finnes i en stad, som Jehovah ej gjordt, Amos 3:6.
18. Att Han skall glädja sig åt att göra ondt, liksom Han gladt sig åt att göra godt;
19. Att Han inleder i frestelser, såsom skrifvet står i Herrens bön och sammalunda på öfriga ställen.

[1] Sa'dī: »Lustgården» 2:95, 96, 97.

TRETTONDE KAPITLET.

1. Man tror i allmänhet, att en menniska skulle komma till klarare ljus och djupare vetande, om hon finge en omedelbar uppenbarelse genom samtal med andar och englar, men det förhåller sig tvärtom.
2. Upplysningen genom Ordet sker genom en inre väg; upplysningen genom den omedelbara uppenbarelsen, deremot, på den yttre.
3. Den inre vägen går igenom *viljan* in i förståndet.
4. Den yttre vägen går genom *hörseln* in i förståndet.
5. Genom *Ordet* upplyses menniskan af Gud, i den mån hennes vilja är i det goda.
6. Genom *hörseln*, deremot, kan menniskan undervisas, och, på sätt och vis, upplysas, änskönt hennes vilja är i det onda. 1a
7. Och det som inträngер i förståndet hos den menniska, hvars vilja är i det onda, är icke *i* henne; det är utanför henne.
8. Det är endast i hennes minne; det är icke i hennes lif.
9. Och det som är utanför menniskan, och ej i hennes lif, det försvinner så småningom, om icke förr, så efter döden.
10. Ty den vilja, som är, i det onda, antingen utkastar detta, eller förqväfver det, eller förfalskar och skändar det, *ty det är viljan som gör en menniskas lif.*
11. Det är viljan, som oaflåtligt påverkar förståndet, och betraktar, hvad som genom minnet nått förståndet, såsom något utvändigt.
12. Förståndet — å sin sida — påverkar icke viljen; det undervisar endast viljen, hur den bör handla.
13. Alltså: om en menniska från Himmelen hade fått veta allt, hvad englarna någonsin veta, eller om hon hade fått veta allt, hvad som står skrifvet i Ordet, och vidare allt, hvad som står skrifvet i kyrkans samtliga läroböcker, dessutom allt hvad kyrko-fäderna nedskrifvit och kyrkans rådsförsamlingar föreskrifvit, men hennes vilja likväl är i det onda, så betraktas hon efter döden, alltjemt, såsom en, den der intet vet,

emedan hon ej *vill* hvad hon vet, och emedan det onda hatar det sanna.

14. En sådan menniska kastar sjelf ifrån sig dessa Sanningar, och upptager, såsom sina barn, bedrägliga vrångbilder, som stämma öfverens med hennes viljas ondska.
15. För öfvrigt har ingen ande och ingen engel *tillåtelse* att undervisa någon menniska här på jorden i de Gudomliga Sanningarne.
16. Utan *Herren* undervisar *sjelf* hvem som vill genom Ordet.
17. Och i samma mån som menniskan af Herren mottager godhet i viljan, i samma mån undervisar Han henne.
18. Och menniskan mottager godhet i viljen i samma mån som hon utgår ur stjernverldens influxus, emedan den är synd.[1]

FEMTONDE KAPITLET.

1. Det berättades för mig af englar i den tredje Himmelen, att Ordet funnits hos de gamle och att det, i likhet med vårt Ord, varit affattadt medelst idel motsvarigheter, men att detta Ord gått förloradt.
2. Och de nämnde, att detta Ord hos dem ännu fanns i behåll, och i bruk hos de gamle i denna Himmel, hos hvilka, medan de varit på jorden, det varit Ordet.
3. Dessa gamle, hos hvilka detta Ord ännu alltjemt var i bruk, voro från landet Kanaan och från angränsande länder;
4. Vidare från åtskilliga riken i Asien.
7. Den tidens vise fingo sin visdom ur denna vetenskap, enär de genom denna stodo i förbindelse med Himmelen, och åtnjöto en invärtes förnimmelse — — och flere af dem samspråk med andar.
8. Men, emedan detta Ord var fullt af *sådana* motsvarigheter, som endast *aflägset* betecknade himmelska ting, och, i följd

---

[1] *Raghah*, a) pascere, pasei; b) Cogitatio; c) Consociare se.
Roagh, a) malefacere; b) clangere, vociferari; c) Confringere, confringi; conterere, conteri.

häraf, under tidens lopp, började förfalskas; förbleknade det omsider, enligt Herrens gudomliga förutseende,[1] och ett annat Ord skänktes, som ej var affattadt i så aflägsna motsvarigheter.

9. Detta Ord blef gifvet genom propheterna hos Israels barn.
10. I detta Ord bibehöllos likväl *namnen*[2] på de orter, som äro i landet Kanaan och rundtomkring i Asien, och de betydde allt framgent detsamma.
11. *Af denna orsak* infördes Abrahams efterkommande af Jakobs säd i landet Kanaan, och der skrefs det Ord, hvaruti dessa orter skulle omnämnde varda.

ADERTONDE KAPITLET.

1. Ur mycken erfarenhet har det beskärts mig att få veta, att Ordet öppnar Himmelen för menniskan.
2. Detta betyder, att, medan menniskan läser Ordet eller talar derur, äger ett medelande med Himmelen rum.
3. Jag läste en gång igenom det prophetiska Ordet från Jesaiah ända till Maleaki, och det förunnades mig att blifva varse, hurusom hvartenda kapitel, ja, hvarenda vers insamlades i en eller annan himmelsk församling.
4. Och, emedan det är den andliga betydelsen, som meddelas, och icke den bokstafliga, fördenskull visste församlingens englar ej, att dessa meddelanden kommo från någon menniska.
5. Det syntes dem, som begrundade de det, hvilket i Ordets innersta var, af sig sjelfve.

13. Jag förbigår tusen andra erfarenhetsrön, hvarigenom jag befästats i min öfvertygelse om, att vårt Ords *bokstafliga betydelse* alstrar denna verkan, ja, än mer, att den andliga betydelsen icke meddelas åt Himmelen, med mindre den är i sällskap med den natur-liga betydelsen.

---

[1] föresats [2] »In Verbo per nomen significatur Essentia rei», quare Liber Chronicorum Bibliam Hebraicam coronat.

14. Skälet är, att Herren inflyter ur de första i de sista.
15. Alltså: ur Sig in i Ordets natur-liga betydelse, och derur utkallar och utvecklar Han dess andliga och himmelska betydelse, och, sålunda upplysande, lärer och leder Han englarne.
16. Derför benämnes Herren i Ordet: »*Den förste och den siste.*»
17. Häraf framgår, att kyrkans lära intet duger, med mindre den hopsamlats ur och stadfästats genom Ordets bokstafs-betydelse.
18. Ty ingenting förbinder menniskan med Himmelens englar, utom läran *ur* bokstafs-betydelsen och *tillsammans med* bokstafs-betydelsen.

NITTONDE KAPITLET.

Hurudan den natur-liga betydelsen är utan den andliga och himmelska och omvändt.

4. Den är att jämföra med ett träd, som inför ögonen synes blomstra och frodas med grenar, blad och frukter.
5. Allt detta är en verkan.
6. Men, om du kunde invärtes granska grenen, hvad dess trådar beträffar, bladet, hvad dess ådror beträffar, eller frukten, hvad beträffar alla dess särskilda bestånds-delar, som osynliga äro, och kärnan, beträffande dess osynliga beståndsdelar, ur hvilka trädet, med alla dess delar framgår, skulle du få se, hvilka oräkneliga och obeskrifliga ting, som ligga dolde för ögonen.
7. En gång öppnades, i englarnes åsyn, en blomma i anseende till dess inre, dess s. k. andliga delar, och när de blefvo dem varse, sade de, att deri fanns liksom hela det af outsägliga ting bestående Paradiset.
12. Det natur-liga, i sig sjelf betraktadt, är ingenting annat än

den yttre gestalt, som kallas de andliga krafternas verkan.

26. Ordet i bokstafs-betydelsen kan jemföras med ett träd, beklädt rundt omkring med hel och frisk bark eller bast.

27. Och den andliga betydelsen kan jemföras med dess näring ur olika safter och grund-ämnen, ena delen uppstigande ur jorden, den andra insugen ur luften och ethern, medelst solens värme och ljus.

28. Om endast bokstafs-betydelsen funnes, och icke, på samma gång, den andliga och himmelska betydelsen, vore det som ett träd utan must, ja, idel bark utan trä.

29. Men *med* dessa betydelser är det ett träd i dess fullkomliga tillstånd.

30. I detta sprides äfven all must från roten genom basten eller barken.

31. Derför skulle ock trädet förtorka, om denna borthögges.

32. Sådan skulle Ordets andliga betydelse vara, utan dess naturliga betydelse.

ENVOY:

JEREMIAH 14: 5.

JEREMIAH 14: 1—22.

1 SAMUEL 14: 1—52.

1 SAMUEL 14: 23.

Rättelser.

Sid.	XII	rad	1	nedifrån	*står*	⁹ a;	*läs:*	⁹ att.
»	46	»	5	»	»	Ghal;	»	(Gh)al.
»	»	»	4	»	»	(Gh)al »Satam»;	»	»Satam».
»	100	»	3	uppifrån	»	Söner;	»	söner.
»	109	»	5	nedifrån	»	krökt inför	»	krökt, inför.
»	135	»	4	uppifrån	»	mindre, mer allmänna	»	mindre allmänna.
»	146	»	1	»	»	från söder;	»	från öster.
»	»	»	»	»	»	» öster;	»	» söder.
»	148	»	15	»	»	hvad Som;	»	hvad som.
»	150	»	»	»	»	skiljas åt; (från;	»	skiljas (från.
»	157	»	8	»	»	som- i verldsrymden;	»	somliga i verldsrymdden
»	176	»	10	nedifrån	»	det för försa;	»	de för första.
»	»	»	9	»	»	utrönes;	»	utrönas.
»	180	»	16	»	»	Godhetens;	»	Godheten.

Pris 7 kr. 50 öre

Stockholm 1920. P. A. Norstedt & Söner. 195435